

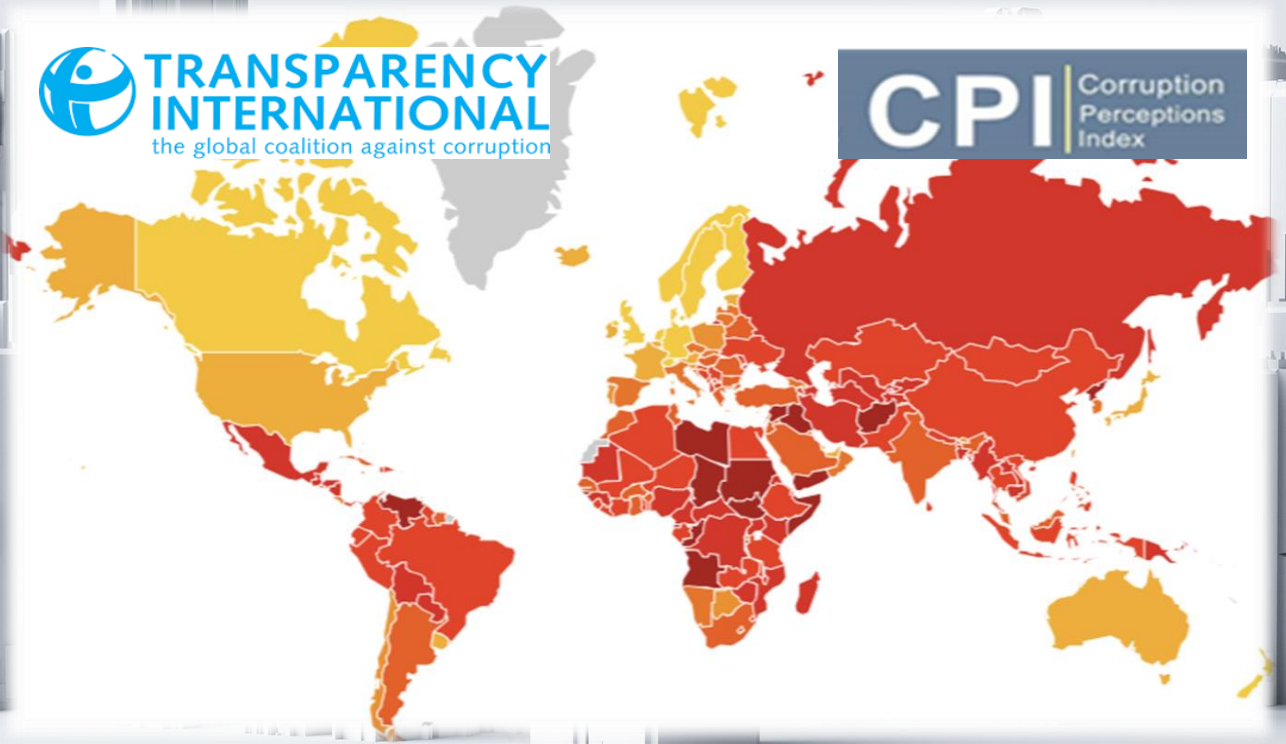


# แผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

ประจำปี พ.ศ. 2565 - พ.ศ. 2567

 **TRANSPARENCY  
INTERNATIONAL**  
the global coalition against corruption

**CPI** | Corruption  
Perceptions  
Index



สำนักมาตรการเชิงรุกและนวัตกรรม  
สำนักงาน ป.ป.ช.

# คำนำ

---

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๑) ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้กำหนดเป้าหมาย “ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ” และกำหนดตัวชี้วัด “ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย (อันดับ/คะแนน)” ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรี ในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ได้มีมติเห็นชอบการกำหนดหน่วยงานเจ้าภาพในการขับเคลื่อนประเด็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยได้มอบหมายให้สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานเจ้าภาพในการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๑) ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ดังกล่าว

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีการจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เสนอต่อคณะรัฐมนตรี จำนวน ๓ ระยะ ได้แก่ ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ระยะที่ ๑ คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ระยะที่ ๒ คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ และข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ระยะที่ ๓ คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓

เพื่อเป็นการขับเคลื่อนการดำเนินงานยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ให้เป็นไปตามเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๑) ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และผลักดันข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงาน ป.ป.ช. จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะใช้เป็นกรอบชี้้นำในการขับเคลื่อนการดำเนินงานยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย ให้สูงขึ้นต่อไป

-----

# สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ก - จ
ส่วนที่ ๑ ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ	
๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ ๑)	๑
๑.๒ แผนระดับที่ ๒	๑
๑.๓ แผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง	๔
ส่วนที่ ๒ ที่มาและความจำเป็นของการจัดทำแผน	
๒.๑ ที่มาและความจำเป็นของการจัดทำแผน	๖
๒.๒ แนวทางและขั้นตอนการจัดทำแผน	๗
ส่วนที่ ๓ ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)	
๓.๑ ความหมายของดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI)	๘
๓.๒ แหล่งข้อมูลการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI)	๘
๓.๓ คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทย ในระยะที่ผ่านมา	๑๕
ส่วนที่ ๔ การขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)	
๔.๑ ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ระยะที่ ๑ - ๓	๒๑
๔.๒ ข้อเสนอแนะแผนงานเชิงรุกของรัฐบาล : การยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗	๓๔
๔.๓ ผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต	๔๒
ส่วนที่ ๕ แผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)	
๕.๑ วัตถุประสงค์หลัก	๕๑
๕.๒ แนวทางการดำเนินงาน	๕๑
๕.๓ การขับเคลื่อนและการติดตามประเมินผล	๕๕
๕.๔ แผนการดำเนินงาน	๕๖

ภาคผนวก

# บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ เป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของแผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ที่ให้ความสำคัญกับการผลักดันการดำเนินการตามข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ที่ได้เสนอ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ โดยแนวทางการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ ได้กำหนดมาจากข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ระยะที่ ๓ ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมินค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทย ทั้ง ๙ แหล่งข้อมูล และเชื่อมโยงกับข้อเสนอแนะในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) โดยคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ ได้มีมติรับทราบ และมอบหมายให้สำนักงาน ป.ป.ท. เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือกับสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ระยะที่ ๓ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งที่ผ่านมาการดำเนินงานยังไม่มีความชัดเจน เห็นผลเป็นรูปธรรม เท่าที่ควร และยังไม่มีการกำหนดกลไกการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลการดำเนินงานไว้เป็นการเฉพาะ ดังนั้น แผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ จึงเป็นแผนที่มุ่งเน้นการผลักดันการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ระยะที่ ๓ ให้มีความชัดเจน และเห็นผลเป็นรูปธรรม

แผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ มีวัตถุประสงค์หลัก ได้แก่ ๑) เพื่อส่งเสริมการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทย ให้เป็นไปตามเป้าหมาย ๒) เพื่อให้รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมและผลักดันการดำเนินงานเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) อย่างต่อเนื่อง ๓) เพื่อพัฒนาระบบป้องกันการรับสินบนของหน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ ๔) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ๕) เพื่อบูรณาการความร่วมมือในการดำเนินคดีทุจริต และเผยแพร่ผลการดำเนินคดีทุจริตให้สาธารณชนรับทราบ และ ๖) เพื่อพัฒนาระบบตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ และเข้าถึงได้โดยง่าย โดยมีเป้าหมายให้คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๕๔ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนน ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๕๓ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๑ คะแนน และปี พ.ศ. ๒๕๖๗ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๕๒ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๓ คะแนน โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ๕ แนวทาง และกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

**แนวทางที่ ๑ กำหนดนโยบายส่งเสริมและผลักดันการดำเนินงานเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI อย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วยกิจกรรมที่รัฐบาลโดยคณะรัฐมนตรีต้องมิตีให้หน่วยงานดำเนินการ ได้แก่**

๑.๑ สนับสนุนงบประมาณ อัตราค่าจ้าง ตลอดจนทรัพยากรต่าง ๆ ให้มีความเพียงพอต่อการดำเนินการของหน่วยงานที่ตรวจสอบและลงโทษผู้กระทำการทุจริต และหน่วยงาน ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทย

๑.๒ มอบหมายหน่วยงานดำเนินการ ดังนี้

๑.๒.๑ สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ท. ในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) โดยผลักดัน/ขับเคลื่อนการดำเนินการ ดังนี้

๑) การประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ท. เพื่อร่วมขับเคลื่อนแผนงานยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI)

๒) การประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายตามข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับค่าคะแนน CPI ระยะที่ ๓ เพื่อส่งเสริมการรับรู้และยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของแต่ละแหล่งข้อมูล

๓) การประชุมเชิงปฏิบัติการภายในสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อส่งเสริมและผลักดันการดำเนินงานเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI)

๑.๒.๒ กรมประชาสัมพันธ์ ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบหรือกระบวนการในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อกำหนดแนวทางการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ กระบวนการทำงาน ผลการดำเนินงาน ข่าวสาร และกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยจะต้องกำหนดวิธีการติดตามและประเมินผลเพื่อให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด

๑.๒.๓ ผลักดันการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment)

๑.๓ มอบหมายหน่วยงานเข้าร่วมเป็นเครือข่ายเพื่อส่งเสริมการรับรู้และยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของแต่ละแหล่งข้อมูล ดังนี้

๑.๓.๑ แหล่งข้อมูล Bertelsmann Foundation Transformation Index (BF (TI)) มอบหมายสำนักงาน ป.ป.ท.

๑.๓.๒ แหล่งข้อมูล Economist Intelligence Unit Country Risk Service (EIU) มอบหมายสำนักงานงบประมาณ กรมบัญชีกลาง และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยให้สำนักงานงบประมาณเป็นหน่วยงานหลัก

๑.๓.๓ แหล่งข้อมูล Global Insights Business Conditions and Risk Indicators (GI) มอบหมายกรมการค้าต่างประเทศ

๑.๓.๔ แหล่งข้อมูล IMD World Competitiveness Yearbook (IMD) มอบหมายสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA)

๑.๓.๕ แหล่งข้อมูล Political and Economic Risk Consultancy (PERC) มอบหมายสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑.๓.๖ แหล่งข้อมูล The PRS Group International Country Risk Guide (ICRG) (PRS) มอบหมายหอการค้าร่วมต่างประเทศในประเทศไทย JFCCT (Joint Foreign Chambers of Commerce in Thailand)

๑.๓.๗ แหล่งข้อมูล World Economic Forum Executive Opinion Survey (WEF) มอบหมายคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑.๓.๘ แหล่งข้อมูล World Justice Project Rule of Law Index (WJP) มอบหมายกระทรวงยุติธรรม

๑.๓.๙ แหล่งข้อมูล Varieties of Democracy Project (VDEM) มอบหมายสถาบันพระปกเกล้า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยให้สถาบันพระปกเกล้าเป็นหน่วยงานหลัก

๑.๔ ผลักดันให้มีการออกกฎหมายและบังคับใช้กฎหมาย ดังนี้

- ๑.๔.๑ พระราชบัญญัติมาตรการติดตามทรัพย์สินของรัฐคืนจากการเอาไปโดยมิชอบ พ.ศ. ....
- ๑.๔.๒ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่..) พ.ศ. ....
- ๑.๔.๓ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ. ...

**แนวทางที่ ๒ พัฒนาระบบป้องกันการรับสินบนของหน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ**  
ประกอบด้วยกิจกรรม ได้แก่

๒.๑ ศึกษาวัฒนธรรมการต่อต้านการติดสินบนและนำระบบมาปรับใช้ เช่น มาตรฐาน ISO ๓๗๐๐๑ ระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน (Anti - Bribery Management Systems) ซึ่งเป็นมาตรฐานระบบการจัดการเพื่อต่อต้านการติดสินบน โดยองค์การมาตรฐานสากล (International Organization for Standardization : ISO) มาใช้ในการบริหารจัดการองค์การ เพื่อป้องกันความเสี่ยงในการติดสินบน และสร้างมาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

๒.๒ การขับเคลื่อนเครื่องมือป้องกันการทุจริต โดยการใช้เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย

๒.๓ พิจารณาบทพจนานุกรมกฎหมายให้มีความทันสมัย รวดเร็ว และลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น โดยเฉพาะในประเด็น การอนุมัติ อนุญาต การนำเข้าและส่งออก การชำระภาษีประจำปี เป็นต้น

๒.๔ ประสาน ติดตาม และเร่งรัดให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และมีมาตรการบังคับหรือลงโทษ หากหน่วยงานไม่ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด และเผยแพร่ผลการดำเนินการให้สาธารณชนได้รับทราบ โดยให้มีการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น ๆ

๒.๕ ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ อย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งจัดให้ประชาชนผู้รับบริการสามารถตรวจสอบผลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนผ่านช่องทางหรือระบบที่มีความชัดเจน โปร่งใส ตรวจสอบได้ ทั้งนี้ ช่องทางหรือระบบดังกล่าวต้องสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย และมีความสะดวกรวดเร็ว และมีทั้งเวอร์ชันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

๒.๖ ร่วมมือกับคณะกรรมการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต ส่งเสริมและสนับสนุนโครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต (Thailand's Private Sector Collective Action Coalition Against Corruption (CAC)) เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

๒.๗ จัดให้มีการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการขออนุมัติ อนุญาต โดยเฉพาะกรณีการนำเข้าและส่งออก และกรณีที่เกี่ยวข้องกับสินบนให้กับกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง

**แนวทางที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม**  
ประกอบด้วยกิจกรรม ได้แก่

๓.๑ ผลักดันการออกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. .... หน่วยงานรับผิดชอบ ได้แก่ สำนักงาน ป.ป.ช.

๓.๒ กำหนดหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม โดยกำหนดให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของหน่วยงานต่าง ๆ นำไปเป็นมาตรฐานกลางในการปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานทางจริยธรรมแห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทาง

จริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ (๔) “คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ”  
 หน่วยงานรับผิดชอบ ได้แก่ สำนักงาน ก.พ. และองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของหน่วยงานต่าง ๆ  
 ๓.๓ จัดทำมาตรการป้องกันการทุจริต การให้สินบน และการขัดกันแห่งผลประโยชน์  
 ๓.๔ ดำเนินการเฝ้าระวัง กรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการดำเนินการอย่างใดในหน่วยงานของรัฐ  
 อันอาจนำไปสู่การทุจริต หรือสื่อว่าอาจมีการทุจริต

**แนวทางที่ ๔ บูรณาการความร่วมมือในการดำเนินคดีทุจริต และเผยแพร่ผลการดำเนินคดีทุจริต  
 ให้สาธารณชนรับทราบ** ประกอบด้วยกิจกรรม ได้แก่

๔.๑ ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำความผิด โดยให้มีการลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างจริงจัง  
 และจัดให้มีมาตรการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามกฎหมาย หน่วยงานรับผิดชอบ ได้แก่  
 สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๒ พัฒนาระบบ/กระบวนการและมาตรการในการให้คุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส (Whistleblower)  
 ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับภาคประชาชนในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐ  
 หน่วยงานรับผิดชอบ ได้แก่ กระทรวงยุติธรรม

๔.๓ ประสานกับสื่อมวลชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น  
 สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงการต่างประเทศ  
 กระทรวงยุติธรรม เพื่อจัดทำแนวทางการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินคดีและลงโทษผู้ที่กระทำ  
 ความผิดฐานทุจริต ทั้งทางอาญาและทางวินัยให้สาธารณชนรับทราบอย่างต่อเนื่อง หน่วยงานรับผิดชอบ  
 ได้แก่ กรมประชาสัมพันธ์

๔.๕ พิจารณาเพิ่มเติมการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินให้มีรายละเอียดเกี่ยวกับรายได้อื่น  
 นอกเหนือจากที่ได้รับจากทางราชการและการเสียภาษีจากเงินรายได้ส่วนนี้

๔.๖ แก้ไขประมวลรัษฎากรให้การยื่นภาษีเงินได้ส่วนบุคคลเป็นข้อมูลที่เปิดเผยได้ และใช้ระบบ  
 การตรวจสอบการเสียภาษีกับผู้ถูกกล่าวหาว่าทุจริตและประพฤติมิชอบทุกราย

๔.๗ จัดทำระบบการรับแจ้งเบาะแสการทุจริตและประพฤติมิชอบ กรณีประพฤติมิชอบและ  
 ร่ำรวยผิดปกติ ผ่านโทรศัพท์มือถือ และเร่งรัดการดำเนินการตามข้อมูลจากประชาชน โดยแจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้แจ้ง  
 เบาะแสรอบภายใน ๙๐ วัน

**แนวทางที่ ๕ พัฒนาระบบตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ  
 และเข้าถึงได้โดยง่าย** ประกอบด้วยกิจกรรม ได้แก่

๕.๑ จัดทำข้อมูล เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ เผยแพร่ข้อมูลที่แสดงถึงประสิทธิภาพและ  
 ประสิทธิภาพของการใช้จ่ายเงินงบประมาณ โดยเปิดเผยข้อมูลตามหลักเกณฑ์สากลให้ครอบคลุมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น  
 เช่น รายงานทบทวนกลางปีการจัดซื้อจัดจ้างโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ พร้อมทั้งจัดทำคำแปลเป็น  
 ภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น ๆ และเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวบนเว็บไซต์ หน่วยงานรับผิดชอบ ได้แก่  
 กระทรวงการคลัง และสำนักงบประมาณ

๕.๒ จัดทำและพัฒนาระบบการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณในทุกประเภท เพื่อให้องค์กร  
 ที่มีหน้าที่ตรวจสอบ ตลอดจนสาธารณชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย หน่วยงานรับผิดชอบ ได้แก่ สำนักงานการตรวจเงิน  
 แผ่นดิน และสำนักงบประมาณ

๕.๓ กำหนดแนวทางการติดตาม เฝ้าระวัง และตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณโดยยึดหลักการตรวจสอบความโปร่งใส และให้สาธารณชนตรวจสอบได้ หน่วยงานรับผิดชอบ ได้แก่ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และสำนักงบประมาณ

ในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ มีกลไกผลักดัน คือ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) โดยมีสำนักที่ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะอนุกรรมการฯ ดังกล่าว ทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานทุกสิ้นปีงบประมาณ

---



# ส่วนที่ ๑

## ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ

ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ ได้ให้ความสำคัญกับความสอดคล้องของแผน ๓ ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ในเรื่อง “แนวทางการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี” โดยแผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ เป็นแผนระดับที่ ๓ ที่สอดคล้องกับแผนระดับที่ ๑ และ ๒ อันประกอบด้วยยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ รวมทั้งแผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) ดังนี้

### ๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ ๑)

แผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒ ยุทธศาสตร์ คือ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ และด้านความมั่นคง

#### ๑) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

เป้าหมาย : ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ประเด็นยุทธศาสตร์ : ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

#### ๒) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง

เป้าหมาย : บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

ประเด็นยุทธศาสตร์ : การรักษาความสงบภายในประเทศ

### ๑.๒ แผนระดับที่ ๒

แผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

**๑) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ**

เป้าหมาย : ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ตัวชี้วัด : ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย (อันดับ/คะแนน)

ค่าเป้าหมาย :

ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๕๔ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนน

ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๔๓ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๗ คะแนน

ปี ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๓๒ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๖๒ คะแนน

ปี ๒๕๗๖ - ๒๕๘๐ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๒๐ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๗๓ คะแนน

**แผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ**

แนวทางการพัฒนา :

๑) ปลุกและปลุกจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรมสุจริต และการปลูกฝังและหล่อหลอมวัฒนธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนทุกช่วงวัย ทุกระดับ

๒) ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความใสสะอาดปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต

๓) พัฒนาค่านิยมของนักการเมืองให้มีเจตนาธรรมที่แน่วแน่ในการทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

๔) ปรับระบบเพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐ

๕) ปรับระบบงานและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการลดการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

เป้าหมายของแผนย่อย :

๑) ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

๒) คดีทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง

**แผนย่อยการปราบปรามการทุจริต**

แนวทางการพัฒนา :

๑) เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกระบวนการและกลไกการปราบปรามการทุจริต

๒) ปรับปรุงกระบวนการปราบปรามการทุจริตที่มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๓) พัฒนาการจัดการองค์ความรู้ด้านการปราบปรามการทุจริต

เป้าหมายของแผนย่อย :

การดำเนินคดีทุจริตมีความรวดเร็ว เป็นธรรม โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ

**๒) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ**

เป้าหมายที่ ๑ : ประเทศไทยมีการทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง

ตัวชี้วัด : คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยดีขึ้น (Corruption Perceptions

Index : CPI)

ค่าเป้าหมาย :

ปี ๒๕๖๔ คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต อยู่ที่ ๔๐ คะแนน

ปี ๒๕๖๕ คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต อยู่ที่ ๔๕ คะแนน

เป้าหมายที่ ๒ : หน่วยงานภาครัฐมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

ตัวชี้วัด : ร้อยละของหน่วยงานภาครัฐผ่านการประเมิน ITA

ปี ๒๕๖๔ ร้อยละ ๖๕ (๘๕ คะแนนขึ้นไป)

ปี ๒๕๖๕ ร้อยละ ๘๐ (๘๕ คะแนนขึ้นไป)

### ๓) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

วัตถุประสงค์ที่ ๕ : เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ทันสมัย และมีการทำงานเชิงบูรณาการของภาคีการพัฒนา

เป้าหมายรวมที่ ๖ : มีระบบบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัย โปร่งใส ตรวจสอบได้ กระจายอำนาจและมีส่วนร่วมจากประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ : การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย

เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การเพิ่มคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตให้สูงขึ้น

แนวทางการพัฒนาที่ ๕ : ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

### ๔) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

๑) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ ๙ เสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริต

รองรับวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาศักยภาพของภาครัฐ และส่งเสริมบทบาทและความเข้มแข็งของทุกภาคส่วนในการรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบที่กระทบกับความมั่นคง

๒) แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ รองรับนโยบายที่ ๑๑ การเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยทุจริต

๓) เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์

หน่วยงานภาครัฐมีระบบป้องกันและแก้ไขการทุจริตและประชาชนไม่เพิกเฉยต่อการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ

๔) ตัวชี้วัด

๑. ค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) ของประเทศไทย

๒. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการต่อต้านการทุจริต

๕) กลยุทธ์

๑. นำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการภาครัฐให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม

๒. ผลักดันการแก้ไขกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาการทุจริต และให้บังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด

๓. ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินโครงการของภาครัฐ

๔. รมรณรงค์ให้ความรู้แก่ทุกภาคส่วนถึงภัยทุจริต เพื่อสร้างค่านิยมต่อต้าน และปฏิเสธการทุจริต

### ๑.๓ แผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง

แผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕)

#### แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕)

เป้าหมาย : ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ตัวชี้วัด : ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index: CPI)

ค่าเป้าหมาย : ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยอยู่ในอันดับ ๑ ใน ๕๔ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนน

#### แผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เป้าหมายแผนย่อย :

๑) ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

๒) คดีทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง

แนวทางการพัฒนา :

๑) ปลุกและปลุกจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรมสุจริต และการปลูกฝังและหล่อหลอมวัฒนธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชน และประชาชนทุกช่วงวัย ทุกระดับ

๒) ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐใหม่มีความใสสะอาด ปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต

๓) พัฒนาค่านิยมของนักการเมืองให้มีเจตนาภรณ์ที่แน่วแน่ในการทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

๔) ปรับระบบเพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐ

๕) ปรับระบบงานและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการลดการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

#### แผนย่อยการปราบปรามการทุจริต

เป้าหมายแผนย่อย :

การดำเนินคดีทุจริตมีความรวดเร็ว เป็นธรรม โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ

แนวทางการพัฒนา :

๑) เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกระบวนการและกลไกการปราบปรามการทุจริต

๒) ปรับปรุงกระบวนการปราบปรามการทุจริตที่มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๓) พัฒนาการจัดการองค์ความรู้ด้านการปราบปรามการทุจริต

โดยสรุป แผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ มีความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ดังนี้

**แผนระดับที่ ๑ : สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒ ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ** ในประเด็นยุทธศาสตร์ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ และยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ประเด็นยุทธศาสตร์ การรักษาความสงบภายในประเทศ ที่ระบุว่า การทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ ต้องมีการพัฒนาและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างจริงจัง

แผนระดับที่ ๒ : สอดคล้องกับแผนระดับที่ ๒ ทั้ง ๔ แผน ได้แก่ ๑) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ๒) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ๓) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และ ๔) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ภายใต้นโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ ๙ ที่มุ่งเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริต รวมทั้งแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ในเรื่อง การเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยทุจริต โดนแผนปฏิบัติการฯ เป็นแผนที่กำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) เช่นเดียวกับแผนดังกล่าว

แผนระดับที่ ๓ : สอดคล้องกับแผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) โดนแผนปฏิบัติการฯ เป็นแผนที่กำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) เช่นเดียวกับแผนดังกล่าว

ความสอดคล้องของแผน ๓ ระดับ กับ แผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗



## ส่วนที่ ๒

### ที่มาและความจำเป็นของการจัดทำแผน

#### ๒.๑ ที่มาและความจำเป็นของการจัดทำแผน

คณะรัฐมนตรี ในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ได้มีมติเห็นชอบการกำหนดหน่วยงานเจ้าภาพในการขับเคลื่อนประเด็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติตามมติคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ และมอบหมายให้สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานเจ้าภาพในการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๑) ประเด็น การต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ซึ่งแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าว ได้กำหนดเป้าหมาย “ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ” โดยนำผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) มากำหนดเป็นตัวชี้วัดผลสำเร็จในการดำเนินงาน มีรายละเอียด ดังนี้

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย			
		ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	ปี ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕	ปี ๒๕๗๖ - ๒๕๘๐
ประเทศไทย ปลอดการทุจริต และประพฤติ มิชอบ	ดัชนีการรับรู้ การทุจริตของ ประเทศไทย (อันดับ/คะแนน)	อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๕๔ และ/หรือ ได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนน	อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๔๓ และ/หรือ ได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๗ คะแนน	อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๓๒ และ/หรือ ได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๖๒ คะแนน	อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๒๐ และ/หรือ ได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๗๓ คะแนน

การขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๑) ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) สำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพ ได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) และจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เสนอต่อคณะรัฐมนตรี จำนวน ๓ ระยะ ได้แก่ ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ระยะที่ ๑ คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ระยะที่ ๒ คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ และข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ระยะที่ ๓ คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ และมอบหมายให้สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ตามข้อเสนอแนะดังกล่าว

จากผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ทั้ง ๙ แหล่งข้อมูล ที่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) ได้ประเมินประเทศไทยในช่วง ๔ ปีที่ผ่านมา พบว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

ได้คะแนน ๓๖ คะแนน และปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้คะแนน ๓๕ คะแนน ซึ่งมีแนวโน้มคงที่และลดลง ดังนั้น รัฐบาล ต้องให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการทุจริตให้มากขึ้น สำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานหลัก ในการต่อต้านการทุจริตของประเทศ และเป็นหน่วยงานเจ้าภาพในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๑) ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ จึงได้จัดทำ**แผนปฏิบัติการ**เพื่อยกระดับคะแนนดัชนี การรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ เพื่อเป็นแนวทาง ในการดำเนินงานและส่งเสริมการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผลักดันการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนี การรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

## ๒.๒ แนวทางและขั้นตอนการจัดทำแผน

การจัดทำ**แผนปฏิบัติการ**เพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ มีแนวทางและขั้นตอน ดังนี้

๑. ทบทวนข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ข้อเสนอแนะและผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการยกระดับคะแนน ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

๒. รวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ในระยะที่ผ่านมา แผนการดำเนินงานในระยะต่อไป จากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง

๓. วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลจากข้อเสนอแนะ ผลการศึกษาวิจัย ผลการดำเนินงาน และแผนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เพื่อให้เห็นทิศทางการดำเนินงานยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ในระยะต่อไป

๔. ประมวลผลและยกร่าง**แผนปฏิบัติการ**เพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

๕. รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกลไกการขับเคลื่อนและ การติดตามประเมินผล**แผนปฏิบัติการ**เพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

๖. จัดการประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อร่าง**แผนปฏิบัติการ**เพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้ การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗

๗. ปรับปรุงร่าง**แผนปฏิบัติการ**เพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗

๘. จัดทำรูปเล่ม**แผนปฏิบัติการ**เพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ ฌบับสมบูรณ นำเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาให้ ความเห็นชอบ

๙. เสนอร่าง**แผนปฏิบัติการ**เพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและมอบหมายหน่วยงาน รับผิดชอบ

## ส่วนที่ ๓

### ดัชนีการรับรู้การทุจริต

### (Corruption Perceptions Index : CPI)

#### ๓.๑ ความหมายของดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI)

ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) คือ ดัชนีที่สะท้อนภาพลักษณ์การทุจริตของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จัดทำโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) ก่อตั้งในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๙๓ มีสถานะเป็นองค์กรภาคประชาสังคมระหว่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์ในการต่อสู้กับการทุจริตทุกรูปแบบ ด้วยการแสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ และสร้างความตระหนักรู้ถึงผลเสียของการทุจริต

ดัชนีการรับรู้การทุจริต Corruption Perceptions Index : CPI) มีความสำคัญต่อนักลงทุนหรือนักธุรกิจ ในการประเมินความเสี่ยงหรือใช้ประกอบการตัดสินใจในการเข้ามาลงทุนในแต่ละประเทศ

ทั้งนี้ การจัดทำดัชนีการรับรู้การทุจริตได้รวบรวมข้อมูลด้านการทุจริตจากฐานข้อมูลที่เป็นการจัดอันดับหรือดัชนีชี้วัด ซึ่งจัดทำโดยหน่วยงานที่น่าเชื่อถือต่าง ๆ ทั่วโลก จำนวน ๑๓ แหล่งข้อมูล โดยประเทศไทย องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ จะคำนวณข้อมูลจาก ๙ แหล่งข้อมูล

#### ๓.๒ แหล่งข้อมูลการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI)

การจัดทำดัชนีการรับรู้การทุจริตได้รวบรวมข้อมูลด้านการทุจริตจากฐานข้อมูลที่เป็นการจัดอันดับหรือดัชนีชี้วัด ซึ่งจัดทำโดยหน่วยงานที่น่าเชื่อถือต่าง ๆ ทั่วโลก จำนวน ๑๓ แหล่งข้อมูล โดยประเทศไทย องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ จะคำนวณข้อมูลจาก ๙ แหล่งข้อมูล<sup>๑</sup> ดังนี้

##### ๓.๒.๑ แหล่งข้อมูล Bertelsmann Foundation Transformation Index : BF (BTI)

Bertelsmann Foundation Transformation Index : BF (BTI) จัดทำขึ้นโดยมูลนิธิเบอร์เทลแมนน์ มีฐานะเป็นองค์กรเอกชน ตั้งอยู่ในประเทศเยอรมนี โดยมีวัตถุประสงค์ขององค์กร คือ เป็นคลังสมอง (Think Tank) โดยจะดำเนินการตรวจสอบและวิเคราะห์ โดยพิจารณาใน ๓ ด้าน คือ (๑) การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง (Political Transformation) (๒) การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ (Economic Transformation) (๓) การเปลี่ยนแปลงด้านการบริหารจัดการ (Transformation Management) โดยวิเคราะห์จากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศนั้น ๆ และนำมาเขียนเป็นบทความตามหัวข้อคำถามต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งจำนวน

<sup>๑</sup> Transparency International. ๒๕๖๓. Corruption Perceptions Index ๒๐๑๙: Full Source Description. สืบค้นจาก <https://www.transparency.org/>



ผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความเห็นและตอบคำถามในแต่ละประเทศนั้น มีจำนวนไม่เท่ากัน โดยมีทั้งที่เปิดเผยและไม่เปิดเผยตัวตน จากนั้นจะนำข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์คะแนนโดยทำออกมาในรูปแบบดัชนี จะมีระดับคะแนนอยู่ระหว่าง ๐ - ๑๐ คะแนน และส่งคะแนนดังกล่าวไปยังผู้เชี่ยวชาญระดับภูมิภาคเพื่อดำเนินการทบทวนรายงานและให้คะแนนอีกครั้ง หลังจากนั้นจะนำคะแนนไปเปรียบเทียบกับภายในภูมิภาคและระหว่างภูมิภาคแล้วนำคะแนนทั้งหมดมาจัดลำดับและส่งให้คณะกรรมการ BF (BTI) ดำเนินการทบทวนรายงานพร้อมทั้งจัดลำดับครั้งสุดท้ายและอนุมัติผล เพื่อดำเนินการเผยแพร่ข้อมูล โดยจะมีการรายงานผลการจัดลำดับค่าคะแนนทุก ๆ ๒ ปี

ในแหล่งข้อมูล Bertelsmann Foundation Transformation Index BF (BTI) มีประเด็นที่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ นำมาคำนวณเป็นคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตใน ๒ ประเด็น คือ

๑) คุณเห็นด้วยในระดับใดว่า เจ้าหน้าที่รัฐที่ใช้อำนาจในทางมิชอบ จะถูกฟ้องร้องดำเนินคดีหรือถูกลงโทษ (“To what extent are public office holders who abuse their positions prosecuted or penalized?”)

๒) คุณเห็นด้วยในระดับใดว่า รัฐบาลประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน (“To what extent does the government successfully contain corruption?”)

### ๓.๒.๒ แหล่งข้อมูล Economist Intelligence Unit Country Risk Ratings (EIU)

Economist Intelligence Unit (EIU) เป็นแผนกหนึ่งใน Economist Group ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของหนังสือพิมพ์ Economist Newspaper ที่ให้ความช่วยเหลือข้อมูลด้านธุรกิจ การเงิน และรัฐบาลในการรับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการสร้างโอกาสและความสามารถในการแข่งขัน และจัดการกับความเสี่ยงแก่ลูกค้าผ่านสำนักงาน ๒๔ สาขาทั่วโลก EIU จะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลใน ๓ ด้าน คือ ๑) ด้านการเมืองการปกครองและการบริหารงานของรัฐ ๒) ด้านการใช้จ่ายงบประมาณของรัฐ และ ๓) ด้านหน่วยงานและระบบการตรวจสอบการบริหารงานและการใช้จ่ายงบประมาณของรัฐ ซึ่งจะดำเนินการรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนมกราคม - สิงหาคมของทุกปี โดยข้อมูลที่ได้จะถูกนำมาวิเคราะห์โดยผู้เชี่ยวชาญของ EIU จำนวน ๒ - ๓ คน

ในแหล่งข้อมูล Economist Intelligence Unit Country Risk Ratings (EIU) มีประเด็นที่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ นำมาคำนวณเป็นคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตใน ๘ ประเด็น คือ

๑) การจัดสรรงบประมาณและการใช้เงินสาธารณะเป็นไปตามขั้นตอนและมีความพร้อมรับผิดชอบหรือไม่ (Are there clear procedures and accountability governing the allocation and use of public funds?)

๒) รัฐมนตรีหรือหน่วยงานภาครัฐมีการใช้เงินสาธารณะอย่างไม่เหมาะสม (เพื่อประโยชน์ส่วนตัวหรือพรรคการเมือง) หรือไม่ (Are public funds misappropriated by ministers/public officials for private or party political purposes?)

๓) มีเงินพิเศษที่สามารถดำเนินการใช้จ่ายอย่างไม่ต้องรับผิดชอบหรือไม่ (Are there special funds for which there is no accountability?)

๔) โดยทั่วไปแล้วมีการใช้ทรัพยากรสาธารณะอย่างไม่ถูกต้องหรือไม่ (Are there general abuses of public resources?)

๕) มีข้าราชการพลเรือนหรือเจ้าหน้าที่รัฐที่ได้รับการแต่งตั้งโยกย้ายจากรัฐบาลโดยตรงหรือไม่ (Is there a professional civil service or are large numbers of officials directly appointed by the government?)

๖) มีหน่วยงานอิสระที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการใช้งบประมาณภาครัฐหรือไม่ (Is there an independent body auditing the management of public finances?)

๗) มีองค์กรตุลาการอิสระที่มีอำนาจในการจัดการกับการใช้อำนาจในทางมิชอบของรัฐบาล/เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือไม่ (Is there an independent judiciary with the power to try ministers/public officials for abuses?)

๘) มีธรรมเนียมปฏิบัติในการจ่ายสินบนเพื่อได้สัญญาและได้รับความดีความชอบหรือไม่ (Is there a tradition of a payment of bribes to secure contracts and gain favours?)

### ๓.๒.๓ แหล่งข้อมูล Global Insight Country Risk Ratings (GI)

คำดัชนี GI เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนหนึ่งของการบริการ Country Risk Analyst ของบริษัท IHS เป็นการวัดอันดับความเสี่ยงของประเทศที่ให้ความสำคัญกับปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจเป็นหลัก เป็นการประเมินเพื่อให้ลูกค้าหรือนักลงทุนเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างของการลงทุนกว่า ๒๐๐ ประเทศ เพื่อให้การลงทุนมีความปลอดภัย ลดความเสี่ยง สามารถวางแผนล่วงหน้า และสนับสนุนให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บริษัท HIS มีการวัดอันดับความเสี่ยงโดยมีการปรับปรุงข้อมูลเพื่อให้เท่าทันสถานการณ์ในปัจจุบันตลอดเวลา รวมทั้งมีการคาดการณ์ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย การวิเคราะห์ประกอบด้วย การประเมินความเสี่ยง ๖ ปัจจัยสำคัญ ได้แก่ ความเสี่ยงด้านการเมือง เศรษฐกิจ กฎหมาย ภาษี การบริหาร และความมั่นคง โดยค่าคะแนนความเสี่ยงของประเทศที่ใช้ในการประเมินค่าคะแนน CPI จะมาจากคำดัชนี “Global Insight Business Conditions and Risk Indicators” ในการประเมินผลนี้ จะใช้ผู้เชี่ยวชาญในประเทศมากกว่า ๑๐๐ คน ซึ่งจะเป็นนักการตลาด อีสรูลูกค้า และผู้ทำสัญญาต่าง ๆ กับภาครัฐ ระดับการให้คะแนนจะเป็นการแสดงให้เห็นถึงการรับรู้ของผู้เชี่ยวชาญเพื่อเปรียบเทียบปัญหาในแต่ละประเทศ

ในแหล่งข้อมูล Global Insight Country Risk Ratings (GI) มีประเด็นที่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ นำมาคำนวณเป็นคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต คือ

ความเสี่ยงของการที่บุคคลหรือบริษัทจะต้องเผชิญกับการติดสินบนหรือการคอร์รัปชันในรูปแบบอื่นเพื่อที่จะทำให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างราบรื่น เช่น เพื่อให้ได้รับสัญญาเพื่อการส่งออก นำเข้าหรือเพื่อความสะดวกสบายเกี่ยวกับงานด้านเอกสารต่าง ๆ มีมากน้อยเพียงใด (The risk that Individuals/companies will face bribery or other corrupt practices to carry out business, from securing major contracts to being allowed to import/export a small product or obtain everyday paperwork. This threatens a company's ability to operate in a country, or opens it up to legal or regulatory penalties and reputational damage.)

### ๓.๒.๔ แหล่งข้อมูล IMD World Competitiveness Yearbook (IMD)

แหล่งข้อมูล IMD เป็นการวัดความสามารถในการแข่งขันของแต่ละประเทศ คือขีดความสามารถและผลประกอบการของประเทศในการสร้างและรักษาสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การประกอบกิจการ ซึ่งมีหน่วยงานที่ได้รับความสนใจและเป็นที่ยอมรับอย่างต่อเนื่อง โดยสถาบันการพัฒนานานาชาติ (International Institute for Management Development : IMD) ซึ่งก่อตั้งขึ้นในเดือน

มกราคม ปี ค.ศ. ๑๙๙๐ (พ.ศ. ๒๕๓๓) ในประเทศสวีตเซอร์แลนด์ โดย IMD ได้สร้างความร่วมมือกับเครือข่าย ๕๕ สถาบันจากทั่วโลกในการรายงานเกี่ยวกับอันดับความสามารถในการแข่งขันของแต่ละประเทศทั่วโลก มีวัตถุประสงค์ในการนำเสนอรายละเอียดของประเทศต่าง ๆ เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการเปรียบเทียบระดับความสามารถในการแข่งขัน และยกระดับความสามารถในการแข่งขันของแต่ละประเทศเพื่อสร้างความมั่นคงและการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยการประเมินการจัดอันดับความสามารถทางการแข่งขันนั้น สามารถแบ่งเป็น ๔ หมวด คือ สมรรถนะทางเศรษฐกิจ ประสิทธิภาพของภาครัฐ ประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ และโครงสร้างพื้นฐาน

ในแหล่งข้อมูล IMD World Competitiveness Yearbook (IMD) มีประเด็นที่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ นำมาคำนวณเป็นคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต คือ มีการติดสินบนและคอร์รัปชันหรือไม่ (Bribing and corruption : Exist or do not exist)

### ๓.๒.๕ แหล่งข้อมูล The Political and Economic Risk Consultancy (PERC)

บริษัท Political and Economic Risk Consultancy, Ltd. หรือ PERC ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่ฮ่องกง โดย PERC เป็นองค์กรที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจและการเมืองที่มีความเชี่ยวชาญด้านข้อมูลยุทธศาสตร์ทางธุรกิจ สำหรับการลงทุนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นอกจากนี้ ยังมีภารกิจในการสำรวจและเผยแพร่รายงานสถานะความเสี่ยงของประเทศในเอเชียซึ่งให้ความสำคัญไปที่ประเด็นทางสังคมและการเมือง อาทิเช่น การคอร์รัปชัน ความเสี่ยงในการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา คุณภาพแรงงาน จุดแข็งและจุดด้อยของระบบในประเทศแถบเอเชีย เป็นต้น นอกจากการเป็นบริษัทให้คำปรึกษาแล้ว PERC ยังมีสื่อสิ่งพิมพ์ที่หลากหลาย ได้แก่ Asian Intelligence, Country Risk Monitoring Service และ Corruption Report on Asia (เป็นเอกสาร Asian Intelligence ฉบับพิเศษ)

ในแหล่งข้อมูล The Political and Economic Risk Consultancy (PERC) มีประเด็นที่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ นำมาคำนวณเป็นคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต โดยคำถามมีจำนวน ๓ ข้อ แต่ในการคำนวณ CPI ใช้ข้อที่ ๑ เท่านั้น

๑) คุณจะให้คะแนนปัญหาการคอร์รัปชันในประเทศที่คุณกำลังทำงานอยู่ในระดับใด (How do you grade the problem of corruption in the country in which you are working?)

๒) ปัญหาการคอร์รัปชันลดลง คงที่ หรือเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา (Has corruption decreased, stayed the same or increased compared with one year ago?)

๓) การคอร์รัปชันในแง่มุมใด หรือเรื่องใดที่ท่านเห็นว่ามีสำคัญมากที่สุด (What aspects or implications of corruption in your country stand out to you as being particularly important?)

### ๓.๒.๖ แหล่งข้อมูล The PRS Group International Country Risk Guide (PRS)

The PRS Group International Country Risk Guide หรือ PRS เป็นการจัดอันดับความเสี่ยงของประเทศต่าง ๆ ใน ๓ ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเงิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยผู้เชี่ยวชาญและมีการรายงานผลทุกเดือน ครอบคลุม ๑๔๐ ประเทศทั่วโลก จัดทำโดยหน่วยงานชื่อ The PRS Group, Inc. ซึ่งเป็นองค์กรแสวงหากำไร สำนักงานตั้งอยู่ที่นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเด็น การคอร์รัปชัน เป็นหนึ่งในปัจจัยที่ใช้ประเมินความเสี่ยงด้านการเมืองโดยมุ่งประเมินการคอร์รัปชันในระบบการเมืองเป็นหลัก รูปแบบการทุจริตที่พบมากที่สุด คือ การเรียกรับสินบน หรือการเรียกรับ

เงินเพื่ออำนวยความสะดวกในการนำเข้า/ส่งออก การประเมินภาษี รวมถึงระบบอุปถัมภ์ ระบบพวกพ้อง การให้เงินสนับสนุนพรรคการเมืองแบบลับ ๆ และความสัมพันธ์ใกล้ชิดของนักการเมืองกับนักธุรกิจ

ในแหล่งข้อมูล The PRS Group International Country Risk Guide (PRS) มีประเด็น ที่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ นำมาคำนวณเป็นคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต คือ

นี่คือการประเมินการคอร์รัปชันในระบบการเมือง ซึ่งรูปแบบของการคอร์รัปชันโดยตรง ที่การดำเนินธุรกิจพบบ่อยครั้ง คือ การเรียกร้องเงิน หรือการต้องจ่ายสินบนเพื่อให้ได้มาซึ่งใบอนุญาต การนำเข้าและส่งออก (Import and Export Licenses) การควบคุมการส่งออก (Exchange Controls) การประเมินภาษี การคุ้มครองจากตำรวจ หรือการกักขัง การให้ค่าคะแนนจะวัดจากการคอร์รัปชันในรูปแบบของระบบอุปถัมภ์ที่มากเกินไป ระบบพวกพ้อง การฝากเข้าทำงาน เงินที่เป็นความลับของพรรคการเมือง รวมทั้งความสัมพันธ์ของภาคการเมืองและนักธุรกิจที่มีความใกล้ชิดกันอย่างน่าสงสัย (This is an assessment of corruption within the political system. The most common form of corruption met directly by businesses is financial corruption in the form of demands for special payments and bribes connected with import and export licenses, exchange controls, tax assessments, police protection, or loans. The measure is most concerned with actual or potential corruption in the form of excessive patronage, nepotism, job reservations, exchange of favours, secret party funding, and suspiciously closeties between politics and business.)

### ๓.๒.๗ แหล่งข้อมูล World Economic Forum (WEF)

สภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum : WEF) ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ โดย คลาอัส มาร์ติน สแควบ (Klaus Martin Schwab) มีสำนักงานใหญ่ในกรุงเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เป็นองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร โดยจะมุ่งเน้นความร่วมมือระหว่างประเทศของผู้นำภาครัฐและเอกชน ทั้งทางด้านการเมือง ภาคธุรกิจ และภาคสังคม เพื่อร่วมกันพิจารณาประเด็นการพัฒนาของโลก ภูมิภาค และภาคอุตสาหกรรมต่างๆ โดยจะจัดการประชุมขึ้นทุกปีที่เมืองดาวอส (Davos) ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ สภาเศรษฐกิจโลกได้จัดทำรายงานวิจัยที่ชื่อว่า “รายงานการวัดอันดับความสามารถในการแข่งขัน (Global Competitiveness Report : GCR)” โดยนำเสนอการวัดอันดับความสามารถทางการแข่งขันผ่านตัวชี้วัดที่เรียกว่า Global Competitiveness Index (GCI) ซึ่ง GCI ดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้านต่างๆ ผ่าน “แบบสอบถามความคิดเห็นผู้บริหาร (Executive Opinion Survey : EOS)” ซึ่งถูกออกแบบขึ้นมาเพื่อสำรวจความพึงพอใจของนักธุรกิจต่างประเทศ และนักธุรกิจภายในประเทศว่า การประกอบธุรกิจในประเทศเหล่านั้น มีความสะดวกระดับใด มีปัจจัยใดบ้างที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจ

ในแหล่งข้อมูล World Economic Forum (WEF) มีประเด็นที่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ นำมาคำนวณเป็นคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต คือ

๑) ในประเทศของคุณ เป็นเรื่องปกติเพียงใดที่บริษัทจ่ายเงินพิเศษโดยไม่มีเอกสารอ้างอิงหรือจ่ายสินบนที่เชื่อมโยงกับเรื่องต่อไปนี้ (In your country, how common is it for firms to make undocumented extra payments or bribes connected with the following)

(๑) การนำเข้า - ส่งออก (Imports and exports)

(๒) สาธารณูปโภค (Public Utilities)

(๓) การชำระภาษีประจำปี (Annual Tax Payments)

(๔) การทำสัญญาและการออกใบอนุญาต (Awarding of public contracts and licenses)

(๕) ได้รับการตัดสินใจที่เอื้อประโยชน์จากกระบวนการยุติธรรม (Obtaining favorable judicial decisions.)

๒) ในประเทศของคุณ เป็นเรื่องปกติเพียงใดที่มีการคอร์รัปชันโดยการจ่ายโอนเงินงบประมาณของรัฐไปยังบริษัท บุคคลธรรมดาหรือกลุ่มบุคคล (In your country, how common is diversion of public funds to companies, individuals or groups due to corruption?)

### ๓.๒.๘ แหล่งข้อมูล World Justice Project (WJP)

World Justice Project Rule of Law Index เป็นดัชนีชี้วัดที่ให้ความสำคัญกับหลักนิติธรรม (Rule of Law) มีการคิดระดับคะแนนอยู่ระหว่าง ๐ - ๑ โดยมี World Justice Project (WJP) ซึ่งเป็นองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร ตั้งอยู่ที่กรุงวอชิงตัน ดีซี และเมืองซีแอตเทิล ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นผู้จัดการประเมิน ทั้งนี้ การประเมินดัชนีชี้วัดดังกล่าวให้ความสำคัญกับหลักการสำคัญ ๔ ประการ คือ ๑) รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐต้องอยู่ภายใต้กฎหมายและถูกตรวจสอบได้ ๒) กฎหมายต้องเปิดเผย มีความชัดเจน มั่นคง ปกป้องสิทธิเสรีภาพของประชาชน ๓) กระบวนการทางกฎหมายมีความเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ และ ๔) การตัดสินคดีต้องมีความเป็นธรรม มีจริยธรรม มีความเป็นกลางซึ่งจากหลักการดังกล่าว ได้มีการพัฒนาเป็นหลักเกณฑ์ย่อย อาทิ การทุจริตคอร์รัปชัน สิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน การบังคับใช้กฎหมาย

ในแหล่งข้อมูล World Justice Project (WJP) มีประเด็นที่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ นำมาคำนวณเป็นคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต คือ

๑) ข้าราชการ (เจ้าหน้าที่) ในสายบริหาร ไม่ได้ใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว (Government officials in the executive branch do not use public office for private gain)

๒) ข้าราชการ (เจ้าหน้าที่) ในสายตุลาการ ไม่ได้ใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว (Government officials in the executive branch do not use public office for private gain)

๓) ข้าราชการ (เจ้าหน้าที่) ในสายตำรวจและทหาร ไม่ได้ใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว (Government officials in the executive branch do not use public office for private gain)

๔) ข้าราชการ (เจ้าหน้าที่) ในสภานิติบัญญัติ ไม่ได้ใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว (Government officials in the executive branch do not use public office for private gain)

### ๓.๒.๙ แหล่งข้อมูล Varieties of Democracy Institute (VDEM)

Varieties of Democracy Institute หรือสถาบัน VDEM เป็นสถาบันที่เกิดจากเจ้าภาพร่วมของภาควิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยยูเทนเบิร์ก ประเทศสวีเดนและสถาบันเคลลอค มหาวิทยาลัยนอร์ทเทอร์ดาโม ประเทศสหรัฐอเมริกา และอาศัยความร่วมมือของนักวิชาการมากกว่า ๕๐ คนจากทั่วโลกโดยมีผู้จัดการโครงการแบ่งความรับผิดชอบแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ประกอบด้วยผู้จัดการประจำภูมิภาคมากกว่า ๓๐ คน ผู้ประสานงาน ๑๗๐ ประเทศ ผู้ช่วยนักวิจัยและผู้เชี่ยวชาญ ๒,๕๐๐ คน VDEM จึงเป็นหนึ่งในโครงการจัดเก็บและวิจัยข้อมูลด้านรัฐศาสตร์ที่ใหญ่ที่สุด มีฐานข้อมูลมากกว่า ๑๖ ล้านหน่วย ซึ่งจัดเก็บตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ - ๒๕๕๙ และคาดว่าจะเดือนเมษายนปี ๒๐๑๗ จะมีชุดข้อมูลครอบคลุม ๑๗๗ ประเทศโดยมีการปรับปรุงข้อมูลเป็นประจำทุกปี

VDEM เป็นวิธีการใหม่ที่จะสร้างกรอบความคิดและวัดความเป็นประชาธิปไตย โดยรวบรวมข้อมูลหลายมิติและแยกชุดข้อมูลออกจากกันเพื่อสะท้อนถึง ความซับซ้อนของหลักการ ประชาธิปไตยในฐานะระบอบการปกครองที่มากกว่าเพียงแค่มีการเลือกตั้งเท่านั้น แหล่งข้อมูล VDEM Projects จำแนก ให้เห็นความแตกต่างของหลักการในระบอบประชาธิปไตย ๗ ระดับ ได้แก่ ๑) การมีการเลือกตั้ง ๒) เสรีนิยม ๓) การมีส่วนร่วม ๔) การปรึกษาหารือหรือการอภิปรายทางการเมือง ๕) ความเท่าเทียม ๖) การมีเสียงข้างมาก และ ๗) ฉันทามติ โดยจะดำเนินการรวบรวมข้อมูลเพื่อวัดระดับตาม หลักการเหล่านี้

ในแหล่งข้อมูล Varieties of Democracy Institute (VDEM) มีประเด็นที่องค์กร เพื่อความโปร่งใสนานาชาติ นำมาคำนวณเป็นคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ตามคำถามที่ว่า การทุจริต ทางการเมือง เป็นที่แพร่หลายมากน้อยเพียงใด (How pervasive is political corruption?) โดยดัชนีแสดง ความแพร่หลายของการทุจริตนี้ ถูกคำนวณจากค่าเฉลี่ยของดัชนี ๔ ด้าน คือ

๑) ดัชนีการคอร์รัปชันในภาครัฐ (Public sector corruption index) โดยใช้คำถามว่า เจ้าหน้าที่รัฐมีพฤติกรรมเรียกรับสินบน หรือสิ่งของอื่นใด ในระดับใด และเจ้าหน้าที่รัฐมีพฤติกรรมขโมย เบียดบังหรือยักยอกงบประมาณ หรือทรัพยากรภาครัฐ เพื่อประโยชน์ส่วนตัวหรือเพื่อคนในครอบครัวของตนเอง บ่อยครั้งเพียงใด (To what extent do public sector employees grant favors in exchange for bribes, kickbacks, or other material inducements, and how often do they steal, embezzle, or misappropriate public funds or other state resources for personal or family use?)

๒) ดัชนีการคอร์รัปชันของผู้บริหารระดับสูง (Executive corruption index) โดยใช้คำถามว่า ผู้บริหารระดับสูง หรือตัวแทน มีพฤติกรรมเรียกรับสินบน หรือสิ่งของอื่นใด เป็นประจำหรือไม่ และผู้บริหารระดับสูง หรือตัวแทนเหล่านั้นมีพฤติกรรมขโมย เบียดบังหรือยักยอกงบประมาณ หรือทรัพยากรภาครัฐ เพื่อประโยชน์ส่วนตัวหรือเพื่อคนในครอบครัวของตนเองบ่อยครั้งเพียงใด (How routinely do members of the executive, or their agents grant favors in exchange for bribes, kickbacks, or other material inducements, and how often do they steal, embezzle, or misappropriate public funds or other state resources for personal or family use? (Interval))

๓) ดัชนีการคอร์รัปชันของฝ่ายนิติบัญญัติ (The indicator for legislative corruption) โดยใช้คำถามว่า “เจ้าหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติได้ใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อเรียกรับผลประโยชน์ในประเด็นเหล่านี้ ในระดับใด

(๑) เรียกรับสินบน

(๒) รับเงินเพื่อช่วยเหลือให้ได้รับสัญญาจากภาครัฐ (เพื่อตัวเอง ครอบครัว เพื่อน ผู้สนับสนุนทางการเมือง)

(๓) มีผลประโยชน์ต่างตอบแทนกับภาคธุรกิจเพื่อแลกกับโอกาสในการว่าจ้าง ภายหลังจากออกจากสภานิติบัญญัติ

(๔) ขโมย (เบียดบัง) เงินของภาครัฐหรือเงินจากโครงการบริจาคต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ส่วนตัว

๔) ดัชนีการคอร์รัปชันของฝ่ายตุลาการ (The indicator for judicial corruption) โดยใช้คำถามว่า “ประชาชนหรือภาคธุรกิจ มีการจ่ายเงินพิเศษ (ที่ไม่มีเอกสารการจ่ายเงิน) หรือสินบน เพื่อเร่งหรือชะลอกระบวนการของฝ่ายตุลาการ ในระดับใด” (How often do individuals or businesses make undocumented extra payments or bribes in order to speed up or delay the process or to obtain a favorable judicial decision?)

### ๓.๓ คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทย ในระยะที่ผ่านมา

ในช่วงปี ๒๐๑๘ - ๒๐๒๑ คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทยคงที่อยู่ที่ ๓๖ คะแนน ในช่วงปี ๒๐๑๘ - ๒๐๒๐ ก่อนที่ลดลงเหลือ ๓๕ คะแนน ในปี ๒๐๒๑ ในขณะที่อันดับของประเทศไทย ลดลงอย่างต่อเนื่องจากอันดับที่ ๙๙ ในปี ๒๐๑๘ เป็นอันดับที่ ๑๑๐ ในปี ๒๐๒๑ โดยในการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ ใช้ข้อมูลจาก ๙ แหล่งข้อมูล ดังนี้

แหล่งข้อมูล		๒๐๑๘	๒๐๑๙	๒๐๒๐	๒๐๒๑
๑. BF(TI)	Bertelsmann Stiftung Transformation Index	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗
๒. EIU	Economist Intelligence Unit Country Risk Service	๓๗	๓๗	๓๗	๓๗
๓. GI	Global Insights Business Conditions and Risk Indicators	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕
๔. IMD	IMD World Competitiveness Yearbook	๔๑	๔๕	๔๑	๓๙
๕. PERC	Political and Economic Risk Consultancy	๓๗	๓๘	๓๘	๓๖
๖. PRS	The PRS Group International Country Risk Guide (ICRG)	๓๒	๓๒	๓๒	๓๒
๗. WEF	World Economic Forum Executive Opinion Survey	๔๒	๔๓	๔๓	๔๒
๘. WJP	World Justice Project Rule of Law Index : WJP	๔๐	๓๘	๓๘	๓๕
๙. VDEM	Varieties of Democracy Project	๒๑	๒๐	๒๐	๒๖
คะแนนที่ได้ (จาก ๑๐๐ คะแนน)		๓๖	๓๖	๓๖	๓๕
อันดับ		๙๙	๑๐๑	๑๐๔	๑๑๐

จากข้อมูลข้างต้นสามารถจัดกลุ่มแหล่งข้อมูลตามแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของค่าคะแนนได้ ดังนี้

**๑. กลุ่มแหล่งข้อมูลที่มีแนวโน้มคะแนนคงที่** ได้แก่ แหล่งข้อมูล Bertelsmann Stiftung Transformation Index (BF (TI)) แหล่งข้อมูล Economist Intelligence Unit Country Risk Ratings (EIU) แหล่งข้อมูล Global Insight Country Risk Ratings (GI) และ แหล่งข้อมูล The PRS Group International Country Risk Guide (PRS) โดยแหล่งข้อมูล (BF (TI)) มีแนวโน้มอยู่ที่ ๓๗ คะแนน แหล่งข้อมูล EIU มีแนวโน้มอยู่ที่ ๓๗ คะแนน แหล่งข้อมูล GI มีแนวโน้มอยู่ที่ ๓๕ คะแนน และแหล่งข้อมูล PRS มีแนวโน้มอยู่ที่ ๓๒ คะแนน

**๒. กลุ่มแหล่งข้อมูลที่มีแนวโน้มคะแนนเพิ่มขึ้น - ลดลง (คะแนนไม่คงที่)** ได้แก่ แหล่งข้อมูล The Political and Economic Risk Consultancy (PERC) แหล่งข้อมูล World Justice Project (WJP) และ แหล่งข้อมูล IMD World Competitiveness Yearbook (IMD) แหล่งข้อมูล World Economic Forum Executive Opinion Survey (WEF) และ แหล่งข้อมูล Varieties of Democracy Project (VDEM) โดยแหล่งข้อมูล PERC ได้คะแนน ในปี ค.ศ. ๒๐๑๘ จำนวน ๓๗ คะแนน และคะแนนคงที่ ในช่วงปี ค.ศ. ๒๐๑๙ - ๒๐๒๐ และคะแนนลดลง ในปี ค.ศ. ๒๐๒๑ แหล่งข้อมูล WJP ได้คะแนน ในปี ค.ศ. ๒๐๑๘ จำนวน ๔๐ คะแนน และคะแนนคงที่ ในช่วงปี ค.ศ. ๒๐๑๙ - ๒๐๒๐ และคะแนนลดลง ในปี ค.ศ. ๒๐๒๑ แหล่งข้อมูล IMD ได้คะแนน ในปี ค.ศ. ๒๐๑๘ จำนวน ๔๑ คะแนน และคะแนนเพิ่มขึ้นในปี ค.ศ. ๒๐๑๙ และหลังจากนั้น คะแนนลดลง แหล่งข้อมูล WEF ได้คะแนน ในปี ค.ศ. ๒๐๑๘ จำนวน ๔๒ คะแนน และคะแนนคงที่ ในช่วงปี ค.ศ. ๒๐๑๙ - ๒๐๒๐ และคะแนนลดลงในปี ค.ศ. ๒๐๒๑ แหล่งข้อมูล VDEM ได้คะแนน ในปี ค.ศ. ๒๐๑๘ จำนวน ๒๑ คะแนน และคะแนนคงที่ในช่วงปี ค.ศ. ๒๐๑๙ - ๒๐๒๐ และคะแนนเพิ่มขึ้นในปี ค.ศ. ๒๐๒๑

สำหรับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี ค.ศ. ๒๐๒๑ ประเทศไทยได้ค่าคะแนน ๓๕ คะแนน ลดลงจากปี ค.ศ. ๒๐๒๐ (๓๖ คะแนน) ๑ คะแนน โดยพบว่า จากแหล่งข้อมูล ที่นำมาใช้ในการคำนวณค่าคะแนนของประเทศไทยทั้ง ๙ แหล่งข้อมูล มีค่าคะแนนเพิ่มขึ้น จำนวน ๑ แหล่งข้อมูล ค่าคะแนนคงที่จำนวน ๔ แหล่งข้อมูล และค่าคะแนนลดลง จำนวน ๔ แหล่งข้อมูล ดังนี้

**คะแนนเพิ่มขึ้น ๑ แหล่งข้อมูล ได้แก่**

**แหล่งข้อมูล Varieties of Democracy Institute (V-Dem)**

ได้ ๒๖ คะแนน (ปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ได้ ๒๐ คะแนน) เพิ่มขึ้น ๖ คะแนน

V-Dem วัดเกี่ยวกับความหลากหลายของประชาธิปไตย การถ่วงดุลของฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติ และตุลาการ ตลอดจนการทุจริตของเจ้าหน้าที่ในฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติ และตุลาการ ซึ่งในปี ค.ศ. ๒๐๑๖ มีการวัด ประเทศในภูมิภาคอาเซียน เพียง ๔ ประเทศ แต่ต่อมาในปี ค.ศ. ๒๐๑๗ จนถึงปัจจุบัน มีการวัดในประเทศ ในภูมิภาคอาเซียน ๑๐ ประเทศ โดยในแหล่งข้อมูล V-Dem มีประเด็นที่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ นำมาคำนวณเป็นคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ตามคำถามที่ว่า การทุจริตทางการเมืองเป็นที่แพร่หลายมาก น้อยเพียงใด (How pervasive is political corruption?) โดยดัชนีนี้แสดงความแพร่หลายของการทุจริตนี้ ถูกคำนวณจากค่าเฉลี่ยของดัชนี ๔ ด้าน คือ

**๑. ดัชนีการคอร์รัปชันในภาครัฐ (Public sector corruption index)** โดยใช้คำถามว่า “เจ้าหน้าที่รัฐ มีพฤติกรรมเรียกรับสินบน หรือสิ่งของอื่นใด ในระดับใด และเจ้าหน้าที่รัฐมีพฤติกรรมขโมยเบียดบังเงินหรือ งบประมาณ หรือทรัพยากรภาครัฐ เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือเพื่อคนในครอบครัวของตนเองบ่อยครั้งเพียงใด”

**๒. ดัชนีการคอร์รัปชันของผู้บริหารระดับสูง (Executive corruption index)** โดยใช้คำถามว่า “ผู้บริหารระดับสูง หรือตัวแทน มีพฤติกรรมเรียกรับสินบน หรือสิ่งของอื่นใด เป็นประจำหรือไม่ และผู้บริหาร ระดับสูง หรือตัวแทนเหล่านั้นมีพฤติกรรมขโมย เบียดบังเงินหรืองบประมาณ หรือทรัพยากรภาครัฐ เพื่อประโยชน์ ส่วนตนหรือเพื่อคนในครอบครัวของตนเองบ่อยครั้งเพียงใด

**๓. ดัชนีการคอร์รัปชันของฝ่ายนิติบัญญัติ (The indicator for legislative corruption)** โดยใช้ คำถามว่า “เจ้าหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติได้ใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อเรียกรับผลประโยชน์ในประเด็นเหล่านี้ในระดับใด

๓.๑ เรียกรับสินบน

๓.๒ รับเงินเพื่อช่วยเหลือให้ได้รับสัญญาจากภาครัฐ (เพื่อตัวเอง ครอบครัว เพื่อน ผู้สนับสนุน ทางการเมือง)

๓.๓ มีผลประโยชน์ต่างตอบแทนกับภาคธุรกิจเพื่อแลกกับโอกาสในการว่าจ้างภายหลังจาก ออกจากสภานิติบัญญัติ

๓.๔ ขโมย (เบียดบัง) เงินของภาครัฐหรือเงินจากโครงการบริจาคต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ส่วนตัว”

**๔. ดัชนีการคอร์รัปชันของฝ่ายตุลาการ (The indicator for judicial corruption)** โดยใช้ คำถามว่า “ประชาชนหรือภาคธุรกิจ มีการจ่ายเงินพิเศษ (ที่ไม่มีเอกสารการจ่ายเงิน) หรือสินบน เพื่อเร่งหรือ ชะลอกระบวนการของฝ่ายตุลาการ ในระดับใด”

**คะแนนเพิ่มขึ้น** จากการวิเคราะห์บรรยากาศทางการเมืองในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ประเทศไทย ได้จัดให้มีการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น ซึ่งเปิดโอกาสให้ภาคการเมืองต่าง ๆ สามารถทำกิจกรรมทางการเมือง รวมทั้งสื่อมวลชน และภาคประชาชนได้มีบทบาทในการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ส่งผลให้บรรยากาศ ความเป็นประชาธิปไตยมีมากขึ้น รวมถึงการตอบคำถามของผู้เชี่ยวชาญ ในรูปแบบ Expert survey แสดงให้เห็น ทิศนคติที่ดีขึ้นเกี่ยวกับพฤติกรรมเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่รัฐ ความโปร่งใสในการบริหารเงินงบประมาณ



และการป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ อีกทั้งในปีนี้มี การปรับเปลี่ยนระเบียบวิธีวิจัยที่ทำให้สามารถเข้าถึง ข้อมูลได้มากขึ้น

#### คะแนนคงที่ ๔ แหล่งข้อมูล ได้แก่

##### ๑. แหล่งข้อมูล Bertelsmann Stiftung Transformation Index (BF (TI))

ได้ ๓๗ คะแนน (ปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ได้ ๓๗ คะแนน)

BF (TI) ใช้ผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์และประเมินกระบวนการเปลี่ยนแปลงไปสู่ประชาธิปไตย และระบบเศรษฐกิจแบบตลาดเสรี และดูความเปลี่ยนแปลง ๓ ด้าน คือ ๑) ด้านการเมือง ๒) ด้านเศรษฐกิจ และ ๓) ด้านการจัดการของรัฐบาล ทั้งนี้ BF (TI) จะมีการเผยแพร่ผลคะแนนทุก ๒ ปี โดยมีรูปแบบการวิจัยเป็น Qualitative expert survey ซึ่งการเผยแพร่ชุดข้อมูลล่าสุดเป็นรายงานฉบับ ปี ค.ศ. ๒๐๒๐

การประเมินค่าดัชนี Transformation index BTI จะประกอบด้วยชุดคำถามหลายข้อ แต่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ ใช้คะแนนจากคำถามของ BF จำนวน ๒ ข้อ ในการประเมินค่าคะแนน CPI คือ

๑.๑ การดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำการทุจริต “To what extent are public officeholders who abuse their positions prosecuted or penalized?”

๑.๒ ความสำเร็จของรัฐบาลในการจัดการกับปัญหาการทุจริต “To what extent does the government successfully contain corruption?”

**คะแนนคงที่** ถึงแม้รัฐบาลจะมีนโยบายในการแก้ไขปัญหาการทุจริต ตลอดจนการดำเนินการต่าง ๆ แต่จากการรับรู้ของผู้ประเมินยังคงขาดความเชื่อมั่นในการลงโทษผู้กระทำการทุจริต รวมถึงขาดความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้การประชาสัมพันธ์ที่ก่อให้เกิดการรับรู้ถึงความจริงจังของ รัฐบาลที่ให้ความสำคัญกับการป้องกันการทุจริตยังไม่ชัดเจน

##### ๒. แหล่งข้อมูล Economist Intelligence Unit Country Risk Ratings (EIU)

ได้ ๓๗ คะแนน (ปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ได้ ๓๗ คะแนน)

EIU วิเคราะห์เชิงลึกเกี่ยวกับความเสี่ยงที่ระบบเศรษฐกิจของประเทศต้องเผชิญ ได้แก่ ความโปร่งใสในการจัดสรรและการใช้จ่ายงบประมาณ การใช้ทรัพยากรของราชการ/ส่วนรวม การแต่งตั้งข้าราชการจากรัฐบาลโดยตรง มีหน่วยงานอิสระในการตรวจสอบการ จัดการงบประมาณของหน่วยงานนั้น ๆ มีหน่วยงานอิสระด้าน ยุติธรรมตรวจสอบผู้บริหาร/ผู้ใช้อำนาจ ธรรมเนียมการให้สินบน เพื่อให้ได้สัญญาสัมปทานจากหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ EIU มีการสำรวจเก็บข้อมูลในช่วงเดือนกันยายนของทุกปี โดยข้อมูลที่ได้จะถูกนำมาวิเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญ ของ EIU จำนวน ๒ - ๓ คน

**คะแนนคงที่** ที่ผ่านมามาภาครัฐได้มีการจัดทำรายละเอียดทั้งแผนการใช้จ่าย เป้าหมาย และแหล่งที่มาของรายได้ รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการหรือข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณ การใช้ทรัพยากรของราชการ และการแต่งตั้งข้าราชการ ผ่านรูปแบบหรือช่องทางดิจิทัลต่าง ๆ รวมถึงการเปิดช่องทางให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของภาครัฐ แต่ในมุมมองของผู้เชี่ยวชาญของ EIU อาจเห็นว่า ถึงแม้ประเทศไทยจะดำเนินการต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว แต่ประเทศไทยยังคงมีปัญหาไม่แตกต่างจากปีที่ผ่านมาในเรื่องความโปร่งใสในการจัดสรรและการใช้จ่ายงบประมาณ การใช้ทรัพยากรของราชการ การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูง การตรวจสอบ การจัดการงบประมาณในกรณีต่าง ๆ จึงทำให้ผู้เชี่ยวชาญยังคงมองสถานการณ์ประเทศไทยไม่ต่างจากเดิม

### ๓. แหล่งข้อมูล Global Insight Country Risk Ratings (GI)

ได้ ๓๕ คะแนน (ปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ได้ ๓๕ คะแนน)

ในแหล่งข้อมูล GI มีประเด็นที่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ นำมาคำนวณเป็นคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต คือ “ความเสี่ยงของการที่บุคคลหรือบริษัทจะต้องเผชิญกับการติดสินบนหรือการคอร์รัปชันในรูปแบบอื่นเพื่อที่จะทำให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างราบรื่น เช่น เพื่อให้ได้รับสัญญาเพื่อการส่งออก นำเข้า หรือ เพื่อความสะดวกสบายเกี่ยวกับงานด้านเอกสารต่าง ๆ มีอย่างน้อยเพียงใด” ซึ่งถูกประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญแต่ละประเทศ ซึ่งได้รับข้อมูลจากกลุ่มลูกค้า ผู้ทำสัญญากับภาครัฐ นักลงทุน นักธุรกิจ ผู้รับงานอิสระ และเครือข่ายนักข่าว

**คะแนนคงที่** ถึงแม้รัฐบาลมีนโยบายในการแก้ไขปัญหาการคอร์รัปชัน แต่ผู้เชี่ยวชาญซึ่งได้รับข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง (กลุ่มลูกค้า ผู้ทำสัญญากับภาครัฐ นักลงทุน นักธุรกิจ ผู้รับงานอิสระ และเครือข่ายนักข่าว) เห็นว่าการดำเนินธุรกิจในประเทศไทยยังคงมีความเสี่ยงที่จะต้องเผชิญกับการติดสินบนหรือสิ่งตอบแทนสำหรับการพิจารณาสัญญาและการขอใบอนุญาตต่าง ๆ ตลอดจนการคอร์รัปชันในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างราบรื่น

### ๔. แหล่งข้อมูล PRS International Country Risk Guide (PRS)

ได้ ๓๒ คะแนน (ปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ได้ ๓๒ คะแนน)

PRS มีประเด็นที่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) นำมาคำนวณเป็นคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต คือ “การประเมินการคอร์รัปชันในระบบการเมือง ซึ่งรูปแบบของการคอร์รัปชันที่นักธุรกิจมักพบได้โดยตรงและบ่อยครั้ง คือ การเรียกรับเงินหรือการจ่ายสินบนเพื่อให้ได้มาซึ่งใบอนุญาตการนำเข้าและส่งออก (Import and Export Licenses) การจ่ายสินบนเพื่อให้เข้าถึงการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตรา (Exchange Controls) และการเข้าถึงระบบการประเมินภาษี (Tax Assessments) รวมถึงการจ่ายสินบนเพื่อให้ได้รับการคุ้มครองจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ (Police Protection) และการจ่ายสินบนเพื่อให้รับอนุมัติการกู้ยืมเงิน (Loans) เป็นต้น ทั้งนี้ ได้ตระหนักถึงการคอร์รัปชันที่มีโอกาสจะเกิดขึ้นได้มากที่สุด ได้แก่ การคอร์รัปชันจากระบบอุปถัมภ์ ระบบเครือญาติ การฝากเข้าทำงาน การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ การระดมทุนลับของพรรคการเมือง และการมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างนักการเมืองกับภาคธุรกิจ

**คะแนนคงที่** เนื่องจาก ผู้เชี่ยวชาญได้วิเคราะห์ข้อมูลแล้วเห็นว่า การดำเนินธุรกิจในประเทศไทยยังมีความเสี่ยงที่จะต้องเผชิญกับปัญหาการเรียกรับเงินหรือการจ่ายสินบนในการดำเนินธุรกิจ แม้ว่ารัฐบาลจะมีความตั้งใจในการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันด้วยการออกมาตรการต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน แต่ผู้เชี่ยวชาญยังไม่มีเชื่อมั่นต่อการดำเนินการตลอดจนการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม ทำให้เกิดการรับรู้ไม่แตกต่างจากปีที่ผ่านมา

**คะแนนลดลง ๔ แหล่งข้อมูล** ได้แก่

#### ๑. แหล่งข้อมูล IMD World Competitiveness Yearbook (IMD)

ได้ ๓๙ คะแนน (ปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ได้ ๔๑ คะแนน) ลดลง ๒ คะแนน

IMD นำข้อมูลสถิติทุติยภูมิและผลการสำรวจความคิดเห็นผู้บริหารระดับสูง ไปประมวลผลจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย โดยพิจารณาจาก ๔ องค์ประกอบ คือ ๑) สมรรถนะทางเศรษฐกิจ ๒) ประสิทธิภาพของภาครัฐ ๓) ประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ ๔) โครงสร้างพื้นฐาน ทั้งนี้ IMD สำรวจข้อมูลในช่วงเดือนมกราคม - เมษายนของทุกปี ในแหล่งข้อมูล IMD มีประเด็นที่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ นำมาคำนวณเป็นคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตจากแบบสำรวจความคิดเห็นผู้บริหารระดับสูงในประเทศไทย คือ “มีการติดสินบนและคอร์รัปชันหรือไม่”

**คะแนนลดลง** จากปัญหาการติดสินบนและการทุจริตที่สั่งสมมา ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID - ๑๙) ที่เกิดขึ้น ยังปรากฏผ่านการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนว่า มีการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID - ๑๙) อาทิ การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ รวมถึงปัญหาการติดสินบนกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในการอนุมัติอนุญาต และการเอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการบางราย ถึงแม้รัฐบาลได้มีการพัฒนา ปรับปรุงกระบวนการอนุมัติ อนุญาตที่อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากขึ้น แต่ยังมีโอกาสให้ใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ ตลอดจนขาดการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ ที่มีการนำมาใช้ จึงทำให้ผู้ประเมินอาจมองว่าปัญหาดังกล่าวไม่ต่างจากปีที่ผ่านมา

## ๒. แหล่งข้อมูล The Political and Economic Risk Consultancy (PERC)

ได้ ๓๖ คะแนน (ปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ได้ ๓๘ คะแนน) ลดลง ๒ คะแนน

PERC สืบหาข้อมูลจากนักธุรกิจในท้องถิ่นและนักธุรกิจชาวต่างชาติที่เข้าไปทำธุรกิจในประเทศนั้น ๆ ได้แก่ นักธุรกิจจากสมาคมธุรกิจ ผู้แทนที่เข้าร่วมการประชุมต่าง ๆ ในเอเชีย ผู้แทนหอการค้าประเทศต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในแต่ละประเทศ ประกอบด้วย ผู้บริหารในประเทศ ผู้ที่มีสัญชาติเป็นบุคคลประเทศนั้น ๆ และผู้บริหารชาวต่างชาติ ใช้การสัมภาษณ์ซึ่งหน้า การสอบถามทางโทรศัพท์ ตลอดจนการตอบแบบสำรวจออนไลน์ เป็นต้น

ทั้งนี้ PERC มีหลักเกณฑ์ในการสำรวจโดยการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นการถามคำถามที่แสดงให้เห็นถึงระดับการรับรู้ในเรื่องการคอร์รัปชัน โดยมีคำถามที่ใช้ในการสำรวจที่สำคัญ คือ ท่านจะให้คะแนนปัญหาการทุจริตในประเทศที่ท่านทำงานหรือประกอบธุรกิจเท่าใด

**คะแนนลดลง** เนื่องจาก มุมมองการรับรู้ของผู้ตอบแบบสอบถามอาจมองว่า รัฐบาลยังคงให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาทางการเมืองมากกว่าการสร้างมาตรการอย่างเป็นระบบในการต่อสู้กับปัญหาการทุจริตที่ยังคงมีอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID - ๑๙) ซึ่งส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการของรัฐบาล เศรษฐกิจ สังคม และการดำรงชีวิตของประชาชน อีกทั้งปัญหาในเรื่องกระบวนการยุติธรรมที่ปรากฏตามสื่อต่าง ๆ รวมถึงการทุจริตในวงกว้างเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งถูกมองว่าเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานของภาคธุรกิจ

## ๓. แหล่งข้อมูล World Economic Forum (WEF)

ได้ ๔๒ คะแนน (ปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ได้ ๔๓ คะแนน) ลดลง ๑ คะแนน

WEF ได้จัดทำรายงานการวัดอันดับความสามารถในการแข่งขันทั่วโลก (The Global Competitiveness Report: GCR) เป็นประจำทุกปี โดยรวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ ผ่าน “แบบสำรวจความคิดเห็นผู้บริหาร” (The Executive Opinion Survey: EOS) ซึ่งถูกออกแบบขึ้นมาเพื่อสำรวจความพึงพอใจของนักธุรกิจต่างประเทศ และนักธุรกิจภายในประเทศ ว่าการประกอบธุรกิจในประเทศเหล่านั้นมีความสะดวกระดับใด มีปัจจัยใดบ้างที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจ โดยแบบสำรวจดังกล่าว มีข้อความเกี่ยวกับ “ประเด็นการทุจริตคอร์รัปชัน” ซึ่งองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) นำมาใช้คำนวณค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทย ได้แก่

๓.๑ ในประเทศของคุณ เป็นเรื่องปกติเพียงใดที่บริษัททำการจ่ายเงินพิเศษโดยไม่มีเอกสาร อ้างอิงหรือจ่ายสินบนที่เชื่อมโยงกับเรื่องต่อไปนี้ (ก) การนำเข้า - ส่งออก (ข) สาธารณูปโภค (ค) การชำระภาษี (ง) การทำสัญญาและการออกไปอนุญาต (จ) ได้รับการตัดสินใจที่เอื้อประโยชน์จากกระบวนการยุติธรรม”

๓.๒ ในประเทศของคุณ เป็นเรื่องปกติเพียงใด ที่มีการคอร์รัปชันโดยการจ่ายไอนงบประมาณของรัฐไปยังบริษัทบุคคลธรรมดาหรือกลุ่มบุคคล

WEF จะสำรวจข้อมูลในช่วงเดือนมกราคม - มิถุนายน ของทุกปี ซึ่งในปี ค.ศ. ๒๐๒๑ แม้จะไม่ได้มีการจัดอันดับความสามารถทางการแข่งขันของแต่ละประเทศ เนื่องจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID - ๑๙) แต่จะใช้ดัชนีใหม่ที่พัฒนาขึ้นและนำมาใช้ชี้วัดเป็นครั้งแรกในปีที่ผ่านมา โดยเน้นในเรื่องการเติบโตอย่างยั่งยืน

**คะแนนลดลง** มุมมองของนักลงทุนเกี่ยวกับสถานการณ์การทุจริตแทบจะไม่เปลี่ยนแปลง ถึงแม้หน่วยงานภาครัฐจะมีการตื่นตัวในการปรับปรุงและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางนโยบาย Digital Government รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลสู่ระบบ Digital เพื่อให้เกิดความโปร่งใส แต่ภาพลักษณ์การแข่งขันภายในประเทศ ยังคงถูกมองว่ามีการดำเนินนโยบายที่เอื้อประโยชน์ให้กับกลุ่มนายทุน หรือบริษัทขนาดใหญ่ที่มีอำนาจควบคุมตลาดในระดับสูง ส่วนภาพรวมของปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ยังคงมีปัญหาเกี่ยวกับประเด็นสินบนและการแทรกแซงการดำเนินธุรกิจจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประกอบกับยังปรากฏกรณีที่เป็นข่าวเกี่ยวกับการทุจริตของเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างต่อเนื่อง

#### ๔. แหล่งข้อมูล World Justice Project (WJP)

ได้ ๓๕ คะแนน (ปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ได้ ๓๘ คะแนน) ลดลง ๓ คะแนน

WJP เป็นดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรม (Rule of Law) โดยมีเกณฑ์การวัด ประกอบด้วย ๘ เกณฑ์ ได้แก่ ขีดจำกัดอำนาจของรัฐบาล (Constraints on Government Powers) ปราศจากการคอร์รัปชัน (Absence of Corruption) การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government) สิทธิขั้นพื้นฐาน (Fundamental Rights) ความสงบเรียบร้อยของสังคม (Order and Security) การบังคับใช้กฎหมาย (Regulatory Enforcement) กระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง (Civil Justice) และกระบวนการยุติธรรมทางอาญา (Criminal Justice)

องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ จะนำค่าคะแนนของแหล่งข้อมูล WJP เฉพาะเกณฑ์ที่ ๒ คือ ปราศจากการคอร์รัปชัน (Absence of Corruption) โดยมีคำถามทั้งหมด ๕๓ ข้อ เกี่ยวกับขอบเขตของเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ราชการในการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว คำถามเหล่านั้นเกี่ยวข้องกับภาคส่วนต่าง ๆ ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาล รวมไปถึงระบบสาธารณสุข หน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล ตำรวจ และศาล ซึ่งคำถามแต่ละข้อ ประกอบด้วย ๔ ดัชนีย่อย ได้แก่

๔.๑ เจ้าหน้าที่ของรัฐในฝ่ายบริหาร ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว

๔.๒ เจ้าหน้าที่ของรัฐในฝ่ายตุลาการ ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว

๔.๓ เจ้าหน้าที่ของรัฐในฝ่ายทหารและตำรวจ ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว

๔.๔ เจ้าหน้าที่ของรัฐในฝ่ายนิติบัญญัติ ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว

โดยคะแนนที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญเท่านั้นที่ถูกนำมาพิจารณาในการคำนวณค่า CPI และดัชนีย่อย ๔ ดัชนีจะถูกนำมาคิดเป็นค่าเฉลี่ยของทั้งหมดจนคงเหลือเป็นค่าเดียว

**คะแนนลดลง** เนื่องจาก การรับรู้ของผู้ประเมินที่มองว่า ถึงแม้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความรู้ความเข้าใจตลอดจนปฏิบัติตามแนวทางเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมแล้วก็ตาม แต่การดำเนินการยังขาดความชัดเจนและต่อเนื่อง ทั้งการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้อำนาจและดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการใช้อำนาจหน้าที่ที่ตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของส่วนรวม

## ส่วนที่ ๕

### การขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนี การรับรู้การทุจริต ของประเทศไทย

ในช่วงเวลาที่ผ่านมาหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งองค์กรอิสระ หน่วยงานภาครัฐ และกลไกคณะกรรมการ วุฒิสภา ได้มีการศึกษาวิเคราะห์และกำหนดแนวทางมาตรการ เพื่อมุ่งยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง หน่วยงานดังกล่าวได้แก่ สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. และคณะกรรมการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและ เสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา โดยมีรายละเอียดดังนี้

#### ๔.๑ ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ระยะที่ ๑ - ๓

##### ๔.๑.๑ ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ระยะที่ ๑

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์แหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) ใช้จัดทำรายงานคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต(CPI) ของประเทศต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยของแต่ละแหล่งข้อมูลกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม รวมถึงผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับแหล่งข้อมูลเหล่านั้น และได้นำผลการศึกษามาจัดทำเป็นข้อเสนอแนะ เพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา และเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเห็นชอบข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) และให้เสนอข้อเสนอแนะฯ ดังกล่าว ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณามอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ ต่อมารองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ สำนักงาน ป.ป.ท. เป็นหน่วยงานหลักรับข้อเสนอแนะฯ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไปพิจารณาร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอแนะฯ ดังกล่าว โดยสำนักงาน ป.ป.ท. ได้เสนอผลการพิจารณาข้อเสนอแนะฯ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต่อคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐ มีมติรับทราบผลการพิจารณาข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนน ดัชนีการรับรู้การทุจริตของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. เสนอ

ข้อเสนอแนะในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ระยะที่ ๑ ประกอบด้วย ข้อเสนอแนะ ๔ ด้าน<sup>๒</sup> มีรายละเอียด ดังนี้

<sup>๒</sup> ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI)

## ๑. ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย

๑.๑ การกำกับและติดตามหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านการทุจริตของรัฐบาล ซึ่งรัฐบาลได้กำหนดนโยบายเพื่อต่อต้านการทุจริตออกมาหลายประการ และเพื่อให้นโยบายดังกล่าวมีผลอย่างเป็นรูปธรรม และแสดงถึงเจตจำนงและความมุ่งมั่นในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน รัฐบาลอาจติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายที่ได้ออกมาใช้แล้ว โดยหากเป็นไปได้ รัฐบาลอาจเพิ่มเติมนโยบายหรือมาตรการหรือแนวทางปฏิบัติในประเด็นปัญหา ดังนี้ การแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันบนให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและนักการเมืองการแก้ไขปัญหาระบบอุปถัมภ์ การเอื้อประโยชน์ให้บุคคลใกล้ชิด การแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และความมุ่งมั่นในการนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษ การแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันที่ของรัฐบาลกล่าวหาว่าเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดกฎหมาย เช่น การค้ามนุษย์ และแรงงานทาส เป็นต้น

๑.๒ การเสริมความรู้ ความเข้าใจ และความสำคัญของดัชนีการรับรู้การทุจริตแก่ทุกภาคส่วน การวัดระดับการรับรู้การทุจริตขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ เป็นการสำรวจหรือวัดการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย ดังนั้น หน้าที่ในการสร้างสังคมที่ดี สังคมที่โปร่งใส ปลอดภัยปราศจากการทุจริต จึงไม่ใช่หน้าที่ของหน่วยงานเพียงหน่วยงานเดียวหรือมีเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลเท่านั้นแต่ทุกภาคส่วนทั้งราชการ เอกชน สื่อมวลชน และภาคประชาสังคม ต้องมีความรับผิดชอบร่วมกัน

ในส่วนนี้ รัฐบาลควรส่งเสริมความรู้แก่ทุกส่วนราชการ เอกชน สื่อมวลชน และภาคประชาสังคมว่า การจัดอันดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) มีความสำคัญกับการพัฒนาประเทศในภาพรวมอย่างไรโดยกำหนดให้การเพิ่มคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) เป็นวาระจำเป็นเร่งด่วน และกำหนดให้เป็นตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง รวมถึงให้มีการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติด้วย

๑.๓ การกำกับ ติดตามให้ทุกหน่วยงานภาครัฐแก้ปัญหาตามแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ปัจจุบันรัฐบาลให้ความสำคัญกับระบบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๙ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานเข้ารับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐ ตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. เสนอ

ดังนั้น จึงเห็นควรให้รัฐบาลกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานเข้ารับการประเมิน ITA เป็นประจำทุกปีและกำกับ ติดตามให้ทุกหน่วยงานภาครัฐแก้ปัญหาตามแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานภาครัฐเพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารงานภาครัฐให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ รัฐบาลควรช่วยเผยแพร่ระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานภาครัฐไปยังสื่อทุกช่องทางของรัฐบาลเพื่อสร้างให้เกิดแรงกระตุ้นหรือการสร้างการรับรู้ให้มีผลกระทบในวงกว้าง (impact) โดยประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องยาวนาน สม่ำเสมอ โดยอาจจะมุ่งเน้นในช่วงที่มีการเก็บข้อมูลของหน่วยงานผู้จัดทำแหล่งข้อมูล ซึ่งนำข้อมูลจากประเทศไทยไปใช้ประเมินค่า CPI ทั้งนี้ เพื่อก่อให้เกิดการปรับทัศนคติต่อการรับรู้เกี่ยวกับการรับรู้การทุจริตที่ดีขึ้นได้

๑.๔ รัฐบาลควรประสานความร่วมมือไปยังคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในฐานะที่เป็นหน่วยงานบูรณาการความร่วมมือตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการตามเป้าหมาย

การพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ (UN) ซึ่งพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้เข้าร่วมประชุมเพื่อให้การรับรองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ในการประชุมระดับผู้นำของสหประชาชาติเพื่อรับรองวาระการพัฒนาภายหลัง ค.ศ. ๒๐๑๕ (UN Summit for the Adoption of the Post-๒๐๑๕ Development Agenda) ที่จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๗ กันยายน ๒๕๕๘ ณ นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา

เป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ประกอบด้วยเป้าหมาย (Goals) ๑๗ ข้อ และเป้าประสงค์ (Targets) ๑๖๙ ข้อ ครอบคลุม ๓ เสาหลักด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันเป็นหนึ่งในเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งระบุในเป้าหมายที่ ๑๖ เป้าประสงค์ที่ ๑๖.๕ “ลดการทุจริตในตำแหน่งหน้าที่และการรับสินบนทุกรูปแบบ” ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ช. ได้ร่วมสนับสนุนการดำเนินการตามเป้าประสงค์ดังกล่าว

๑) การลดการทุจริตในตำแหน่งหน้าที่และการรับสินบนทุกรูปแบบ

๒) สถานะของประเทศไทยในดัชนีการรับรู้การทุจริตโลก (Corruption Perceptions Index: CPI)

จะเห็นได้ว่า การพัฒนาหรือการยกระดับอันดับดัชนีการรับรู้การทุจริตให้ดีขึ้น เป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนั้น เมื่อพิจารณาข้อเสนอแนะของ ๕ แหล่งข้อมูลที่ส่งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นอย่างยิ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงาน ทั้งทางด้านนโยบาย ด้านเศรษฐกิจ ด้านกระบวนการยุติธรรม ด้านการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชน จึงต้องอาศัยช่องทางของการปฏิบัติตามภารกิจอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งทำหน้าที่บูรณาการกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนอยู่แล้ว เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

๑.๕ รัฐบาลควรเพิ่มเติมการจัดสรรงบประมาณให้กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนดัชนีการรับรู้การทุจริต จากการศึกษาของคณะทำงานศึกษาดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน พบว่า หากต้องการยกระดับค่าคะแนน CPI จำเป็นต้องขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ซึ่งการจัดทำโครงการหรือการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะดังกล่าวมีความจำเป็น ต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการ ดังนั้น จึงเห็นควรให้รัฐบาลสนับสนุนงบประมาณให้กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องด้วย

ปัจจุบันทุกหน่วยงานภาครัฐได้รับการจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอยู่แล้ว ภายใต้งบประมาณการดำเนินงานในลักษณะบูรณาการการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ แต่ในส่วนภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ยังคงไม่ได้รับงบประมาณเท่าที่ควร ดังนั้น เพื่อให้การยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตเป็นไปในทิศทางเดียวกันและขับเคลื่อนไปพร้อมกันทุกภาคส่วน จึงเห็นควรจัดสรรงบประมาณให้ครอบคลุมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องด้วย

๑.๖ รัฐบาลควรเสริมสร้างทัศนคติของข้าราชการให้ทำหน้าที่ในฐานะที่เป็นผู้ให้บริการ การรับรู้สถานการณ์ทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทยจากการสะท้อนผ่านค่าคะแนน CPI ต้องยอมรับว่าส่วนหนึ่งเป็นการรับรู้ในทัศนะของนานาชาติด้วย และมาจากการบริการภาครัฐที่ได้ดำเนินการโดยข้าราชการ ซึ่งการทำงานของข้าราชการต่างประเทศ มีการทำงานในลักษณะของการเป็นผู้ให้บริการแก่ประชาชน และมองว่าประชาชนเป็นผู้รับบริการ ในขณะที่สถานภาพของข้าราชการและระบบราชการไทยบางกลุ่มยังคิดว่าตนเองมีฐานะเป็นผู้ปกครอง และกลับมองว่าประชาชนไม่ได้เป็นผู้รับบริการ ดังนั้น ปัจจัยเรื่องอำนาจจึงแตกต่างกันทำให้การติดต่อประสานงานหรือการดำเนินงานของข้าราชการเพื่อแก้ไขปัญหาหรือให้บริการ

แก่ประชาชนอาจมีความคลาดเคลื่อนกับการให้บริการของข้าราชการต่างประเทศอยู่พอสมควร ทั้งนี้ เพื่อให้การบริการภาครัฐมีความสอดคล้องกับความคาดหวังของนานาชาติมากขึ้น รัฐบาลจึงควรเสริมสร้างทัศนคติของข้าราชการไทยให้ทำหน้าที่ในฐานะเป็นผู้ให้บริการให้มากยิ่งขึ้น

## ๒. ข้อเสนอแนะด้านเศรษฐกิจ

เมื่อพิจารณาแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมินค่าคะแนน CPI ของประเทศไทย มีอยู่ ๒ - ๓ แหล่งข้อมูล ที่ค่อนข้างชัดเจนเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมายที่ถูกประเมิน ได้แก่

- แหล่งข้อมูล IMD World Competitiveness Yearbook (ซึ่งจัดทำโดยหน่วยงาน IMD)
- แหล่งข้อมูล Executive Opinion Survey (ซึ่งจัดทำโดยหน่วยงาน WEF)
- แหล่งข้อมูล Political and Economic Risk Consultancy Asian Intelligence (ซึ่งจัดทำ

โดยหน่วยงาน PERC)

กลุ่มเป้าหมายจะเป็นการสำรวจความคิดเห็น (Perceptions) ของนักธุรกิจหรือนักลงทุน ที่ประกอบกิจการอยู่ในประเทศไทยเกี่ยวกับมุมมองต่อปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการลงทุนในภาพรวมของประเทศไทย และรวมถึงมุมมองด้านการทุจริตคอร์รัปชันด้วย

เมื่อพิจารณาข้อเสนอแนะของคณะทำงานศึกษาดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน ที่มุ่งไปยังกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักธุรกิจหรือนักลงทุนของ ๓ แหล่งข้อมูล ตามที่ได้กล่าวมานี้ จะพบว่า ได้เสนอผ่านหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกัน และเพื่อให้เห็นภาพรวมของข้อเสนอแนะด้านเศรษฐกิจ จึงเห็นควรมีข้อพิจารณาและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ปัจจุบัน แหล่งข้อมูล IMD World Competitiveness Yearbook (ซึ่งจัดทำโดยหน่วยงาน IMD) และแหล่งข้อมูล Executive Opinion Survey (ซึ่งจัดทำโดยหน่วยงาน WEF) ได้รับการให้ความสำคัญจากรัฐบาลอยู่แล้ว ผ่านทางคณะกรรมการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (กพข.) ซึ่งมีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน และมีเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นเลขานุการ ทำหน้าที่หลักในการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยให้ดีขึ้น

คณะกรรมการฯ ชุดดังกล่าว ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อรับผิดชอบงานด้านต่าง ๆ จำนวน ๖ ชุด โดยมีคณะอนุกรรมการชุดที่ ๖ ด้านการจัดการข้อมูลและการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีนายเทวินทร์ วงศ์วานิช เป็นประธานคณะอนุกรรมการฯ และเป็นประธานศูนย์เพื่อการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA Center for Competitiveness) ทำหน้าที่ดูแลการบริหารจัดการข้อมูลและประสานงานกับสถาบันการจัดอันดับ IMD/World Economic forum /World Bank

นอกจากนี้ ได้จัดตั้งคณะทำงานด้านการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศเพื่อบูรณาการข้อมูล ประกอบด้วย ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.) และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) สำนักงาน ก.พ.ร. สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA) และคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขับเคลื่อนความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยให้ดีขึ้น

เมื่อพิจารณาการดำเนินการของคณะกรรมการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (กพข.) พบว่า มีประสิทธิภาพและสามารถยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยให้



ดีขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรม (จากรายงานผลการจัดอันดับของประเทศไทยของหน่วยงาน IMD และ WEF ปี ๒๐๑๕)

คณะทำงานศึกษาดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน จึงเห็นควรมีข้อเสนอแนะด้านเศรษฐกิจ โดยให้รัฐบาลประสานความร่วมมือหรือมอบหมายให้คณะกรรมการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และคณะกรรมการชุดที่ ๖ ด้านการจัดการข้อมูลและการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานบูรณาการดำเนินการขับเคลื่อนตามข้อเสนอแนะของแต่ละแหล่งข้อมูลดังกล่าวข้างต้นต่อไป โดยส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

๑) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะที่เป็นฝ่ายเลขานุการให้กับคณะกรรมการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๒) สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA) ในฐานะที่เป็นประธานคณะกรรมการชุดที่ ๖ ด้านการจัดการข้อมูลและการสื่อสารประชาสัมพันธ์ และเข้าร่วมเป็น Partner Institute ให้กับสถาบัน IMD เพื่อทำการสำรวจขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย โดยเป็นศูนย์กลางในการจัดส่งข้อมูล พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลและส่งข้อมูลกลับไปให้ IMD เพื่อใช้ในการประมวลผลด้วย

๓) คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในฐานะที่เป็น Partner Institute ซึ่งทำหน้าที่เก็บแบบสำรวจความคิดเห็นผู้บริหาร (The Executive Opinion Survey: EOS) ให้กับสภาเศรษฐกิจโลก (WEF)

สำหรับแหล่งข้อมูล Political and Economic Risk Consultancy Asian Intelligence (PERC) พบว่า กลุ่มเป้าหมายที่ถูกประเมินเป็นกลุ่มเป้าหมายเดียวกับแหล่งข้อมูล IMD World Competitiveness Yearbook และแหล่งข้อมูล Executive Opinion Survey นั่นก็คือ นักลงทุนหรือนักธุรกิจที่ลงทุนหรือประกอบกิจการในประเทศไทย ซึ่งปัจจุบัน สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA Center for Competitiveness) เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลการบริหารจัดการข้อมูลและประสานงานกับสถาบันการจัดอันดับ IMD/World Economic forum /World Bank และทำความเข้าใจกับนักลงทุนหรือนักธุรกิจอยู่แล้ว

ในส่วนนี้ จึงขอความร่วมมือให้สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทยศึกษาคำถามคอร์รัปชัน (Corruption Question) ของแหล่งข้อมูล PERC จากเอกสารเผยแพร่ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Corruption Perceptions Index ๒๐๑๕: Full Source Description) และช่วยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในเชิงบวกให้แก่ธุรกิจหรือนักลงทุนที่ประกอบกิจการอยู่ในประเทศไทย

### ๓. ข้อเสนอแนะด้านกระบวนการยุติธรรม

รัฐบาลรวมทั้งองค์กรอิสระต่างๆ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐปรับปรุงการดำเนินการของหน่วยงานการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้

๓.๑ กำหนดให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาคดีกำหนดกรอบระยะเวลาในการพิจารณาคดีอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ กรอบระยะเวลาการไต่สวนคดีของสำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. การดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงาน ป.ป.ง. กรอบระยะเวลาการดำเนินการสั่งฟ้องคดีของพนักงานอัยการ กรอบระยะเวลาในการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล เพื่อเร่งรัดให้มีการดำเนินการพิจารณาในกระบวนการต่าง ๆ อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ควรประชุมหารือเพื่อกำหนดกรอบแนวทางกลางในการดำเนินการ

๓.๒ จัดให้มีการยกระดับกระบวนการยุติธรรมของประเทศ อาทิ การหาประเด็นที่เป็นช่องว่างทางกฎหมายแล้ว เสนอแนวทางปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดความยุติธรรมสูงสุดแก่ประชาชนไปยังฝ่ายนิติบัญญัติ

๓.๓ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. จำแนกประเภทคดีและจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับคดีทุจริต อาทิ การค้ามนุษย์ สิทธิมนุษยชน เพื่อแสดงเจตนาของรัฐบาลในการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน

๓.๔ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบการทุจริต อาทิ สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ควรมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานและมีความชัดเจนกับการตรวจสอบประเด็นปัญหาต่างๆ

๓.๕ รัฐบาลควรติดตามการบังคับใช้พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติซึ่งอาจเกิดขึ้นจากการดำเนินการตามพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว ทั้งนี้ หากการบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จะสามารถลดการใช้อำนาจในการตัดสินใจอย่างอิสระที่จะเลือกกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งของเจ้าหน้าที่รัฐในการใช้ดุลพินิจและจะส่งผลต่อดัชนีการรับรู้การทุจริตที่ดีขึ้นได้

#### ๔. ข้อเสนอแนะด้านการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชน

##### ๔.๑ ด้านการประชาสัมพันธ์

ดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) เป็นการวัดการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย ซึ่งปัจจุบันการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารส่วนใหญ่ของประเทศไทย ยังเป็นภาษาไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานภาครัฐซึ่งเป็นหน่วยงานที่คนต่างชาติและนักลงทุนต่างชาติจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลมากที่สุดเพื่อติดต่อประสานงาน เรื่องการลงทุน การขอใบอนุญาต การขอวีซ่า หรือการขออนุญาตทำงาน เป็นต้น

จากการที่หน่วยงานภาครัฐไม่ได้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นภาษาอังกฤษ อาจจะทำให้เกิดช่องว่างให้เจ้าหน้าที่รัฐอาศัยโอกาสจากความไม่รู้กฎหมายของชาวต่างชาติเป็นช่องทางในการเรียกรับสินบนเพื่ออำนวยความสะดวกได้ นอกจากนี้ อาจทำให้เกิดกรณีมีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่รัฐทุจริตหรือมีส่วนร่วมในการกระทำความผิด โดยเผยแพร่ผ่านสำนักข่าวที่เป็นภาษาอังกฤษ แต่เมื่อชาวต่างชาติต้องการหาข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่เป็นภาษาอังกฤษจากหน่วยงานราชการต้นสังกัดกลับไม่สามารถอ่านคำชี้แจงหรือเข้าถึงข้อมูล ทำให้ไม่สามารถเข้าใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงและส่งผลเชิงลบในสายตาของชาวต่างชาติหรือหน่วยงานประเมิณระหว่างประเทศ

การรับรู้ข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐ ถือเป็นข้อมูลขั้นต้น (primary sources) ซึ่งมีความน่าเชื่อถือและชัดเจนมากที่สุด แตกต่างจากการรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านหนังสือพิมพ์หรือข่าวจากสำนักข่าว (secondary sources) ซึ่งมีความน่าเชื่อถือน้อยกว่า แต่ปัจจุบันหน่วยงานระหว่างประเทศหรือนักลงทุนต่างชาติ กลับรับรู้ข้อมูลประเทศไทยผ่านหน่วยงานภาครัฐน้อยมาก ทำให้ต้องอ่านข่าวหรือติดตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปจากแหล่งข่าวที่เป็นภาษาอังกฤษแทน

ดังนั้น จึงเห็นควรให้รัฐบาลต้องกำหนดให้ทุกหน่วยงานภาครัฐจัดทำฐานข้อมูล เช่น กฎหมาย ระเบียบ คู่มือการติดต่อราชการ ให้เป็นภาษาอังกฤษ รวมทั้งข่าวเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้วย โดยเริ่มต้นจากหน่วยงานภาครัฐซึ่งเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตก่อน เนื่องจาก เป็นหน่วยงานที่ต้องติดต่อสื่อสารกับนักลงทุนต่างชาติเป็นประจำ และส่งผลโดยตรงต่อดัชนีการรับรู้การทุจริต

##### ๔.๒ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

๑) การแสดงความคิดเห็นของประชาชนเป็นกลไกหนึ่ง que แสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการทำหน้าที่เป็นพลเมืองของประเทศ ปัจจุบันมีหน่วยงานหลายภาคส่วน จัดเวทีแสดงความคิดเห็นทางวิชาการให้กับประชาชน ไม่ว่าจะเป็นภาคราชการ ภาคเอกชน มหาวิทยาลัย หรือ สถาบันวิชาการ เป็นต้น

สำหรับในส่วนของภาคราชการ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ จึงเห็นควรให้รัฐบาลส่งเสริมให้มีเวทีแสดงความคิดเห็นทางวิชาการหรือการจัดประชุมเสวนาในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานภาครัฐมากขึ้น เพื่อเสริมสร้างให้เกิดองค์ความรู้ให้กับประชาชนและกระตุ้นให้เกิดการตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินการดังกล่าว

๒) กำหนดให้ทุกหน่วยงานภาครัฐเปิดเผยข้อมูลในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทั้งระบบ โดยให้มีรายละเอียดเกี่ยวกับงานที่จัดซื้อหรือจัดจ้าง วงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง ราคากลาง วิธีซื้อหรือจ้าง รายชื่อผู้เสนอราคาและราคาที่เสนอ ผู้ได้รับการคัดเลือกและราคาที่ตกลงซื้อหรือจ้าง เหตุผลที่คัดเลือกโดยสรุปและเลขที่และวันที่ของสัญญาหรือข้อตกลงในการซื้อหรือจ้าง เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความถูกต้องของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

๓) กำหนดให้มีศูนย์ข้อมูลราคากลางเฉพาะด้าน เพื่อรวบรวมข้อมูลราคากลางการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานแต่ละแห่งในด้านนั้น ๆ โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะเป็นผู้ควบคุมกำกับดูแลความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง อาทิ เวชภัณฑ์ เครื่องมือแพทย์ สารเคมี ฯลฯ และจัดให้มีข้อมูลราคากลางสินค้าโดยเปรียบเทียบกับราคาในต่างประเทศ เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ

๔) เสนอให้รัฐบาลออกกฎหมายในการส่งเสริมเสรีภาพของสื่อมวลชน ในการติดตามเสนอข่าวสาร ประเด็นต่าง ๆ และการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ

#### ๔.๑.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ระยะที่ ๒

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินการเพื่อติดตามผลดำเนินการตามข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะที่ ๑ โดยศึกษาถึงปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการตามข้อเสนอแนะดังกล่าว ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ระยะที่ ๒ ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา ตามนัยมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อให้การยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยเป็นไปตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และคณะรัฐมนตรี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ มีมติรับทราบ และให้สำนักงาน ป.ป.ท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นไปดำเนินการต่อไป โดยข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) ระยะที่ ๒ มีรายละเอียด ดังนี้

##### ๑. ข้อเสนอต่อสำนักงาน ป.ป.ท.

๑.๑ ให้สำนักงาน ป.ป.ท. เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) โดยให้มีการดำเนินการดังต่อไปนี้

๑) นำข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ระยะที่ ๑ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไปกำหนดแนวทางการปฏิบัติให้ชัดเจน และให้มีการดำเนินการตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ โดยให้มีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒) ติดตามผลการดำเนินงานและมีข้อเสนอเพิ่มเติมในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) พร้อมทั้งให้รายงานต่อคณะรัฐมนตรีเป็นประจำทุก ๆ ๑ ปี

ทั้งนี้ รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณและอัตรากำลังเจ้าหน้าที่แก่สำนักงาน ป.ป.ท. ในการจัดตั้งหน่วยงานที่มีฐานะไม่ต่ำกว่าสำนัก ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการกำกับ ติดตาม และผลักดันให้มีการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย

๑.๒ ให้สำนักงาน ป.ป.ท. ประสานกับหน่วยงานภาคเอกชนหรือมูลนิธิที่มีความพร้อม เพื่อเป็นตัวแทนของประเทศไทยในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ พร้อมทั้งส่งเสริมให้ภาคส่วนต่าง ๆ ตระหนักถึงความสำคัญของการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต

## ๒. ข้อเสนอต่อรัฐบาล

๒.๑ รัฐบาลควรมอบหมายหน่วยงานหลักและหน่วยงานรองเพื่อรับผิดชอบการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตในทุกแหล่งข้อมูล โดยให้หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายดังกล่าวประสานงานกับสำนักงาน ป.ป.ท. เพื่อบูรณาการการทำงาน พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินการต่อคณะรัฐมนตรีเป็นประจำทุก ๑ ปี

๒.๒ แผนปฏิรูปประเทศ ๑๑ ด้าน ที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๑ ตามที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศเสนอ ต้องมีความยั่งยืนที่แต่ละรัฐบาลเมื่อเข้ามาบริหารประเทศต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ไม่ควรมีการเปลี่ยนแปลงตามแผนปฏิรูปฯ ที่ได้กำหนดไว้แล้วโดยไม่มีเหตุจำเป็น

ทั้งนี้ รัฐบาลต้องนำแผนปฏิรูปประเทศ ๑๑ ด้าน ไปขับเคลื่อนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยการกำหนดให้มีหน่วยงานหลักรับผิดชอบแผนปฏิรูปแต่ละด้าน โดยเฉพาะด้านที่มีผลต่อการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต และให้ร่วมกันดำเนินการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และกำหนดให้มีหน่วยงานหลักในการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๑ ด้าน

๒.๓ รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องจัดให้มีกลไกการคุ้มครองพยานและผู้แจ้งเบาะแสเกี่ยวกับการทุจริต (Whistleblower) ให้เป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทุกภาคส่วนโดยเฉพาะภาคประชาชนให้เกิดความเชื่อมั่นในการแจ้งเบาะแสการทุจริต

๒.๔ รัฐบาลต้องมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาต อนุมัติ และให้บริการกับประชาชน ดำเนินการปรับปรุง พัฒนากฎ ระเบียบต่าง ๆ เพื่อลดการใช้อำนาจในการตัดสินใจอย่างอิสระที่จะเลือกกระทำหรือไม่กระทำอย่างไรอย่างหนึ่งของเจ้าหน้าที่รัฐในการใช้ดุลพินิจต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและตรวจสอบได้ในการดำเนินการพร้อมทั้งสามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน

ทั้งนี้ รัฐบาลต้องมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาต อนุมัติ และให้บริการกับประชาชน จัดทำขั้นตอนการให้บริการให้มีความชัดเจน และมีการเผยแพร่ให้ผู้รับบริการทราบ

๒.๕ ให้รัฐบาลส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สื่อมวลชน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานภาครัฐ เช่น ผลการดำเนินการของรัฐบาล การให้รางวัลแก่ผู้ที่ปฏิบัติตนโดยสุจริต การลงโทษเจ้าหน้าที่รัฐที่กระทำความผิด เป็นต้น เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ

๒.๖ ให้รัฐบาลสนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมโครงการ Citizen Feedback และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และให้มีผลอย่างเป็นรูปธรรม

### ๔.๑.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ระยะที่ ๓

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มอบหมายให้สำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินการวิเคราะห์ผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ระยะที่ ๒ พร้อมทั้งวิเคราะห์ประเด็นในแหล่งข้อมูลทั้ง ๙ แหล่ง ที่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) นำมาประเมินประเทศไทย ตลอดจนศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเพื่อนำมาประกอบการจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะที่ ๓

ในการจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ระยะที่ ๓ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มอบหมายให้สำนักมาตรฐานการเชิงรุกและนวัตกรรม สำนักงาน ป.ป.ช. ศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดเชิงลึกในแต่ละประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับการคอร์รัปชันของแต่ละแหล่งข้อมูลที่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) นำไปใช้จัดทำคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) สำหรับประเทศไทย รวมทั้งศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เช่น การศึกษาแนวทางการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตของประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ได้แก่ สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ประเทศญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี ซึ่งคณะรัฐมนตรีในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ ได้มีมติรับทราบและมอบหมายให้สำนักงาน ป.ป.ท. เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือกับสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะฯ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ระยะที่ ๓ มีรายละเอียด ดังนี้

#### ๑. ข้อเสนอแนะขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI)

พิจารณาดำเนินการตามข้อเสนอแนะขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) ซึ่งได้มีข้อเสนอแนะใน ๗ ประเด็น โดยเห็นควรกำหนดเป็นนโยบายของรัฐบาล เพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ดังนี้

๑.๑ การจัดการเกี่ยวกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์ (MANAGE CONFLICTS OF INTEREST) ควรลดความเสี่ยงในการใช้อิทธิพลในกระบวนการจัดทำนโยบายสาธารณะ โดยการควบคุมและตรวจสอบสถานะทางการเงินและผลประโยชน์อื่น ๆ ของเจ้าหน้าที่รัฐให้รัดกุมขึ้น และควรจัดการการแสวงหาประโยชน์ของอดีตเจ้าหน้าที่รัฐ การกำหนดระยะเวลาการเว้นวรรคดำรงตำแหน่งของอดีตเจ้าหน้าที่รัฐ รวมทั้งสร้างความมั่นใจว่าได้มีการนำกฎและระเบียบต่าง ๆ มาบังคับใช้และลงโทษอย่างเหมาะสม

๑.๒ การควบคุมการใช้จ่ายเงินทางการเมือง (CONTROL POLITICAL FINANCING) ควรปรับปรุงและบังคับใช้ กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องทางการเงินอย่างเหมาะสม รวมทั้งพรรคการเมืองควรเปิดเผยแหล่งที่มาทางการเงิน เพื่อที่จะป้องกันการใช้จ่ายเงินทางการเมืองเกินความจำเป็น เพื่อสร้างอิทธิพลทางการเมือง

๑.๓ การเสริมสร้างความโปร่งใสในระบบการเลือกตั้ง (STRENGTHEN ELECTORAL INTEGRITY) ควรจัดการให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม ป้องกันการแทรกแซงการซื้อสิทธิซื้อเสียง และการให้ข้อมูลที่ไม่เป็นความจริง เพื่อที่จะส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยที่มีประสิทธิภาพ และสามารถต่อต้านปัญหา การทุจริต

๑.๔ การควบคุมการโน้มน้าวชักจูง (REGULATE LOBBYING ACTIVITIES) ควรส่งเสริมให้มีกระบวนการในการมีส่วนร่วมการเปิดเผย และทำความเข้าใจถึงที่มาของการกำหนดนโยบายสาธารณะ และควรรับฟังความเห็นจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๑.๕ การป้องกันการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม (TACKLE PREFERENTIAL TREATMENT) ควรสร้างกลไกเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า การให้บริการสาธารณะและการจัดสรรทรัพยากรไม่ได้เป็นผลมาจากการใช้ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล และไม่ได้เอื้อประโยชน์ต่อบุคคลเพียงกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง แต่จะต้องจัดสรรประโยชน์ให้ทั่วถึงกับทุกภาคส่วน

๑.๖ การเพิ่มอำนาจให้กับประชาชน (EMPOWER CITIZENS) ควรปกป้องเสรีภาพของประชาชนและสิทธิทางการเมือง รวมทั้งอิสระในการแสดงความคิดเห็น การแสดงออกทางการเมือง และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม และปกป้องภาคประชาสังคม นักเคลื่อนไหวทางสังคม ผู้แจ้งเบาะแส และสื่อมวลชนในการติดตามตรวจสอบและเผยแพร่ข่าวการทุจริต

๑.๗ เพิ่มความเข้มแข็งในการตรวจสอบถ่วงดุล (REINFORCE CHECKS AND BALANCES) ควรส่งเสริมและสนับสนุนระบบการบริหารราชการ โดยใช้หลักการแบ่งแยกอำนาจ เสริมสร้างความเข้มแข็ง ความเป็นอิสระของฝ่ายตุลาการในการพิจารณาคดี และรักษาระบบการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจ

## ๒. ข้อเสนอแนะจากการวิเคราะห์ ๙ แหล่งข้อมูล

### ๒.๑ ประเด็นนโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาการทุจริต

๑) สนับสนุนงบประมาณ อัตรากำลัง ตลอดจนทรัพยากรต่างๆ ให้แก่ หน่วยงาน ภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง ในการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย

๒) มอบหมายให้สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ท. ในการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

๓) มอบหมายสำนักงาน ป.ป.ท. ติดตามและประเมินผลการดำเนินการของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องตามข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ตามที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบตามข้อเสนอของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตั้งแต่เริ่มดำเนินการ ความคืบหน้า ในการดำเนินการที่เป็นปัจจุบัน (Real Time) และรายงานผลการดำเนินการดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีและ สำนักงาน ป.ป.ช. ทราบ เป็นระยะ

๔) มอบหมายกรมประชาสัมพันธ์ประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบหรือกระบวนการในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริต เช่น สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. กระทรวงยุติธรรม กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กำหนดแนวทางการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ กระบวนการทำงาน ผลการดำเนินงาน ข่าวสารและกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ โดยจะต้องกำหนดวิธีการติดตามและประเมินผลเพื่อให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด

๕) ผลักดันให้มีการออกกฎหมาย “ร่างพระราชบัญญัติมาตรการติดตามทรัพย์สินของรัฐ คืบจากการเอาไปโดยมิชอบ พ.ศ. ....”

๖) ผลักดันให้มีการออกกฎหมาย “ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่..) พ.ศ. ....” และร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ. ...

๗) นอกเหนือจากแหล่งข้อมูล IMD ซึ่งมีสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA) เป็นเครือข่าย และแหล่งข้อมูล WEF ซึ่งมีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นเครือข่าย รัฐบาลควรพิจารณา มอบหมายให้มีหน่วยงานหลัก เข้าร่วมเป็นเครือข่ายเพื่อส่งเสริมการรับรู้และยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ของแต่ละแหล่งข้อมูล ดังนี้

(๑) แหล่งข้อมูล Bertelsmann Foundation Transformation Index (BF (TI)) เห็นควรมอบหมายสำนักงาน ป.ป.ท.

(๒) แหล่งข้อมูล Economist Intelligence Unit Country Risk Service (EIU) เห็นควรมอบหมายสำนักงาน ป.ป.ช. กรมบัญชีกลาง และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยให้สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานหลัก

(๓) แหล่งข้อมูล Global Insights Business Conditions and Risk Indicators (GI) เห็นควรมอบหมายกรมการค้าต่างประเทศ

(๔) แหล่งข้อมูล Political and Economic Risk Consultancy (PERC) เห็นควรมอบหมายสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๕) แหล่งข้อมูล The PRS Group International Country Risk Guide (ICRG) (PRS) เห็นควรมอบหมายหอการค้าร่วมต่างประเทศในประเทศไทย JFCCT (Joint Foreign Chambers of Commerce in Thailand)

(๖) แหล่งข้อมูล World Justice Project Rule of Law Index (WJP) เห็นควรมอบหมายกระทรวงยุติธรรม

(๗) แหล่งข้อมูล Varieties of Democracy Project (VDEM) เห็นควรมอบหมายสถาบันพระปกเกล้า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยให้สถาบันพระปกเกล้าเป็นหน่วยงานหลัก

๘) ยกระดับใน ๙ แหล่งข้อมูล ดังนี้

(๑) แหล่งข้อมูล Bertelsmann Foundation Transformation Index (BF (TI))

(๑.๑) ต้องบังคับใช้กฎหมายและลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำการทุจริตอย่างจริงจัง

(๑.๒) จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับการดำเนินการของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบและลงโทษผู้กระทำการทุจริต เช่น สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑.๓) ให้นำหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องร่วมกับสื่อมวลชน ดำเนินการเผยแพร่สื่อสารผลการดำเนินคดีและการลงโทษผู้กระทำความผิดฐานทุจริต ให้สาธารณชนรับทราบอย่างต่อเนื่อง ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

(๒) แหล่งข้อมูล Economist Intelligence Unit Country Risk Service (EIU)

(๒.๑) จัดทำและพัฒนาระบบการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณในทุกประเภท เพื่อให้องค์กรที่มีหน้าที่ตรวจสอบ ตลอดจนสาธารณชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย

(๒.๒) จัดทำเอกสารงบประมาณและเผยแพร่ข้อมูลที่แสดงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้จ่ายเงินงบประมาณที่ยังขาดอยู่หรือยังเปิดเผยข้อมูลตามเกณฑ์สากล ที่ไม่เพียงพอให้ครอบคลุมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เช่น รายงานทบทวนกลางปี โดยจัดทำคำแปลเป็นภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่นๆ และขึ้นเว็บไซต์

(๒.๓) กำหนดแนวทางการติดตาม เฝ้าระวัง และตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ โดยยึดหลักการตรวจสอบความโปร่งใส และให้สาธารณชนตรวจสอบได้

(๒.๔) การแต่งตั้ง โยกย้ายเจ้าหน้าที่รัฐ ต้องเป็นไปตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และกระบวนการมีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

(๓) แหล่งข้อมูล Global Insights Business Conditions and Risk Indicators (GI) และแหล่งข้อมูล IMD World Competitiveness Yearbook (IMD)

มอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง กระทรวงอุตสาหกรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดให้มีการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการขออนุมัติ อนุญาต โดยเฉพาะกรณีการนำเข้าและส่งออก และกรณีที่เกี่ยวข้องกับสินบนให้กับกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง

(๔) แหล่งข้อมูล Political and Economic Risk Consultancy (PERC)

องค์กรที่มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำความผิด ต้องดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่กระทำความผิดอย่างจริงจัง

(๕) แหล่งข้อมูล The PRS Group International Country Risk Guide (ICRG) (PRS) และแหล่งข้อมูล Varieties of Democracy Project (VDEM)

จัดทำมาตรการป้องกันในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมือง นักธุรกิจ ภาคเอกชน ที่เอื้อผลประโยชน์ระหว่างกัน

(๖) แหล่งข้อมูล World Economic Forum Executive Opinion Survey (WEF)

มอบหมายให้หน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการนำเข้า - ส่งออก การสาธารณสุข โภค การชำระภาษี การทำสัญญาและการออกใบอนุญาตต่าง ๆ รวมทั้งหน่วยงานที่มีหน้าที่ด้านกระบวนการยุติธรรมดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ อย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งจัดให้ประชาชนผู้รับบริการสามารถตรวจสอบผลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนผ่านช่องทางหรือระบบที่มีความชัดเจน โปร่งใส ตรวจสอบได้ ทั้งนี้ ช่องทางหรือระบบดังกล่าวต้องสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย และมีความสะดวกรวดเร็ว และมีทั้งเวอร์ชันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

(๗) แหล่งข้อมูล World Justice Project Rule of Law Index (WJP)

เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง ดังนี้

(๗.๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐในฝ่ายบริหาร ได้แก่ รัฐบาล

(๗.๒) เจ้าหน้าที่ของรัฐในฝ่ายตุลาการ ได้แก่ ศาล (ศาลทุกศาล เช่น ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม (ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ ศาลฎีกา) ศาลปกครอง ศาลทหาร รวมถึงศาลชำนาญพิเศษ อาทิ ศาลแรงงาน ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ศาลเยาวชนและครอบครัว)

(๗.๓) เจ้าหน้าที่ของรัฐในฝ่ายทหาร และตำรวจ ได้แก่ กระทรวงกลาโหม และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๗.๔) เจ้าหน้าที่ของรัฐในฝ่ายนิติบัญญัติ ได้แก่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา

ซึ่งการไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องนั้น ต้องครอบคลุมไปถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐในฝ่ายอื่น ๆ ทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐในราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่นนอกเหนือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานดังกล่าวข้างต้นด้วย

(๘) พิจารณาดำเนินการตามแนวทางของประเทศที่มีคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) เกินร้อยละ ๕๐ (สาธารณรัฐสิงคโปร์ ประเทศญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี) เช่น การบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง การส่งเสริมบทบาทของภาคประชาสังคม)

## ๒.๒ ประเด็นเกี่ยวกับสินบน

๑) รัฐบาลต้องมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ศึกษานวัตกรรมต่อต้านการติดสินบนและนำระบบมาปรับใช้ เช่น มาตรฐาน ISO ๓๗๐๐๑ ระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน (Anti - Bribery Management Systems) ซึ่งเป็นมาตรฐานระบบการจัดการเพื่อต่อต้านการติดสินบน โดยองค์การมาตรฐานสากล (International Organization for Standardization : ISO) มาใช้ในการบริหารจัดการองค์การ เพื่อป้องกันความเสี่ยงในการติดสินบน และสร้างมาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล



๒) กำหนดเป็นเงื่อนไขของผู้ว่าจ้าง (Term of Reference : TOR) ให้บริษัทเอกชนที่จะเข้าประกวดราคากับหน่วยงานของรัฐโดยเฉพาะโครงการขนาดใหญ่ ต้องมีมาตรฐานระบบการบริหารจัดการองค์การเพื่อต่อต้านการติดสินบน เช่น มาตรฐาน ISO ๓๗๐๐๑ เพื่อป้องกันความเสี่ยงในการติดสินบนทุกรูปแบบในโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ

๓) ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน การดำเนินธุรกิจของภาคเอกชน พิจารณาทบทวนกฎหมายให้มีความทันสมัย รวดเร็ว และลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น โดยเฉพาะในประเด็น การอนุมัติ อนุญาต การนำเข้า - ส่งออก การชำระภาษีประจำปี เป็นต้น

๔) ให้สำนักงาน ก.พ.ร. ประสานและติดตามการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการประชาสัมพันธ์และเร่งรัดให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และมีมาตรการบังคับหรือลงโทษ หากหน่วยงานไม่ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด และเผยแพร่ผลการดำเนินการให้สาธารณชนได้รับทราบ โดยให้มีการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น ๆ

๕) ให้กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมมือกับคณะกรรมการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต ส่งเสริมและสนับสนุนโครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทย ในการต่อต้านการทุจริต (Thailand's Private Sector Collective Action Coalition Against Corruption (CAC)) เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

### ๒.๓ ประเด็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์

๑) ผลักดันให้มีการออกกฎหมาย “ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ....”

๒) มอบหมายให้สำนักงาน ก.พ. ร่วมกับองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมกันกำหนดหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม โดยกำหนดให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของหน่วยงานต่าง ๆ นำไปเป็นมาตรฐานกลางในการปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานทางจริยธรรมแห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ (๔) “คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ”

### ๒.๔ ประเด็นการตรวจสอบและการลงโทษเจ้าหน้าที่รัฐ

๑) รัฐบาลต้องกำหนดนโยบายปราบปรามเจ้าหน้าที่รัฐที่กระทำความผิด โดยให้มีการลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างจริงจัง และจัดให้มีมาตรการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามกฎหมาย

๒) มอบหมายให้กรมประชาสัมพันธ์เป็นหน่วยงานหลักประสานกับสื่อมวลชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงยุติธรรม จัดทำแนวทางการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินคดีและลงโทษผู้ที่กระทำความผิดฐานทุจริตทั้งทางอาญาและทางวินัยให้สาธารณชนรับทราบอย่างต่อเนื่อง

๓) มอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมพัฒนาระบบ/กระบวนการ และมาตรการในการให้คุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส (Whistleblower) ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับภาคประชาชนในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวกับการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐ

## ๒.๕ ประเด็นความโปร่งใสและการตรวจสอบได้ในระบบงบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

มอบหมายกระทรวงการคลังร่วมกับสำนักงานงบประมาณ จัดทำข้อมูล เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ เผยแพร่ข้อมูลที่แสดงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้จ่ายเงินงบประมาณ โดยเปิดเผยข้อมูลตามหลักเกณฑ์สากลให้ครอบคลุมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เช่น รายงานทบทวนกลางปี การจัดซื้อจัดจ้าง โครงการขนาดใหญ่ของรัฐ พร้อมทั้งจัดทำคำแปลเป็นภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น ๆ และเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวบนเว็บไซต์

### ๔.๒ ข้อเสนอแนะแผนงานเชิงรุกของรัฐบาล : การยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI)

พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗

คณะกรรมการการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้จัดทำข้อเสนอแนะแผนงานเชิงรุกของรัฐบาล : การยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗) เสนอต่อรัฐบาล โดยสำนักงาน ป.ป.ท. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการอำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.วิษณุ เครืองาม) เป็นประธาน ได้เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการชุดดังกล่าวเมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบตามข้อเสนอของคณะกรรมการการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา พร้อมทั้งให้ตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) และได้สั่งการให้คณะทำงานนำข้อเสนอแนะที่มี ๔ ด้าน ๑๐ มาตรการไปดำเนินการ ต่อมาได้มีการนำข้อเสนอแนะ ๔ ด้าน ๑๐ มาตรการ ดังกล่าว เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ได้มีมติเห็นชอบให้ดำเนินการ

นอกจากนี้ เมื่อมีการประกาศผลการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๕ คณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะและเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล ในคณะกรรมการการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้ถอดบทเรียนของประเทศอินโดนีเซีย เวียดนาม มาเลเซีย และสิงคโปร์ ซึ่งเป็นประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเดียวกันกับประเทศไทย ที่มีผลการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ดีขึ้น และมีความเห็นว่าข้อเสนอแนะ ๔ ด้าน ๑๐ มาตรการที่นำเสนอไว้แล้ว สามารถยกระดับคะแนนการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทยได้ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแนวทางการยกระดับอีก ๑ ด้าน และเพิ่มแนวทางปฏิบัติอีก ๔ มาตรการ รวมข้อเสนอแนะทั้งหมดที่นำเสนอไว้เดิมและที่เพิ่มเติมรวม ๕ ด้าน ๑๔ มาตรการ ดังนี้

#### ๑. ลดอุปสรรคและพัฒนาการอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐที่เอื้อต่อการค้าการลงทุน

เป็นแนวทางที่มุ่งเน้นการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการค้า การลงทุน ลดความยุ่งยาก โดยการปรับปรุง แก้ไข พัฒนา กระบวนการ หรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อลดอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจ การให้บริการที่รวดเร็ว โปร่งใส ซึ่งจะสอดคล้องกับดัชนีความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ The Ease of Doing Business : EoDB และให้มีศูนย์ประสานงานกลาง (Center) เพื่ออำนวยความสะดวกให้ลงทุนชาวต่างชาติ อย่างครบวงจร ประกอบด้วยมาตรการดำเนินการ ดังนี้

### ๑.๑ แผนปรับปรุงและยกระดับการให้บริการภาครัฐของส่วนราชการ

กำหนดเป็นนโยบายให้ส่วนราชการ จัดทำแผนงาน/โครงการ นำเสนอรูปแบบการให้บริการที่ลดอุปสรรคและพัฒนาการอำนวยความสะดวกการให้บริการที่รวดเร็ว โปร่งใส เอื้อต่อการค้าการลงทุนตามหลักการ Ease of Doing Business โดยศูนย์อำนวยความสะดวกต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) กำหนด รูปแบบ กรอบการดำเนินงาน แนวทางในการจัดทำแผนปรับปรุงและยกระดับการให้บริการภาครัฐ ของส่วนราชการต่าง ๆ และร่วมขับเคลื่อนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในระยะ ๓ ปีแรกอาจมุ่งเน้นพื้นที่ และกระบวนการประกอบกิจการในโครงการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ โดยพิจารณาเลือกกระบวนการที่ส่งผลต่อภาครัฐกิจโดยตรง เช่น พื้นที่ในโครงการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) เมืองหลัก เมืองรอง ปริมาณพล เป็นต้น

### ๑.๒ การประกาศความสำเร็จของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

มีส่วนช่วยแก้ปัญหาและอำนวยความสะดวกในการอนุมัติอนุญาตตามเจตนารมณ์เพื่อให้ผู้ประกอบการ และประชาชนได้รับความสะดวก (Easier) รวดเร็วมากขึ้น (Faster) และมีภาระค่าใช้จ่ายที่ลดลง (Cheaper) และการพัฒนาในก้าวต่อไป โดยการประกาศและนำเสนอตัวอย่างความสำเร็จ ที่ชัดเจนของการบังคับใช้พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้ประชาชนได้รับทราบและเห็นถึงความสำคัญ รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้นักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนแหล่งประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ได้รับทราบความสำเร็จที่ประกาศนี้ด้วย

### ๑.๓ จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกและรับเรื่องร้องเรียนสำหรับนักลงทุนชาวต่างชาติ

เพื่อให้มีช่องทางในการอำนวยความสะดวก ติดต่อ ประสานงาน การเข้าถึงข้อมูลช่วยเหลือให้กับนักลงทุนชาวต่างชาติในการประกอบธุรกิจอย่างครบวงจร รวมทั้งรับเรื่องราวร้องทุกข์จากนักลงทุนชาวต่างชาติ กรณีที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือถูกเรียกรับผลประโยชน์ โดยมีขอบด้วยกฎหมาย ศูนย์อำนวยความสะดวกฯ อาจมีฐานข้อมูลที่สำคัญ ๆ ที่นักลงทุนต้องรู้หรือ ควรรู้ เช่น ข้อกฎหมายเรื่องการให้และรับสินบน นโยบายของรัฐบาลในการต่อต้านการทุจริต ฯลฯ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนชาวต่างชาติ โดยการยกระดับจากศูนย์รับเรื่องร้องเรียนจากนักลงทุนชาวต่างชาติที่สำนักงาน ป.ป.ท. ดำเนินการอยู่แล้ว ให้มีการขยายขอบเขตงานเพิ่มเติมจากเดิม

ทั้งนี้ ศูนย์อำนวยความสะดวกและรับเรื่องร้องเรียนสำหรับนักลงทุนชาวต่างชาติ ควรมีการกำหนดกระบวนการ ขั้นตอน (Flow Chart) เกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน สร้างระบบปกป้องผู้แจ้งเบาะแส (Anti-slapp law) และระบบการดำเนินงานรวมถึงการรายงานผล และการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และการขับเคลื่อนของศูนย์ในการแก้ไขปัญหาการทุจริตหรือการเรียกรับสินบนให้กับนักลงทุนชาวต่างชาติ ตลอดจนหากมีการตรวจสอบพบว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐมีการเรียกรับเงินควรมีวิธีการในการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้กับนักลงทุนชาวต่างชาติ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้การลงทุนในประเทศไทย ซึ่งสามารถส่งผลเชิงบวกต่อคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI)

## ๒. การเปิดเผยข้อมูลตามหลักสากล เพื่อการเฝ้าระวัง และลดโอกาสการทุจริต

เป็นแนวทางที่มุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูล และกระบวนการงบประมาณ รวมทั้งผลการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของประเทศตามหลักสากลที่ใช้ในการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต

(Corruption Perceptions Index : CPI) และพัฒนาระบบการเปิดเผยข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณ ทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพ ตลอดจนข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานภาครัฐเพื่อเป็นการเปิดกว้างให้ประชาชน เข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและรวดเร็ว เพื่อความสะดวกในการติดตามเฝ้าระวัง และตรวจสอบการปฏิบัติงานภาครัฐ ลดโอกาสหรือความเสี่ยงจากการทุจริต ประกอบด้วย มาตรการดำเนินการ ดังนี้

### ๒.๑ การเปิดเผยข้อมูลงบประมาณตามหลักสากล

#### ๑) เร่งรัดให้ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิก OGP

เร่งรัดให้สำนักงาน ก.พ.ร. ดำเนินการให้ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิก OGP ส่งเสริม การมีส่วนร่วมของภาครัฐ ประชาชน และประชาสังคมเพื่อพัฒนาภาครัฐระบบเปิด (Open Government Partnership : OGP) ซึ่งการเข้าร่วมเป็นสมาชิก OGP จะต้องผ่านเกณฑ์การประเมินเบื้องต้น ๒ เกณฑ์หลัก ดังนี้

เกณฑ์มาตรฐาน (Eligibility Criteria) ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัด ได้แก่ ๑) ความโปร่งใส ด้านการเงินการคลัง (Fiscal Transparency) ๒) การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร (Access to Information) ๓) การเปิดเผย ข้อมูลรายได้และทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่รัฐ (Public Official Asset Disclosure) ๔) การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน (Citizen Engagement)

เกณฑ์เพิ่มเติม (Value Check) ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัด ได้แก่ ๑) การยอมให้ ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วม (Civil Society Organization (CSO) Entry and Exit) ๒) การต่อต้าน ภาคประชาสังคม (CSO Repression)

สำนักงาน ก.พ.ร. ต้องเร่งพัฒนาการดำเนินงานตามเกณฑ์เพิ่มเติมโดยให้องค์กร ภาคประชาสังคม และประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงออก เสนอความคิดเห็น ตรวจสอบติดตามการดำเนินการ ของหน่วยงานภาครัฐ และอื่น ๆ (ที่ไม่ขัดกับความมั่นคง) ได้

#### ๒) การเปิดเผยกระบวนการงบประมาณตามหลักสากล

สำนักงานงบประมาณทำการเปิดเผยกระบวนการจัดทำงบประมาณตามหลักสากล (Open Budget Index : OBI) ซึ่งองค์กรความโปร่งใสในกระบวนการงบประมาณ โดยความร่วมมือของ องค์กรทางด้านงบประมาณระหว่างประเทศ (International Budget Partnership : IBP) ทำการสำรวจ IBP โดยศึกษาประเด็นที่ประเทศไทยยังมีคะแนนต่ำและประเด็นที่ยังไม่มีคะแนน เช่น ๑) การนำค่าแถลงประกอบ คำของงบประมาณ ประจำปีขึ้นบนเว็บไซต์ และจัดทำคำแปลเป็นภาษาอังกฤษ ๒) การนำข้อมูลงบประมาณขึ้น บนเว็บไซต์ในการเผยแพร่ข้อมูลกระบวนการจัดทำงบประมาณ และข้อมูลงบประมาณเป็นข้อมูลแบบ Machine Learning หรือ Excel ร่วมกับข้อมูล PDF ๓) การนำร่างงบประมาณประจำปีขึ้นบนเว็บไซต์ของ สำนักงานงบประมาณล่วงหน้าอย่างน้อย ๓ เดือนก่อนสภานิติบัญญัติ ๔) รายงานระหว่างปี รายงานทบทวนกลางปี และรายงานสิ้นปี ฯลฯ ขึ้นบนเว็บไซต์

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เปิดเผยรายงานการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของ ประเทศ โดยนำรายงานประจำปีและย้อนหลังอย่างน้อย ๓ ปี ขึ้นบนเว็บไซต์

### ๒.๒ พัฒนาการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐเพื่อให้ประชาชนรับรู้และมีส่วนร่วม

#### ๑) พัฒนาข้อมูลเปิดภาครัฐเพื่อประชาชน ภาษีไปไหน? และภาษีมาจากไหน?

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (DGA) ได้พัฒนาระบบการเปิดเผย การใช้จ่ายงบประมาณ จากเดิมที่มีการใช้ข้อมูลจากระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) เป็นฐานข้อมูลด้วย การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างแอปพลิเคชัน “ภาษีไปไหน” กับระบบ e-GP ของกรมบัญชีกลาง และพัฒนา ในส่วน Mobile Application ในส่วนของ IOS และ Android เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้

เพื่อเป็นการเปิดกว้างให้ภาคประชาชนเข้าถึงข้อมูล และใช้ประโยชน์จากข้อมูล ในการติดตามเฝ้าระวัง การใช้งบประมาณของประเทศด้วยความโปร่งใส โดยการพัฒนาระบบภาษีไปไหน-ภาษีมา จากไหน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้การเปิดเผยดำเนินการโดยรวดเร็ว และพัฒนาคุณภาพข้อมูลที่ เผยแพร่ให้เป็นข้อมูลเชิงลึกและแบบชุดข้อมูลควรรอยู่ในรูปแบบเป็นตารางหรือรูปแบบที่มีโครงสร้าง เช่น CSV, XLS, XLSX, XML, JSON ทั้งนี้ เพื่อให้ข้อมูลที่เผยแพร่ได้มีการนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ สามารถเข้าถึง ได้ง่าย และภาคเอกชนจะสามารถนำไปพัฒนาต่อได้ โดยข้อมูลที่ควรพัฒนาปรับปรุง และเปิดเผยข้อมูลให้ครบถ้วน เช่น

- ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการในระบบของกรมบัญชีกลาง (ระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Government Procurement : e - GP)
- ข้อมูลงบประมาณ รายได้ รายจ่าย เงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระบบของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น e-LAAS)
- ข้อมูลงบประมาณ การลงทุนของรัฐวิสาหกิจ ในระบบของคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) (ระบบ GFMS-SOE System)
- พัฒนาให้มีโมดูล (Module) เพิ่มเติมจากระบบเดิม สำหรับนักลงทุนชาวต่างชาติ ที่สามารถค้นหาโครงการลงทุนที่เกี่ยวกับนักลงทุนต่างชาติ เช่น โครงการการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) เป็นต้น

นอกจากนี้ ควรบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคเอกชน เช่น องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) ที่พัฒนาระบบ ACT AI ที่สามารถประสานความร่วมมือเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลที่ดียิ่งขึ้น

๒) พัฒนาข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) ในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA)

ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) บูรณาการการทำงานร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) ที่จะส่งผลกับการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) อีกทางหนึ่ง

แนวทางการปฏิบัติ เช่น

- ออกแบบข้อมูลที่อยู่ในการครอบครองของหน่วยงานรัฐในแต่ละประเภท ทั้งราชการ ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ให้สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการเฝ้าระวัง ติดตาม ตรวจสอบ การปฏิบัติงานของภาครัฐได้
- สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข้อคำถามของแหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ให้นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องออกมาเผยแพร่ตามหลักสากล
- ข้อมูลที่เป็นสถิติ หรือที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณรายรับ รายจ่าย คุณภาพข้อมูลที่เผยแพร่จะต้องเป็นเชิงลึกและแบบชุดข้อมูลควรรอยู่ในรูปแบบเป็นตารางหรือรูปแบบที่มีโครงสร้าง เช่น CSV, XLS, XLSX, XML, JSON เป็นต้น ทั้งนี้ ข้อมูลที่เผยแพร่ได้ให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ และให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

- ข้อมูลสำคัญที่ต่างชาติต้องรู้หรือควรรู้ หรือเพื่อประโยชน์ในการติดต่อการให้บริการภาครัฐ ควรให้มีการเผยแพร่อย่างน้อย ๒ ภาษา ที่เข้าถึงและ เข้าใจง่าย

- การเปิดเผยข้อมูลทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) ของการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ควรกำหนดหลักเกณฑ์ของการเปิดเผยข้อมูลแบบ Machine Learning โดยเฉพาะข้อมูลด้านการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ แผนงบประมาณ งบประมาณกองทุนต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐตามหลักเกณฑ์ของการประเมิน ITA เป็นการเปิดเผยกระบวนการพิจารณางบประมาณของประเทศที่จะต้องเปิดเผยทั้งกระบวนการ ดังนั้น ข้อมูลการจัดสรรงบประมาณ ข้อมูลงบประมาณและการกระจายรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Data) ตามหลักสากล (Open Budget Partnership : IBP) และการเปิดเผยกระบวนการงบประมาณแบบ Excel ร่วมกับ PDF ตามหลักสากล

๓) เร่งรัดให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อให้สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ รวมทั้งการแก้ไขพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และผลักดันร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ... เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ และหมวด ๙ การขัดกันแห่งผลประโยชน์

**๓. สร้างการรับรู้เชิงรุกในส่วนของภาคประชาสังคมและเชื่อมโยงถึง Partner Institute ที่จัดส่งข้อมูลให้กับแหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)**

เป็นแนวทางที่มุ่งเน้นการสร้างการรับรู้ นโยบาย ผลงานของรัฐบาลในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต การอำนวยความสะดวกในการขอรับบริการจากภาครัฐ ฯลฯ อย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในระบบความโปร่งใสของประเทศไทยในสายตานานาชาติ ประกอบด้วย มาตรการดำเนินการ ดังนี้

**๓.๑ สร้างการรับรู้เชื่อมโยงถึงหน่วยงานที่จัดส่งข้อมูลให้กับแหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)**

ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ ทั้งในระบบ Social Media และรูปแบบเอกสาร ปัจจุบันชาวประเทศไทยที่เผยแพร่ออกไปเป็นเชิงลบมากกว่าเชิงบวก ทั้ง ๆ ที่มีชาวเชิงบวกจำนวนมาก จึงควรต้องจัดให้มีการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ในการประชาสัมพันธ์นโยบาย ผลงานของรัฐบาล สร้างการรับรู้เชิงรุกทั้งภายในและต่างประเทศ โดยเฉพาะหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นศูนย์กลาง (Partner Institute) ในการจัดส่งข้อมูลประเทศไทยให้กับแหล่งการประเมินต่าง ๆ ของดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) โดยให้มีการดำเนินการเผยแพร่ข้อมูล และผลงานอย่างต่อเนื่อง (อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง) ต้องมีทั้งที่เป็นคลิปข่าว ภาพข่าว และเนื้อหาข่าวภาคภาษาอังกฤษ สื่อสารไปในทุกช่องทาง และต้องให้มั่นใจว่าแหล่งประเมินทั้ง ๙ แหล่งได้รับข้อมูลและข่าวสารนี้

**๓.๒ สร้างการรับรู้ผ่านเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ**

ศูนย์อำนวยความสะดวกต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) ร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ สร้างการรับรู้ผ่านเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ ทั้งในระดับพหุภาคี ภูมิภาค และทวิภาคี ถึงเจตนารมณ์ในการส่งเสริมการค้าและการลงทุน ด้วยนโยบายการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ โดยใช้โอกาสที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพในกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิก (APEC) เป็นจุดเริ่มต้น

การประชุมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ในเอเชีย-แปซิฟิก (APEC) ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (APEC มีจุดมุ่งหมาย ๓ ประการหลัก ได้แก่ การเปิดเสรีด้านการค้าการลงทุน การลดอุปสรรคและอำนวยความสะดวกทางด้านการค้าและบริการ และการส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและวิชาการ)

### ๓.๓ สร้างการรับรู้เชิงรุกให้ถึงภาคประชาสังคม

ตามมาตรา ๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

ให้คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) จัดตั้งคณะทำงานเพื่อทำหน้าที่สร้างกลไกให้ภาคประชาสังคมรับรู้ถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน โดยใช้งบประมาณจากกองทุนของสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อสนับสนุนการทำงานของภาคประชาสังคมให้มีส่วนร่วมและเป็นการขยายการรับรู้ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) สู่ประชาชนทุกระดับในประเทศโดยให้มีการสร้างการรับรู้ในระดับมหภาค นอกจากการอบรมให้ความรู้แบบเดิม และนำการสร้าง Content Marketing มาปรับใช้เพื่อให้เกิดพลังการมีส่วนร่วม และควรรณรงค์ให้ภาคประชาสังคมได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ด้วยกลยุทธ์ทางการตลาด โดยเฉพาะกลุ่มคนที่มีจินตนาการและความสนใจด้านศิลปะ ซึ่งกลุ่มดังกล่าวจะช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วมได้เป็นอย่างดี

## ๔. การป้องกันการทุจริตในระบบราชการไทย

๔.๑ ผลักดันให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) มีความเชื่อมโยงกับการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

ประเทศไทยมีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (Integrity and Transparency Assessment : ITA) มาอย่างต่อเนื่อง แต่ค่าคะแนน ITA ที่เพิ่มขึ้นไม่ได้มีความสัมพันธ์กับค่าคะแนน CPI จึงควรให้สำนักงาน ป.ป.ช. ที่รับผิดชอบการประเมิน ITA นำประเด็นการขับเคลื่อนให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสภาครัฐ (ITA) มีความเชื่อมโยงกับการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ไปบูรณาการการทำงานร่วมกับคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการอำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช) เพื่อร่วมกันวางมาตรการและแผนปฏิบัติในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้หน่วยงานภาครัฐมีคุณธรรมและความโปร่งใส รวมทั้งสามารถเฝ้าระวังป้องกัน ป้องปราม และปราบปรามการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยยกระดับผลการประเมิน ITA และเชื่อมโยงไปถึงผลการประเมิน CPI ให้มีค่าสูงขึ้นได้อีกด้วย

การปรับปรุงการประเมิน ITA ควรกำหนดข้อคำถามให้สอดคล้องกับกลุ่มหรือประเภทของหน่วยงาน เพื่อเชื่อมโยงกับแหล่งการประเมิน CPI และ Global Corruption Barometer ให้ชัดเจน โดยอาจมีการจัดกลุ่มประเภทหน่วยงาน ตามแหล่งการประเมิน และข้อมูลการปฏิบัติงานของหน่วยงานนั้น ๆ ต้องมีมาตรการทำให้ทุกส่วนราชการเกิดความสนใจอย่างจริงจังเกี่ยวกับการประเมิน CPI และ ITA และมีการทวนสอบข้อมูลการประเมิน ITA เพื่อความน่าเชื่อถือในการประเมิน อันจะส่งผลให้การประเมินค่า CPI

มีค่าสูงขึ้นกว่าเดิม (ทั้งนี้คณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ ด้านการปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล ในคณะกรรมการการศึกษาตรวจสอบ เรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้มีข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการ ประเมินคุณธรรมความโปร่งใสภาครัฐ (ITA) ไปยังสำนักงาน ป.ป.ช. แล้ว)

ในการดำเนินการขับเคลื่อนควรมีมาตรการการลงโทษหน่วยงานที่ไม่ให้ความสนใจ ดำเนินการ โดยเฉพาะหน่วยงานที่มีโอกาสจะก่อให้เกิดผลกระทบกับคะแนน CPI โดยตรงในขณะเดียวกันก็ต้อง มีการให้รางวัลและชมเชยหน่วยงานที่ตั้งใจปฏิบัติอย่างจริงจังจนเกิดผลดี

**๔.๒ ดำเนินการประเมินแบบจำลองดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) กับหน่วยงานภายในประเทศ โดยกำหนดแหล่งประเมินจากองค์กรและบุคคลที่น่าเชื่อถือและให้ หน่วยงานที่มีความเป็นอิสระทำหน้าที่ประเมิน**

ให้มีผู้เชี่ยวชาญหรือองค์กรผู้ประเมิน ๙ แห่ง ทำการประเมินเฉพาะหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับนักลงทุนชาวต่างชาติโดยตรง เช่น เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เขตเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กรมศุลกากร กรมที่ดิน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่และ อำนาจในการออกใบอนุญาตการก่อสร้าง และการอนุญาตอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการลงทุน สำนักงานนโยบายและ แผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) สำนักงานตรวจคน เข้าเมือง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน CPI อื่น ๆ

เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐให้ความสำคัญและตื่นตัวกับการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้ การทุจริต (CPI) และเป็นการเตรียมความพร้อมเมื่อมีการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต CPI ขององค์กร เพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) การดำเนินการประเมินแบบจำลองดัชนีการรับรู้การทุจริต CPI กับการประเมิน คุณธรรมความโปร่งใสภาครัฐ ITA มีวัตถุประสงค์แตกต่างกัน จึงไม่เกิดความซ้ำซ้อนในการประเมิน

ผู้เชี่ยวชาญหรือองค์กรที่ทำหน้าที่เป็นแหล่งประเมินมาจากหน่วยงานของไทย เช่น นักวิชาการของมหาวิทยาลัย ผู้แทนของกระบวนการยุติธรรม หรือกรณีที่มาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA) เป็นหน่วยงานที่ส่งข้อมูลให้แหล่งการประเมิน IMD World Competitiveness Yearbook และแหล่ง การประเมิน World Justice Project Rule of Law Index Expert Survey : WJP เป็นต้น โดยให้สำนักงาน ป.ป.ท. เป็นผู้รับผิดชอบหลัก และให้สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (Thailand Development Research Institute : TDRI) เป็นผู้ดำเนินการ ทั้งนี้ ในระยะแรกให้ใช้งบประมาณจากกองทุน ป.ป.ช. และให้หน่วยงาน ที่รับผิดชอบหลักของงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ระยะยาวอาจจะเสนอให้มีคณะกรรมการที่มีหน้าที่ในการแก้ไขประเด็นปัญหานี้โดยตรง เพื่อให้พิจารณารายละเอียดว่าผู้ประเมิน CPI มีมุมมองอย่างไร และมีการสอบถามความเห็นอย่างไร จะได้นำมา ปรับปรุงหน่วยงานภาครัฐให้สอดคล้องกับการประเมิน รวมถึงการสรุปข้อมูลคำถามที่พบบ่อยขององค์กร เพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) และให้สำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ท. ประชาสัมพันธ์การดำเนินการ ของหน่วยงานภาครัฐไปยังแหล่งการประเมิน ๙ แหล่งที่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) กำหนด

**๔.๓ เร่งรัดการพัฒนาธรรมาภิบาลไทยให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์ โดยการบริหารจัดการ การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อหัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ที่ตนสังกัดหรือปฏิบัติงานอยู่**

ทั้งนี้ มูลเหตุจูงใจของการทุจริตประพฤตินิชอบมักกระทำไปเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สิน ดังนั้นควรเร่งรัดการดำเนินงานยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินเพื่อเป็นฐานข้อมูลในการตรวจสอบการรั่วรัยผิดปกติ ตามมาตรา ๑๓๐ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๔๒ มาตรา ๑๐๓ และ



มาตรา ๑๕๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อหัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัดหรือปฏิบัติงานอยู่ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและการเฝ้าระวังมิให้เกิดการทุจริต ทั้งนี้ ควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงาน และเชื่อมโยงข้อมูลจากแหล่งข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สถาบันการเงิน กรมที่ดิน กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ตลาดหลักทรัพย์ เป็นต้น

#### ๕. วางระบบการขับเคลื่อน “แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI)”

เป็นแนวทางที่มุ่งเน้นให้มีระบบ กลไก การขับเคลื่อน แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) อย่างต่อเนื่อง ต้องขับเคลื่อนโดยประสานการทำงานจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสื่อมวลชนเข้าร่วมด้วย ประกอบด้วย มาตรการดำเนินการ ดังนี้

##### ๕.๑ การปราบปรามที่จริงจังและการลงโทษที่เข้มงวด

เร่งรัด ติดตามการดำเนินคดีใหญ่ (Big Case) คดีที่มีความสำคัญระดับประเทศ คดีทุจริตที่มีผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง หรือคดีสำคัญที่สังคมให้ความสนใจ และมีการรายงานผล (เฉพาะข้อมูลที่เปิดเผยได้) การเร่งรัด ติดตามต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

การบังคับใช้กฎหมายต้องมีความรวดเร็ว เด็ดขาด จริงจัง แม่นยำ และเป็นธรรม ตั้งแต่ขั้นตอนการสืบสวน สอบสวน ไต่สวน และตรวจสอบคดีของสำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ท. รวมถึงพนักงานสอบสวนที่เกี่ยวข้อง ไปจนถึงการพิจารณาพิพากษาของศาล และการพิจารณาพิพากษาของศาล รวมทั้งการบังคับโทษของกรมราชทัณฑ์ ให้มีขั้นตอนที่รวดเร็วและการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ร่วมกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม ซึ่งหลักฐานและเบาะแสสำคัญส่วนมากจะได้รับการร่วมกันตรวจสอบของประชาชนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และส่งให้สำนักงาน ป.ป.ช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบพิจารณาได้ ทั้งนี้ หากเป็นคดีทุจริตประทุติมิชอบ การบังคับใช้กฎหมายไม่ควรมีการลดโทษ และไม่ควรรอการลงโทษ แต่ควรดำเนินการลงโทษทันทีหากมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติจะได้จัดทำข้อเสนอแนะเป็นหนังสือไปยังหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสม ตามแนวทางดังกล่าวข้างต้น ในขณะเดียวกันความผิดเกี่ยวกับการทุจริตไม่ควรกำหนดอายุความ เพื่อให้มีการติดตามตรวจสอบได้ตลอดเวลา

##### ๕.๒ สนับสนุนให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริต

สนับสนุนให้ภาคเอกชนบรรจุกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) ที่มีกิจกรรมต่อต้านการทุจริตทั้งในระดับองค์กร ชุมชน สังคม โดยกรมสรรพากร กระทรวงการคลัง ยินยอมให้ภาคเอกชนที่ดำเนินกิจการเพื่อสังคมเพื่อต่อต้านการทุจริต สามารถนำค่าใช้จ่ายมาขอรับการลดหย่อนภาษีได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นการสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจ (Incentives) ให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริต แสดงออกถึงความเป็นพลเมืองของประเทศที่ต้องรับผิดชอบต่อสังคม

สนับสนุนให้ภาคเอกชนมีการดำเนินงานตามมาตรฐาน ISO ๓๗๐๐๑ มาตรฐานระบบการจัดการการต่อต้านการติดสินบน (anti-bribery management systems) หากองค์กรใดได้รับมาตรฐาน ISO ๓๗๐๐๑ จะได้รับสิทธิพิเศษในการทำงานโครงการต่าง ๆ กับภาครัฐ (ให้กรมบัญชีกลางและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นผู้กำหนดสิทธิพิเศษ)

### ๕.๓ จัดตั้งคณะทำงานขับเคลื่อน “แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)”

เพื่อเป็นกลไก กำกับ ขับเคลื่อน ติดตาม ประเมินผล ตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินการบรรลุตามแผนที่ตั้งไว้ ที่มีองค์ประกอบจากภาคส่วนต่าง ๆ ภาครัฐ เช่น กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน เช่น สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สมาคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) (ACT) สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย และภาคสื่อมวลชน เป็นต้น ร่วมเป็นคณะฯ และกำหนดให้มีการจัดทำรายงานผล พร้อมข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี โดยอาจพิจารณาปรับปรุงองค์ประกอบคณะอนุกรรมการภายใต้ สอตช. ที่มีอยู่เดิมแล้ว (ได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เรียบร้อยแล้ว)

#### ๕.๓ ผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต

สำนักงาน ป.ป.ช. โดยสำนักมาตรการเชิงรุกและนวัตกรรมได้ประมวลข้อมูลจากเอกสารและการประชุมเชิงปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งพบว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการขับเคลื่อนดำเนินงานที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะฯ ระยะเวลาที่ ๑ - ๓ ดังนี้

##### (๑) ผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะเวลาที่ ๑

ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะเวลาที่ ๑ ประกอบด้วยกลุ่มข้อเสนอแนะ ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบาย ด้านเศรษฐกิจ ด้านกระบวนการยุติธรรม ด้านการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งในการผลักดันสู่การปฏิบัติ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบการดำเนินงานที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะฯ ระยะเวลาที่ ๑ ตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงาน ป.ป.ท. และสำนักงาน ก.พ. เสนอโดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

##### ๑) ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย และด้านการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชน

ได้มีการประกาศให้ “ปี ๒๕๖๐ เป็นปีแห่งการอำนวยความสะดวกต่อการรับสินบนทุกรูปแบบ” ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ โดยสำนักงาน ป.ป.ท. กำหนดกิจกรรมรองรับการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีข้างต้น เป็น ๒ ระดับ ได้แก่

๑.๑) ระดับ Function Based เป็นการจัดทำบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการเป็นแนวร่วมปฏิบัติของภาครัฐขับเคลื่อนปีแห่งการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ ต่อเนื่องการรับสินบนทุกรูปแบบ ระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการค้าการลงทุน และสำนักงาน ป.ป.ท.

๑.๒) ระดับ Agenda Based เป็นการจัดทำบันทึกข้อตกลงขับเคลื่อนปีแห่งการอำนวยความสะดวกกับจังหวัดภูเก็ต จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดนครปฐม และจัดทำ Application ภาษีไปไหน ระยะเวลาที่ ๒ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลการใช้งบประมาณของหน่วยงานภาครัฐและสนับสนุนการตรวจสอบของภาคประชาชน

นอกจากนี้ ยังดำเนินการจัดทำบันทึกการประสานความร่วมมือทางด้านวิชาการและด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ การดำเนินการจัดทำวิดิทัศน์ “ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันประเทศไทย - Corruption Perceptions Index (CPI) รวมถึงการผลักดันให้ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์การทุจริตเป็นเป้าหมาย/ตัวชี้วัดสำคัญในแผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

**๒) ข้อเสนอแนะด้านกระบวนการยุติธรรม ในส่วนการบังคับใช้พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘**

สำนักงาน ก.พ. ได้เสนอแผนการยกระดับการบริการภาครัฐ ระยะที่ ๒ ของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ต่อคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบและเห็นชอบแผนดังกล่าว ซึ่งกำหนดให้มีการดำเนินการแบ่งเป็น ๕ แผนงาน ได้แก่

- ๒.๑) การปรับปรุงคู่มือสำหรับประชาชน ระยะที่ ๒
- ๒.๒) การจัดทำแบบฟอร์มเอกสารราชการสองภาษา
- ๒.๓) การพัฒนาระบบติดตามการให้บริการ
- ๒.๔) การอำนวยความสะดวกในการจูงใจกลางและการให้ข้อมูลป้อนกลับของประชาชนต่อการบริการ
- ๒.๕) การทบทวนกฎหมายในการยกเลิกใบอนุญาตที่ไม่จำเป็น

**(๒) ผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะที่ ๒**

ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะที่ ๒ ประกอบด้วยกลุ่มข้อเสนอแนะสำหรับรัฐบาลและหน่วยงาน ดังนี้ ข้อเสนอแนะต่อสำนักงาน ป.ป.ท. รัฐบาล สำนักงาน ป.ป.ช. และหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

**๑) ข้อเสนอแนะต่อสำนักงาน ป.ป.ท. และรัฐบาล ในการให้สำนักงาน ป.ป.ท. เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI)**

สำนักงาน ป.ป.ท. ได้ดำเนินการ ดังนี้

๑.๑) ประชุมคณะทำงานเพื่อวิเคราะห์แหล่งการประเมิน CPI พบว่า คำถามที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน CPI สามารถจัดประเด็นที่ใช้ในการประเมินได้ ๔ รูปแบบ ได้แก่

- การให้สินบน เพื่อการพิจารณาอนุมัติอนุญาต เพื่ออำนวยความสะดวก มีแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย WEF IMD PRS GI
- การใช้เงินงบประมาณไม่คุ้มค่า เอื้อประโยชน์ มีแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย WEF EIU
- การใช้อำนาจ ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ มีแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย PRS BF(TI) WJP และ EIU
- ประสิทธิภาพการดำเนินการต่อต้านการทุจริตโดยรวม มีแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย BF(TI) PERC และ V-DEM

๑.๒) รายงานผลคะแนนและวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ต่อคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแนวทางยกระดับค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ตามแนวทาง New Smart Governance Model ประกอบด้วย ๔ ประเด็นหลัก ได้แก่

- การสานพลังเครือข่าย (Networking)
- การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (Enforcement)
- การสร้างระบบแจ้งเตือน (Warning)

- ระบบบริหารภาครัฐอัจฉริยะ (Smart Governance)

๑.๓) ดำเนินการวางแผนปรับปรุงแบบการทำงานเพื่อรองรับภารกิจ ให้มีกองหรือสำนักที่รับผิดชอบ การดำเนินการ CPI โดยตรง อย่างไรก็ตาม สำนักงาน ป.ป.ท. ได้มอบหมายภารกิจดังกล่าว ให้กองป้องกันการทุจริต ในภาครัฐดำเนินการและจัดตั้งคณะทำงาน CPI ขึ้นมารับผิดชอบในการขับเคลื่อนเพื่อยกระดับค่าคะแนน CPI

๑.๔) ประสานมูลนิธิ/หน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นตัวแทนของประเทศไทย ในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ เช่น มูลนิธิต่อต้านการทุจริต โดยปัจจุบัน อยู่ระหว่างประสานการดำเนินการในรายละเอียดต่อไป

## ๒) ข้อเสนอแนะต่อสำนักงาน ป.ป.ช. และหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปราบปราม การทุจริต

๒.๑) สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ศึกษาผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนี การรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) ระยะที่ ๒

(๑) ข้อเสนอแนะ CPI ระยะที่ ๒ มุ่งเน้นที่การดำเนินการของสำนักงาน ป.ป.ท. เพียงหน่วยงานเดียว ซึ่งหากจะดำเนินการยกระดับคะแนน CPI ของประเทศไทย ให้เป็นไปตามเป้าหมาย จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ส่วนข้อเสนอต่อรัฐบาล ยังขาดความชัดเจนว่า หน่วยงานใด ควรเป็นเจ้าภาพหลักรับผิดชอบในการดำเนินการ และต้องดำเนินการอย่างไร

(๒) การดำเนินการของสำนักงาน ป.ป.ท. ที่เกี่ยวข้องกับยกระดับคะแนน CPI เช่น ส่วนใหญ่จะอยู่ระหว่างการดำเนินการ ซึ่งยังไม่เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน เช่น การแต่งตั้ง คณะทำงานเพื่อวิเคราะห์แหล่งการประเมิน CPI การดำเนินการและความคืบหน้าตามแนวทาง New Smart Governance Model

(๓) ข้อเสนอแนะให้รัฐบาลในการดำเนินการเพื่อมอบหมายหน่วยงานหลักและหน่วยงาน รอง เพื่อรับผิดชอบการยกระดับคะแนน CPI ในทุกแหล่งข้อมูล การคุ้มครองพยานและผู้แจ้งเบาะแส ยังไม่มีการดำเนินการ

๒.๒) การดำเนินการเสนอให้มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยเป็นผู้แทนร่วมงานกับองค์กร เพื่อความโปร่งใสนานาชาติ

ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ได้มอบหมายให้ นายอุทิศ บัวศรี รองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ประชุมหารือเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับการเสนอให้มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยเป็นผู้แทนร่วมงานกับองค์กร เพื่อความโปร่งใสนานาชาติ รวมทั้งหารือเกี่ยวกับดัชนีสถานการณ์คอร์รัปชันไทย (Corruption Situation Index : CSI) กับรองศาสตราจารย์เสาวนีย์ ไทยรุ่งโรจน์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการ พิจารณาดำเนินการของ สำนักงาน ป.ป.ช. ในการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย

รองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. (นายอุทิศ บัวศรี) และผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. (นายสุทินันท์ สาริมาณ) พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่สำนักมาตรการเชิงรุกและนวัตกรรม และเจ้าหน้าที่สำนัก เฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์ทุจริต ได้เข้าพบและหารือข้อราชการร่วมกับรองศาสตราจารย์เสาวนีย์ ไทยรุ่งโรจน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนวรรธน์ พลวิชัย และเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เวลา ๑๕.๐๐ น. ณ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

การติดตามความคืบหน้าการประสานงานกับมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ในกรณีที่สำนักงาน ป.ป.ช. จะเสนอให้มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ร่วมเป็นพันธมิตร (Partner) กับองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) เพื่อศึกษาแนวทางการประเมินและยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย ซึ่งมหาวิทยาลัย

หอการค้าไทยเห็นชอบในหลักการเข้าร่วมเป็นพันธมิตร (Partner) กับองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) ซึ่งได้นำเรื่องดังกล่าวรายงานให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบแล้ว โดยประธานกรรมการ ป.ป.ช. ได้ลงนามหนังสือถึงองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) เพื่อหารือเกี่ยวกับแนวทางการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย และการเสนอให้มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ร่วมเป็นพันธมิตร (Partner) กับองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI)

ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีหนังสือที่ Urgent NACC ๐๐๒๗/๐๒๒๑ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ ถึงองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) เพื่อขอหารือข้อราชการและประสานความสัมพันธ์ในการดำเนินงานร่วมกัน โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติมอบหมายให้สำนักกิจการและคดีทุจริตระหว่างประเทศเป็นผู้รับผิดชอบในการประสานกับ TI และการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศ เพื่อขอทราบรายละเอียดหรือแนวทางการร่วมงานกับ TI ตลอดจนรายละเอียดในการเสนอให้มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยเป็น Chapter ของ TI ประจำประเทศไทย โดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๒ กราบเรียนประธานกรรมการ ป.ป.ช. โดยแนะนำให้มีการติดต่อประสานกับ Ms. Ilam Mohamed ตำแหน่ง Regional Advisor และ Larissa Schuurman ตำแหน่ง Head of Accreditation เป็นการเบื้องต้นก่อนที่จะมีการเดินทางไปหารือข้อราชการ ณ สำนักงานใหญ่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ(TI)

เมื่อวันอังคารที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ผู้อำนวยการสำนักกิจการและคดีทุจริตระหว่างประเทศ พร้อมด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายและแผนและการต่างประเทศ และเจ้าหน้าที่กลุ่มวิชาการต่างประเทศ ได้ประชุมทางโทรศัพท์กับ Ms. Ilham Mohamed และ Ms. Larissa Schuurman ผู้บริหารขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ(TI)สำนักงานใหญ่ ณ กรุงเบอร์ลินสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีและสำนักกิจการและคดีทุจริตระหว่างประเทศ ได้รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องในเบื้องต้นเพื่อประกอบการเสนอให้มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยเป็น Chapter ของ TI ประจำประเทศไทย และได้รายงานความคืบหน้าในการประสานงานดังกล่าว กราบเรียนประธานกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อทราบ พร้อมทั้งเสนอให้มอบหมายสำนักมาตรฐานเชิงรุกและนวัตกรรมดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยประธานกรรมการ ป.ป.ช. เห็นชอบให้ดำเนินการตามที่สำนักกิจการและคดีทุจริตระหว่างประเทศเสนอ

วันจันทร์ที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ นายอุทิศ บัวศรี รองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. พร้อมด้วยผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานเชิงรุกและนวัตกรรม ผู้อำนวยการสำนักกิจการและคดีทุจริตระหว่างประเทศ และเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ประชุมหารือข้อราชการในประเด็นการเสนอให้มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยเป็นผู้แทน (Chapter) ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) ประจำประเทศไทย กับผู้เชี่ยวชาญศาสตราจารย์ ดร. ธนวรรธน์ พลวิชัย อธิการบดีมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย(ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร. เสาวนีย์ ไทยรุ่งโรจน์ เป็นที่ปรึกษาอธิการบดี) และเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้เชี่ยวชาญศาสตราจารย์ ดร. ธนวรรธน์ พลวิชัย ในฐานะอธิการบดีมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มีความยินดีและได้ตอบรับที่จะเป็นผู้แทน (Chapter) ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) ประจำประเทศไทยตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. เสนอ และจำเป็นต้องนำเสนอรายละเอียดให้สภามหาวิทยาลัยพิจารณาในเรื่องดังกล่าวต่อไปทั้งนี้ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยได้เสนอเงื่อนไข เพื่อขอรับการสนับสนุนจากสำนักงาน ป.ป.ช. ในการเป็นผู้แทน (Chapter) ของTI ประจำประเทศไทย ดังนี้

๑) ขอให้สำนักงาน ป.ป.ช. สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานเกี่ยวกับการเป็นผู้แทน (Chapter) ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) ประจำประเทศไทย ตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. เสนอ

๒) ขอให้มีการจัดทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) กับสำนักงาน ป.ป.ช. ในประเด็นเกี่ยวกับการสนับสนุนงบประมาณ และการสนับสนุนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓) ขอทราบรายละเอียดแนวทางหรือขั้นตอนในการดำเนินการของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย เกี่ยวกับการสมัครเป็นผู้แทน (Chapter) ของ TI ประจำประเทศไทยโดยขอให้สำนักงาน ป.ป.ช. มีหนังสือแจ้งอย่างเป็นทางการ

ในการนี้ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ได้ส่งเอกสารเพื่อประกอบการเป็นผู้แทน (Chapter) ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) ประจำประเทศไทย ไปยัง TI เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

### (๓) ผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะที่ ๓

ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะที่ ๒ ประกอบด้วยการกำหนดนโยบายของรัฐบาล แนวทางการดำเนินงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่สอดคล้องกับ ๑. ข้อเสนอแนะขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) ใน 7 ประเด็น<sup>๓</sup> และ ๒. ข้อเสนอแนะจากการวิเคราะห์ ๙ แหล่งข้อมูล ๕ ประเด็น<sup>๔</sup> โดยมีการดำเนินงานในส่วนข้อเสนอแนะจากการวิเคราะห์ ๙ แหล่งข้อมูล ดังนี้

#### ๑) ประเด็นนโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาการทุจริต

๑.๑) คณะรัฐมนตรีได้จัดสรรงบประมาณตามแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะเจ้าภาพ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จัดสรรให้ในวงเงิน ๕๗๘ ล้านบาท (ค่าขอรับการจัดสรร ๒,๖๗๙.๐๐๑๑ ล้านบาท) และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จัดสรรให้ในวงเงิน ๔๗๘ ล้านบาท (ค่าขอรับการจัดสรร ๒,๒๘๖.๕๗๔๕ ล้านบาท)

๑.๒) สำนักงาน ป.ป.ท. จัดทำแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตสำหรับภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน เครื่องมือในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลและยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ซึ่งได้มอบหมายให้หน่วยงานภาครัฐ และสร้างความร่วมมือกับ

<sup>๓</sup> ข้อเสนอแนะขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) ๗ ประเด็น ได้แก่

๑. การจัดการเกี่ยวกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์ (MANAGE CONFLICTS OF INTEREST)
๒. การควบคุมการใช้จ่ายเงินทางการเมือง (CONTROL POLITICAL FINANCING)
๓. การเสริมสร้างความโปร่งใสในระบบการเลือกตั้ง (STRENGTHEN ELECTORAL INTEGRITY)
๔. การควบคุมการโน้มน้าวชักจูง (REGULATE LOBBYING ACTIVITIES)
๕. การป้องกันการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม (TACKLE PREFERENTIAL TREATMENT)
๖. การเพิ่มอำนาจให้กับประชาชน (EMPOWER CITIZENS)
๗. การเพิ่มความเข้มแข็งในการตรวจสอบถ่วงดุล (REINFORCE CHECKS AND BALANCES)

<sup>๔</sup> ข้อเสนอแนะจากการวิเคราะห์ ๙ แหล่งข้อมูล ๕ ประเด็น ได้แก่

๑. ประเด็นนโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาการทุจริต
๒. ประเด็นเกี่ยวกับสินบน
๓. ประเด็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์
๔. ประเด็นการตรวจสอบและการลงโทษเจ้าหน้าที่รัฐ
๕. ประเด็นความโปร่งใสและการตรวจสอบได้ในระบบงบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้างของรัฐ

เครือข่ายภาคเอกชนเพื่อขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในแนวทางดังกล่าว โดยสำนักงาน ป.ป.ท. เป็นหน่วยติดตามการดำเนินการ

๑.๓) คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้กรมประชาสัมพันธ์ประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบหรือกระบวนการในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริต เช่น สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. กระทรวงยุติธรรม กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กำหนดแนวทางการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ กระบวนการทำงาน และผลการดำเนินงาน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อเผยแพร่ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์

๑.๔) สำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- ร่วมกับกระทรวงยุติธรรมพัฒนาระบบ/กระบวนการและมาตรการในการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส (Whistleblower) ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับภาคประชาชนในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐ

- ร่วมกับหน่วยงานตรวจสอบอื่น ๆ เช่น ศาลปกครอง สำนักงาน ป.ป.ท. พัฒนาช่องทางการแจ้งเบาะแส (e-mail) ซึ่งมีการกำหนดหมายเลขติดตาม (Tracking Number) สำหรับติดตามความคืบหน้าของเรื่องร้องเรียน

- เผยแพร่ข้อมูลสถิติคดีและเรื่องข้อมูลความผิด ผ่านทาง website ของสำนักงาน ป.ป.ช. โดยในส่วนของฐานข้อมูลกลางอยู่ในระหว่างการดำเนินการ

- ผลักดันให้มีการออกกฎหมาย “ร่างพระราชบัญญัติมาตรการติดตามทรัพย์สินของรัฐคืนจากการเอาไปโดยมิชอบ” และ “ร่างพระราชบัญญัติ ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ....”

๑.๕) สำนักนายกรัฐมนตรี อยู่ระหว่างการจัดทำร่างกฎหมาย “พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่..) พ.ศ. ....” และร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ. ...

## ๒) ประเด็นเกี่ยวกับสินบน

๒.๑) สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ได้ดำเนินการตามขอบเขตหน้าที่และอำนาจ ในการส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนนำระบบมาตรฐาน ISO ๓๗๐๐๑ ระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน (Anti - Bribery Management Systems) ซึ่งเป็นมาตรฐานระบบการจัดการเพื่อต่อต้านการติดสินบน โดยองค์การมาตรฐานสากล (International Organization for Standardization : ISO) มาใช้ในการบริหารจัดการองค์กร เพื่อป้องกันความเสี่ยงในการติดสินบน และสร้างมาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ดังนี้

- สำนักงาน ป.ป.ช. จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาเพื่อป้องกันปัญหาการรับสินบนในภาคเอกชน พร้อมทั้งจัดทำคู่มือซึ่งมีหลักการสอดคล้องกับมาตรฐาน ISO ๓๗๐๐๑ เผยแพร่แก่ภาคเอกชน

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน กพร.) มีแผนที่จะนำระบบมาตรฐาน ISO ๓๗๐๐๑ มาใช้ในระบบราชการ สร้างเครื่องมือต่อต้านการทุจริตในการให้บริการของรัฐ

- สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมร่วมกับหน่วยงานอื่น ในการประเมินผล ISO ๓๗๐๐๑ และร่วมกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนดหลักเกณฑ์ มาตรฐาน เพื่อให้กับผู้ประกอบการมีระบบการจัดการที่ดี

๒.๒) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาอยู่ระหว่างการทบทวน เพื่อการดำเนินการพัฒนากฎหมาย แก้ไข ปรับปรุง หรือยกเลิกกฎหมายให้มีเท่าที่จำเป็น รวมทั้งกำหนดให้มีการอนุมัติอนุญาตผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

๒.๓) สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมมีการนำระบบ Big Data มาใช้ในการอนุมัติอนุญาต เช่น ระบบการรับรองระบบงานหน่วยตรวจ (IB) และการรับรองระบบงานหน่วยรับรอง (CB) เป็นต้น

๒.๔) กระทรวงพาณิชย์ ดำเนินการ ดังนี้

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า นำแนวทาง Doing Business ของธนาคารโลก มาพัฒนาแนวทางการให้บริการด้านการเริ่มต้นธุรกิจอย่างต่อเนื่อง รวมถึงพัฒนาภารกิจอื่น ๆ ให้มีความสะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายของภาคธุรกิจและประชาชน

- สร้างความร่วมมือกับโครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต (Thailand's Private Sector Collective Action Coalition Against Corruption (CAC)) โดยผ่านองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) ในการอบรมภาคเอกชน การประเมินความพึงพอใจในการให้บริการของหน่วยงานราชการ

๒.๕) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ดำเนินการส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาตของทางราชการและการประกอบธุรกิจ ยกเว้นมาตรการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ส่วนราชการดำเนินการด้วยความโปร่งใส และกำหนดมาตรฐาน ตาม พ.ร.บ.อำนวยความสะดวกฯ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้แก่

- การส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐมีการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ เช่น ระบบ E – service

- การอนุมัติ/อนุญาต มีการกำหนดระยะที่ชัดเจน มีช่องทางร้องเรียนผ่าน Website

๒.๖) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ร่วมมือกับร่วมมือกับคณะกรรมการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทย โดยมีการประชุมหารือร่วมกันในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

### ๓) ประเด็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์

๓.๑) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้ผลักดันการจัดทำ ร่าง พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. .... เพื่อป้องกันพฤติกรรมแสวงหาประโยชน์จากการใช้อำนาจรัฐโดยมิชอบ ด้วยการเรียกรับสินบน สิ้นน้ำใจ มีการใช้ทรัพย์สินของทางราชการและงบประมาณเพื่อประโยชน์ส่วนตัวและพวกพ้อง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จะผลักดันให้มีการเสนอ ร่าง พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. .... โดยปัจจุบันคณะกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ... อยู่ระหว่างการพิจารณา ยกเว้น พระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว

๓.๒) สำนักงาน ก.พ. ดำเนินการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยการบริหารบุคคลภาครัฐในระบบคุณธรรมตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติและเร่งรัดการกำหนดวิธีการประเมิน “สัตบุรุษ” และให้บังคับใช้กับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลเป็นลำดับแรก โดยให้มีมาตรฐานทางจริยธรรมเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับส่วนรวมภายในปี ๒๕๖๔ และยกระดับมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับส่วนรวมเป็นกฎหมาย ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการศึกษาคดีต่างๆ จากศาลปกครองและปัญหาการบริหารบุคคล เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์สภาพปัญหาและจัดทำข้อเสนอการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐในระบบคุณธรรม ให้แล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๕ และจัดทำร่างแนวทางการจัดทำข้อกำหนดจริยธรรมของหน่วยงานรัฐเพื่อให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติ



มาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และประมวลจริยธรรม โดยกำหนดพฤติกรรมทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐในลักษณะ “ควรกระทำ” และ “ไม่ควรกระทำ” (Do and Don't) ให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละหน่วยงาน โดยได้หารือร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อจัดทำเนื้อหาให้ครอบคลุมหลักการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับส่วนรวม ซึ่งตรงกับมาตรฐานทางจริยธรรม ข้อ (๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัวและมีจิตสาธารณะ

#### ๔) ประเด็นการตรวจสอบและการลงโทษเจ้าหน้าที่รัฐ

๔.๑) สำนักงาน ป.ป.ช. บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อปราบปรามการทุจริต เช่น การบูรณาการความร่วมมือในการไต่สวนและวินิจฉัยคดี ตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมถึงการเร่งรัดให้ดำเนินการกับเรื่องไต่สวนที่ใกล้ขาดอายุความและการยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด มูลฐานทุจริตตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๖๔

๔.๒) รัฐบาลจัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) เป็นศูนย์กลางรับเรื่องร้องเรียนของประชาชนที่รายงานความไม่โปร่งใสโดยประสานงานระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน รวมทั้งเป็นศูนย์อำนวยการกลางในการบูรณาการร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ง. กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดย ศอตช. มีภารกิจหลัก ๔ ด้าน ดังนี้

- เป็นศูนย์กลางอำนวยการบูรณาการด้านข้อมูล
- รับเรื่องร้องเรียนการที่หน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตาม พรบ.อำนวยการความสะดวก
- แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและความไม่เป็นธรรม อันเกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- ดำเนินการผลักดันให้หน่วยงานมีการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต

#### ๕) ประเด็นความโปร่งใสและการตรวจสอบได้ในระบบงบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

สำนักงบประมาณได้เผยแพร่เอกสารตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เผยแพร่บนเว็บไซต์ สำนักงบประมาณ ตามหลักเกณฑ์สากล เช่น พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณโดยสังเขปตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และรายงานที่เกี่ยวข้อง เช่น รายงานทบทวนกลางปี คำชี้แจงประมาณการรายได้ สถิติการจัดเก็บรายได้ รายงานสถานะเศรษฐกิจและการคลัง รายงานฐานะการเงินการคลังของประเทศ และความช่วยเหลือจากต่างประเทศ เป็นต้น

จากการดำเนินการตามข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒ มีประเด็นข้อค้นพบที่ควรนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุง และเป็นข้อมูลประกอบการดำเนินงานในระยะต่อไป ดังนี้

#### **ข้อค้นพบจากการดำเนินการตามข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะที่ ๑**

๑. การจัดทำข้อเสนอเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ระยะที่ ๑ มีลักษณะเป็นภาพกว้าง และเป็นนามธรรมมากเกินไป ขาดความชัดเจนในแง่ของการจัดลำดับความสำคัญของประเด็นปัญหาหรือประเด็นที่ต้องดำเนินการเร่งด่วน รวมถึงการกำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานภาครัฐว่าหน่วยงานใดควรเป็นเจ้าภาพหลัก และควรดำเนินการอย่างไร

๒. การดำเนินงานส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการของสำนักงาน ป.ป.ท. เป็นหลัก โดยมีผลการดำเนินการและการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องน้อยมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหน่วยงานต่าง ๆ ยังขาดการบูรณาการการทำงานร่วมกัน และขาดระบบการติดตามประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งถือเป็นจุดอ่อนประการหนึ่งในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทย

#### **ข้อค้นพบจากการดำเนินการตามข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะที่ ๒**

๑. ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ระยะที่ ๒ มุ่งเน้นที่การดำเนินการของสำนักงาน ป.ป.ท. เพียงหน่วยงานเดียว ซึ่งหากจะดำเนินการยกระดับคะแนน CPI ของประเทศไทยให้เป็นไปตามเป้าหมาย จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ส่วนข้อเสนอต่อรัฐบาลยังขาด ความชัดเจนว่าหน่วยงานใดควรเป็นเจ้าภาพหลักรับผิดชอบในการดำเนินการ และต้องดำเนินการอย่างไร

๒. การดำเนินการของสำนักงาน ป.ป.ท. ที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับคะแนน CPI ส่วนใหญ่จะอยู่ระหว่างการดำเนินการ ซึ่งยังไม่เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน

๓. ข้อเสนอแนะให้รัฐบาลในการดำเนินการเพื่อมอบหมายหน่วยงานเพื่อรับผิดชอบการยกระดับคะแนน CPI ในทุกแหล่งข้อมูล ยังไม่มีการดำเนินการ

ดังนั้น การดำเนินงานในระยะต่อไปนอกเหนือจากจะต้องให้ความสำคัญกับการบูรณาการการทำงานจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ในการร่วมขับเคลื่อน กลไกประสานการขับเคลื่อน และช่วงระยะเวลาที่จะดำเนินการที่ชัดเจน ในรูปแบบของ **แผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต** โดยในส่วนของกาหนดแนวทางการดำเนินงานควรปรับใช้ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะที่ ๓ ร่วมกับข้อเสนอแนะแผนงานเชิงรุกของรัฐบาล : การยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๗ ซึ่งข้อเสนอแนะทั้งสองส่วน แม้ว่าจะมีความก้าวหน้าการดำเนินงานในบางประเด็น แต่ประเด็นส่วนใหญ่ยังไม่มีการขับเคลื่อน อาทิ การดำเนินงานเพื่อยกระดับ CPI ในแต่ละแหล่งข้อมูล สร้างการรับรู้เชิงรุกในส่วนของภาคประชาสังคมและเชื่อมโยงถึง Partner Institute ที่จัดส่งข้อมูลให้กับแหล่งการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เป็นต้น

# ส่วนที่ ๕

## แผนปฏิบัติการ

### เพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

#### ๕.๑ วัตถุประสงค์หลัก

๑. เพื่อส่งเสริมการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทย ให้เป็นไปตามเป้าหมาย
๒. เพื่อให้รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมและผลักดันการดำเนินงานเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) อย่างต่อเนื่อง
๓. เพื่อพัฒนาระบบป้องกันการรับสินบนของหน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ
๔. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม
๕. เพื่อบูรณาการความร่วมมือในการดำเนินคดีทุจริต และเผยแพร่ผลการดำเนินคดีทุจริตให้สาธารณชนรับทราบ
๖. เพื่อพัฒนาระบบตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ และเข้าถึงได้ง่าย

#### ๕.๒ แนวทางการดำเนินงาน

##### แนวทางที่ ๑ กำหนดนโยบายส่งเสริมและผลักดันการดำเนินงานเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) อย่างต่อเนื่อง

- ๑.๑ สนับสนุนงบประมาณ อัตรากำลัง ตลอดจนทรัพยากรต่าง ๆ ให้มีความเพียงพอกับการดำเนินการของหน่วยงานที่ตรวจสอบและลงโทษผู้กระทำการทุจริต และหน่วยงาน ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทย
- ๑.๒ มอบหมายหน่วยงานดำเนินการ ดังนี้
  - ๑.๒.๑ สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ท. ในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) โดยผลักดัน/ขับเคลื่อนการดำเนินการ ดังนี้
    - ๑) การประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ท. เพื่อร่วมขับเคลื่อนแผนงานยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI)
    - ๒) การประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายตามข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับค่าคะแนน CPI ระยะที่ ๓ เพื่อส่งเสริมการรับรู้และยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของแต่ละแหล่งข้อมูล
    - ๓) การประชุมเชิงปฏิบัติการภายในสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อส่งเสริมและผลักดันการดำเนินงานเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI)

- ๑.๒.๒ กรมประชาสัมพันธ์ ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบหรือกระบวนการในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกัน และปราบปรามการทุจริต เพื่อกำหนดแนวทางการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ กระบวนการทำงาน ผลการดำเนินงาน ข่าวสาร และกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ โดยจะต้องกำหนดวิธีการติดตามและประเมินผลเพื่อให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด
- ๑.๒.๓ ผลักดันการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment)
- ๑.๓ มอบหมายหน่วยงานเข้าร่วมเป็นเครือข่ายเพื่อส่งเสริมการรับรู้และยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของแต่ละแหล่งข้อมูล ดังนี้
- ๑.๓.๑ แหล่งข้อมูล Bertelsmann Foundation Transformation Index (BF (TI)) มอบหมายสำนักงาน ป.ป.ท.
- ๑.๓.๒ แหล่งข้อมูล Economist Intelligence Unit Country Risk Service (EIU) มอบหมายสำนักงานประมาณการบัญชีกลาง และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยให้สำนักงานประมาณการเป็นหน่วยงานหลัก
- ๑.๓.๓ แหล่งข้อมูล Global Insights Business Conditions and Risk Indicators (GI) มอบหมายกรมการค้าต่างประเทศ
- ๑.๓.๔ แหล่งข้อมูล IMD World Competitiveness Yearbook (IMD) มอบหมายสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA)
- ๑.๓.๕ แหล่งข้อมูล Political and Economic Risk Consultancy (PERC) มอบหมายสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- ๑.๓.๖ แหล่งข้อมูล The PRS Group International Country Risk Guide (ICRG) (PRS) มอบหมายหอการค้าร่วมต่างประเทศ ในประเทศไทย JFCCT (Joint Foreign Chambers of Commerce in Thailand)
- ๑.๓.๗ แหล่งข้อมูล World Economic Forum Executive Opinion Survey (WEF) มอบหมายคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ๑.๓.๘ แหล่งข้อมูล World Justice Project Rule of Law Index (WJP) มอบหมายกระทรวงยุติธรรม
- ๑.๓.๙ แหล่งข้อมูล Varieties of Democracy Project (VDEM) มอบหมายสถาบันพระปกเกล้า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยให้สถาบันพระปกเกล้าเป็นหน่วยงานหลัก
- ๑.๔ ผลักดันให้มีการออกกฎหมายและบังคับใช้กฎหมาย ดังนี้
- ๑.๔.๑ พระราชบัญญัติมาตรการติดตามทรัพย์สินของรัฐคืนจากการเอาไปโดยมิชอบ พ.ศ. ....
- ๑.๔.๒ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่..) พ.ศ. ....
- ๑.๔.๓ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ. ...

## แนวทางที่ ๒ พัฒนาระบบป้องกันการรับสินบนของหน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ

- ๒.๑ ศึกษาวัฒนธรรมการต่อต้านการติดสินบนและนำระบบมาปรับใช้ เช่น มาตรฐาน ISO ๓๗๐๐๑ ระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน (Anti - Bribery Management Systems) ซึ่งเป็นมาตรฐานระบบการจัดการเพื่อต่อต้านการติดสินบน โดยองค์การมาตรฐานสากล (International Organization for Standardization : ISO) มาใช้ในการบริหารจัดการองค์การ เพื่อป้องกันความเสี่ยงในการติดสินบน และสร้างมาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

- ๒.๒ การขับเคลื่อนเครื่องมือป้องกันการทุจริต โดยการใช้เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย
- ๒.๓ พิจารณาบทพจนานุกรมกฎหมายให้มีความทันสมัย รวดเร็ว และลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น โดยเฉพาะในประเด็น การอนุมัติ อนุญาต การนำเข้าและส่งออก การชำระภาษีประจำปี เป็นต้น
- ๒.๔ ประสาน ติดตาม และเร่งรัดให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และมีมาตรการบังคับหรือลงโทษ หากหน่วยงานไม่ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด และเผยแพร่ผลการดำเนินการให้สาธารณชนได้รับทราบ โดยให้มีการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น ๆ
- ๒.๕ ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ อย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งจัดให้ประชาชนผู้รับบริการสามารถตรวจสอบผลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนผ่านช่องทางหรือระบบที่มีความชัดเจน โปร่งใส ตรวจสอบได้ ทั้งนี้ ช่องทางหรือระบบดังกล่าวต้องสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย และมีความสะดวกรวดเร็ว และมีทั้งเวอร์ชันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- ๒.๖ ร่วมมือกับคณะกรรมการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต ส่งเสริมและสนับสนุนโครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต (Thailand's Private Sector Collective Action Coalition Against Corruption (CAC)) เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม
- ๒.๗ จัดให้มีการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการขออนุมัติ อนุญาต โดยเฉพาะกรณีการนำเข้าและส่งออก และกรณีที่เกี่ยวข้องกับสินบนให้กับกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง

### **แนวทางที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม**

- ๓.๑ ผลักดันการออกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ....
- ๓.๒ กำหนดหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม โดยกำหนดให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของหน่วยงานต่าง ๆ นำไปเป็นมาตรฐานกลางในการปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานทางจริยธรรมแห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ (๔) “คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ”
- ๓.๓ จัดทำมาตรการป้องกันการทุจริต การให้สินบน และการขัดกันแห่งผลประโยชน์
- ๓.๔ ดำเนินการเฝ้าระวัง กรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการดำเนินการอย่างใดในหน่วยงานของรัฐ อันอาจนำไปสู่การทุจริต หรือสื่อว่าอาจมีการทุจริต

### **แนวทางที่ ๔ บูรณาการความร่วมมือในการดำเนินคดีทุจริต และเผยแพร่ผลการดำเนินคดีทุจริตให้สาธารณชนรับทราบ**

- ๔.๑ ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำความผิด โดยให้มีการลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างจริงจัง และจัดให้มีมาตรการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามกฎหมาย
- ๔.๒ พัฒนาระบบ/กระบวนการและมาตรการในการให้คุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส (Whistleblower) ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับภาคประชาชน และนักลงทุนต่างชาติในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐ

- ๔.๓ ส่งเสริมให้ประชาชนและหน่วยงานของรัฐมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- ๔.๔ ประสานกับสื่อมวลชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงยุติธรรม เพื่อจัดทำแนวทางการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินคดีและลงโทษผู้ที่กระทำความผิดฐานทุจริต ทั้งทางอาญาและทางวินัยให้สาธารณชนรับทราบอย่างต่อเนื่อง
- ๔.๕ พิจารณาเพิ่มเติมการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินให้มีรายละเอียดเกี่ยวกับรายได้อื่นนอกเหนือจากที่ได้รับจากทางราชการและการเสียภาษีจากเงินรายได้ส่วนนี้
- ๔.๖ แก้ไขประมวลรัษฎากรให้การยื่นภาษีเงินได้ส่วนบุคคลเป็นข้อมูลที่เปิดเผยได้ และใช้ระบบการตรวจสอบการเสียภาษีกับผู้ถูกกล่าวหาว่าทุจริตและประพฤติมิชอบทุกราย
- ๔.๗ จัดทำระบบการรับแจ้งเบาะแสการทุจริตและประพฤติมิชอบ กรณีประพฤติมิชอบและร่ำรวยผิดปกติผ่านโทรศัพท์มือถือ และเร่งรัดการดำเนินการตามข้อมูลจากประชาชน โดยแจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้แจ้งเบาะแสทราบภายใน ๙๐ วัน

**แนวทางที่ ๕ พัฒนาระบบตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพและเข้าถึงได้ง่าย**

- ๕.๑ จัดทำข้อมูล เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ เผยแพร่ข้อมูลที่แสดงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้จ่ายเงินงบประมาณ โดยเปิดเผยข้อมูลตามหลักเกณฑ์สากลให้ครอบคลุมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เช่น รายงานทบทวนกลางปีการจัดซื้อจัดจ้างโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ พร้อมทั้งจัดทำคำแปลเป็นภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น ๆ และเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวบนเว็บไซต์
- ๕.๒ จัดทำและพัฒนาระบบการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณในทุกประเภท เพื่อให้องค์กรที่มีหน้าที่ตรวจสอบ ตลอดจนสาธารณชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย
- ๕.๓ กำหนดแนวทางการติดตาม เฝ้าระวัง และตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณโดยยึดหลักการตรวจสอบความโปร่งใส และให้สาธารณชนตรวจสอบได้

### ๕.๓ การขับเคลื่อนและการติดตามประเมินผล

#### ๕.๓.๑ กลไกขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นประธานอนุกรรมการ ผู้บริหารและผู้แทนจากหน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้อง เป็นอนุกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักที่เกี่ยวข้อง เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่และอำนาจในการอำนวยความสะดวก ประสานงาน เสนอแนะแนวทางการขับเคลื่อน ติดตามความก้าวหน้า และประเมินผลการดำเนินงาน

#### ๕.๓.๒ การติดตามประเมินผล ประกอบด้วย

สำนักที่ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ทุกสิ้นปีงบประมาณ

#### ๕.๓.๓ ตัวชี้วัดผลสำเร็จ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของแผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ สอดคล้องกับตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริต และประพฤตินิยมชอบ ระยะที่ ๑ - ๒ มีรายละเอียด ดังนี้

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		
	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗
คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย	อันดับ ๑ ใน ๕๔ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนน	อันดับ ๑ ใน ๕๓ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๑ คะแนน	อันดับ ๑ ใน ๕๑ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๓ คะแนน

## ๕.๔ แผนการดำเนินงาน

แนวทางที่ ๑ กำหนดนโยบายส่งเสริมและผลักดันการดำเนินงานเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI อย่างต่อเนื่อง

กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินงาน			หน่วยงานรับผิดชอบ
		๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	
๑. สนับสนุนงบประมาณ อัตรากำลัง ตลอดจนทรัพยากรต่าง ๆ ให้มีความเพียงพอ กับการดำเนินการของหน่วยงานที่ตรวจสอบและลงโทษผู้กระทำการทุจริต และหน่วยงาน ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทย			✓	✓	รัฐบาล (ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓)
๒. มอบหมายหน่วยงานดำเนินการ ดังนี้ ๒.๑ สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ท. ในการยกระดับ คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) โดยผลักดัน/ขับเคลื่อน การดำเนินการ ดังนี้ ๑) การประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ท. เพื่อร่วม ขับเคลื่อนแผนงานยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ๒) การประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายตาม ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับค่าคะแนน CPI ระยะที่ ๓ เพื่อส่งเสริมการรับรู้ และยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของแต่ละแหล่งข้อมูล ๓) การประชุมเชิงปฏิบัติการภายในสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อส่งเสริม และผลักดันการดำเนินงานเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ๒.๒ กรมประชาสัมพันธ์ ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบ หรือกระบวนการในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อกำหนดแนวทางการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ กระบวนการทำงาน ผลการดำเนินงาน ข่าวสาร และกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษ โดยจะต้องกำหนดวิธีการติดตามและประเมินผลเพื่อให้ เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด		✓	✓	✓	สำนักงาน ป.ป.ช./สำนักงาน ป.ป.ท. และหน่วยงานเครือข่ายตาม ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับค่าคะแนน CPI  กรมประชาสัมพันธ์



กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินงาน			หน่วยงานรับผิดชอบ
		๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	
๒.๓ ผลักดันการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment)		✓	✓	✓	สำนักงาน ป.ป.ช. (สำนักประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส สำนักพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาล) และหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน
<p>๓. มอบหมายหน่วยงานเข้าร่วมเป็นเครือข่ายเพื่อส่งเสริมการรับรู้และยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ของแต่ละแหล่งข้อมูล ดังนี้</p> <p>๓.๑ แหล่งข้อมูล Bertelsmann Foundation Transformation Index (BF (TI)) มอบหมายสำนักงาน ป.ป.ท.</p> <p>๓.๒ แหล่งข้อมูล Economist Intelligence Unit Country Risk Service (EIU) มอบหมายสำนักงบประมาณ กรมบัญชีกลาง และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยให้สำนักงบประมาณเป็นหน่วยงานหลัก</p> <p>๓.๓ แหล่งข้อมูล Global Insights Business Conditions and Risk Indicators (GI) มอบหมายกรมการค้าต่างประเทศ</p> <p>๓.๔ แหล่งข้อมูล IMD World Competitiveness Yearbook (IMD) มอบหมายสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA)</p> <p>๓.๕ แหล่งข้อมูล Political and Economic Risk Consultancy (PERC) มอบหมายสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> <p>๓.๖ แหล่งข้อมูล The PRS Group International Country Risk Guide (ICRG) (PRS) มอบหมายหอการค้าร่วมต่างประเทศ ในประเทศไทย JFCCT (Joint Foreign Chambers of Commerce in Thailand)</p> <p>๓.๗ แหล่งข้อมูล World Economic Forum Executive Opinion Survey (WEF) มอบหมายคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>		✓	✓	✓	หน่วยงานเครือข่ายตามข้อเสนอแนะ เพื่อยกระดับค่าคะแนน CPI (ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓)

กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินงาน			หน่วยงานรับผิดชอบ
		๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	
๓.๘ แหล่งข้อมูล World Justice Project Rule of Law Index (WJP) มอบหมายกระทรวงยุติธรรม ๓.๙ แหล่งข้อมูล Varieties of Democracy Project (VDEM) มอบหมายสถาบันพระปกเกล้า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยให้สถาบันพระปกเกล้าเป็นหน่วยงานหลัก		✓	✓	✓	หน่วยงานเครือข่ายตามข้อเสนอแนะ เพื่อยกระดับค่าคะแนน CPI (ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓)
๔. ผลักดันให้มีการออกกฎหมายและบังคับใช้กฎหมาย ดังนี้ ๔.๑ พระราชบัญญัติมาตรการติดตามทรัพย์สินของรัฐคืนจากการเอาไปโดยมิชอบ พ.ศ. .... ๔.๒ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ๔.๓ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ. ...			✓	✓	สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา/ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี/ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี/ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

แนวทางที่ ๒ พัฒนาระบบป้องกันการรับสินบนของหน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ

กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินงาน			หน่วยงานรับผิดชอบ
		๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	
๑. ศึกษาแนวทางการต่อต้านการติดสินบนและนำระบบมาปรับใช้ เช่น มาตรฐาน ISO ๓๗๐๐๑ ระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน (Anti - Bribery Management Systems) ซึ่งเป็นมาตรฐานระบบการจัดการเพื่อต่อต้านการติดสินบน โดยองค์การมาตรฐานสากล (International Organization for Standardization : ISO) มาใช้ในการบริหารจัดการองค์การ เพื่อป้องกันความเสี่ยงในการติดสินบน และสร้างมาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล			✓	✓	- สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม - หน่วยงานภาครัฐ - หน่วยงานภาคเอกชน
๒. การขับเคลื่อนเครื่องมือป้องกันการทุจริต โดยการใช้เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย		✓	✓	✓	- สำนักงาน ป.ป.ท.
๓. พิจารณาบทพจนกกฎหมายให้มีความทันสมัย รวดเร็ว และลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น โดยเฉพาะในประเด็น การอนุมัติ อนุญาต การนำเข้าและส่งออก การชำระภาษีประจำปี เป็นต้น		✓	✓	✓	- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ การลงทุนการค้าเงินธุรกิจของภาคเอกชน
๔. ประสาน ติดตาม และเร่งรัดให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และมีมาตรการบังคับหรือลงโทษ หากหน่วยงานไม่ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด และเผยแพร่ผลการดำเนินการให้สาธารณชนได้รับทราบ โดยให้มีการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น ๆ		✓	✓	✓	- สำนักงาน ก.พ.ร.
๕. ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ อย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งจัดให้ประชาชนผู้รับบริการสามารถตรวจสอบผลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนผ่านช่องทางหรือระบบที่มีความชัดเจน โปร่งใส ตรวจสอบได้ ทั้งนี้ ช่องทางหรือระบบดังกล่าวต้องสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย และมีความสะดวกรวดเร็ว และมีทั้งเวอร์ชันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ		✓	✓	✓	- กระทรวงพาณิชย์ - หน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการนำเข้าและส่งออก การสาธารณสุข โภค การชำระภาษี การทำสัญญา การออกใบอนุญาตต่าง ๆ

กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินงาน			หน่วยงานรับผิดชอบ
		๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	
					- หน่วยงานที่มีหน้าที่ด้าน กระบวนการยุติธรรม
๖. ร่วมมือกับคณะกรรมการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต ส่งเสริมและสนับสนุนโครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต (Thailand's Private Sector Collective Action Coalition Against Corruption (CAC)) เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม		✓	✓	✓	- กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงอุตสาหกรรม - สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๗. จัดให้มีการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการขออนุมัติอนุญาต โดยเฉพาะกรณีการนำเข้าและส่งออก และกรณีที่เกี่ยวข้องกับสินบนให้กับกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง		✓	✓	✓	- กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงการคลัง - กระทรวงอุตสาหกรรม - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แนวทางที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินงาน			หน่วยงานรับผิดชอบ
		๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	
๑. ผลักดันการออกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ....			✓	✓	- สำนักงาน ป.ป.ช. (สำนักกฎหมาย)
๒. กำหนดหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม โดยกำหนดให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของหน่วยงานต่าง ๆ นำไปเป็นมาตรฐานกลางในการปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานทางจริยธรรมแห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ (๔) “คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ”		✓	✓	✓	- สำนักงาน ก.พ. - องค์กรกลางบริหารงานบุคคล ของหน่วยงานต่าง ๆ
๓. จัดทำมาตรการป้องกันการทุจริต การให้สินบน และการขัดกันแห่งผลประโยชน์		✓	✓	✓	- สำนักงาน ป.ป.ช. (สำนักมาตรการเชิงรุกและนวัตกรรม)
๔. ดำเนินการเฝ้าระวัง กรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการดำเนินการอย่างใดในหน่วยงานของรัฐ อันอาจนำไปสู่การทุจริต หรือสื่อว่าอาจมีการทุจริต		✓	✓	✓	- สำนักงาน ป.ป.ช. (สำนักเฝ้าระวังและประเมินสภาพการณ์ ทุจริต)

แนวทางที่ ๔ บูรณาการความร่วมมือในการดำเนินคดีทุจริต และเผยแพร่ผลการดำเนินคดีทุจริตให้สาธารณชนรับทราบ

กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินงาน			หน่วยงานรับผิดชอบ
		๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	
๑. ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำความผิด โดยให้มีการลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างจริงจัง และจัดให้มีมาตรการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามกฎหมาย		✓	✓	✓	- สำนักงาน ป.ป.ช. - สำนักงาน ป.ป.ท. - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒. พัฒนาระบบ/กระบวนการและมาตรการในการให้คุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส (Whistleblower) ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับภาคประชาชน และนักลงทุนต่างชาติในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐ		✓	✓	✓	- กระทรวงยุติธรรม - สำนักงาน ป.ป.ท.
๓. ส่งเสริมให้ประชาชนและหน่วยงานของรัฐมีส่วนร่วม/ให้ความรู้ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต		✓	✓	✓	- สำนักงาน ป.ป.ช. (สำนักส่งเสริมและบูรณาการการมีส่วนร่วมต้านทุจริต สำนักต้านทุจริตศึกษา สถาบันฯ สัญญา ธรรมศักดิ์)
๔. ประสานกับสื่อมวลชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงยุติธรรม เพื่อจัดทำแนวทางการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินคดีและลงโทษผู้ที่กระทำความผิดฐานทุจริต ทั้งทางอาญาและทางวินัยให้สาธารณชนรับทราบอย่างต่อเนื่อง		✓	✓	✓	- กรมประชาสัมพันธ์
๕. พิจารณาเพิ่มเติมการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินให้มีรายละเอียดเกี่ยวกับรายได้อื่นนอกเหนือจากที่ได้รับจากทางราชการและการเสียภาษีจากเงินรายได้ส่วนนี้		✓	✓	✓	- สำนักงาน ป.ป.ช. (สำนักพัฒนาระบบตรวจสอบทรัพย์สิน)
๖. แก้ไขประมวลรัษฎากรให้การยื่นภาษีเงินได้ส่วนบุคคลเป็นข้อมูลที่เปิดเผยได้ และใช้ระบบการตรวจสอบการเสียภาษีกับผู้ถูกกล่าวหาว่าทุจริตและประพฤติมิชอบทุกราย		✓	✓	✓	- กรมสรรพากร

กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินงาน			หน่วยงานรับผิดชอบ
		๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	
๗. จัดทำระบบการรับแจ้งเบาะแสการทุจริตและประพฤติมิชอบ กรณีประพฤติมิชอบ และร่ำรวยผิดปกติ ผ่านโทรศัพท์มือถือ และเร่งรัดการดำเนินการตามข้อมูลจากประชาชน โดยแจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้แจ้งเบาะแสดทราบภายใน ๙๐ วัน		✓	✓	✓	<ul style="list-style-type: none"> <li>- สำนักงาน ป.ป.ช. (สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักบริหารงานกลาง)</li> <li>- สำนักงาน ป.ป.ท.</li> <li>- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</li> </ul>

แนวทางที่ ๕ พัฒนาระบบตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพและเข้าถึงได้ง่าย

กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินงาน			หน่วยงานรับผิดชอบ
		๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	
๑. จัดทำข้อมูล เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ เผยแพร่ข้อมูลที่แสดงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้จ่ายเงินงบประมาณ โดยเปิดเผยข้อมูลตามหลักเกณฑ์สากลให้ครอบคลุมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เช่น รายงานทบทวนกลางปีการจัดซื้อจัดจ้างโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ พร้อมทั้งจัดทำคำแปลเป็นภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น ๆ และเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวบนเว็บไซต์		✓	✓	✓	- กระทรวงการคลัง - สำนักงบประมาณ
๒. จัดทำและพัฒนาระบบการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณในทุกประเภท เพื่อให้องค์กรที่มีหน้าที่ตรวจสอบ ตลอดจนสาธารณชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย		✓	✓	✓	- สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน - สำนักงบประมาณ
๓. กำหนดแนวทางการติดตาม เฝ้าระวัง และตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ โดยยึดหลักการตรวจสอบความโปร่งใส และให้สาธารณชนตรวจสอบได้		✓	✓	✓	- สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน - สำนักงบประมาณ





**สำนักมาตรฐานการเชิงรุกและนวัตกรรม สำนักงาน ป.ป.ช.**

**361 ถ.นนทบุรี ต.ท่าทราย**

**อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี**

**[www.nacc.go.th/naccbpam](http://www.nacc.go.th/naccbpam)**

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลาง  
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ตามประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง แนวทางการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน พ.ศ. ๒๕๖๑  
สำหรับหน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลางสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ชื่อหน่วยงาน : ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข

วัน/เดือน/ปี : ๒๑ มกราคม ๒๕๖๖

หัวข้อ: แผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)  
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๗ โดย สำนักมาตรฐานการเชิงรุกและนวัตกรรม สำนักงาน ป.ป.ช.

รายละเอียดข้อมูล (โดยสรุปหรือเอกสารแนบ)

แผนปฏิบัติการเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)  
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๗ โดย สำนักมาตรฐานการเชิงรุกและนวัตกรรม สำนักงาน ป.ป.ช.

Link ภายนอก: ไม่มี

หมายเหตุ: .....

.....

.....

ผู้รับผิดชอบการให้ข้อมูล

สุชาภา วรินทร์เวช

(นางสาวสุชาภา วรินทร์เวช)

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

วันที่ ๒๑ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ผู้อนุมัติรับรอง

สุชาภา วรินทร์เวช

(นางสาวสุชาภา วรินทร์เวช)

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ (หัวหน้า)

วันที่ ๒๑ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ผู้รับผิดชอบการนำข้อมูลขึ้นเผยแพร่

พศวีร์ วัชรบุตร

(นายพศวีร์ วัชรบุตร)

นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ

วันที่ ๒๑ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖